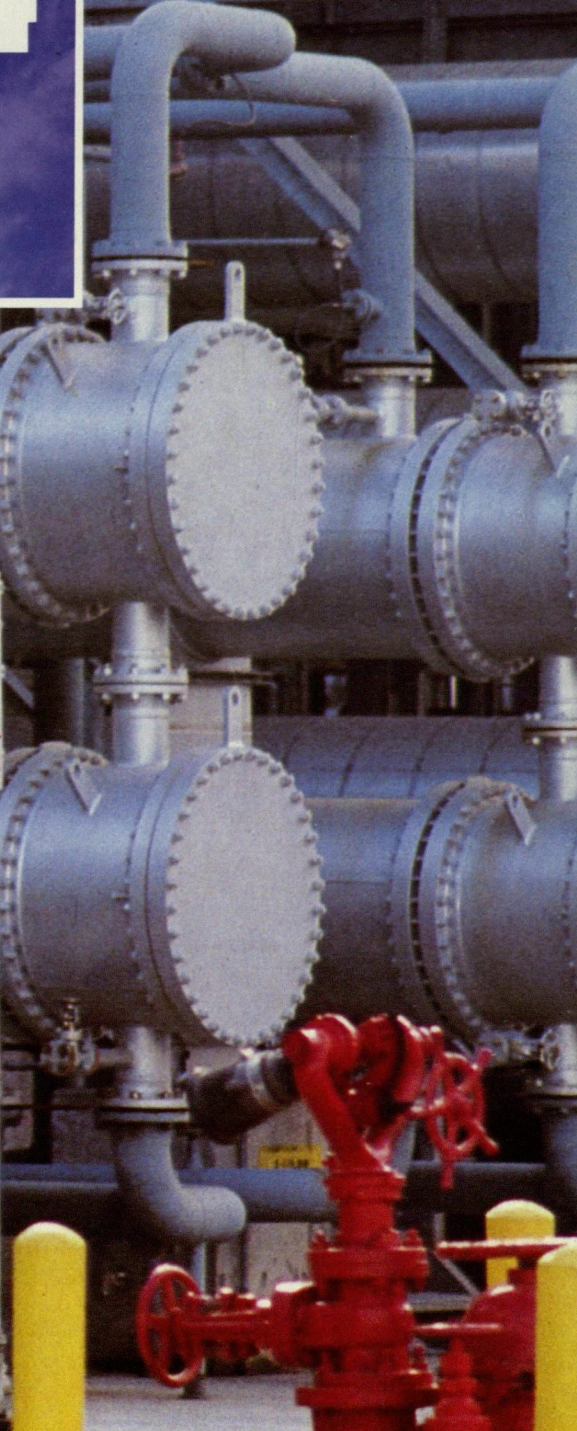
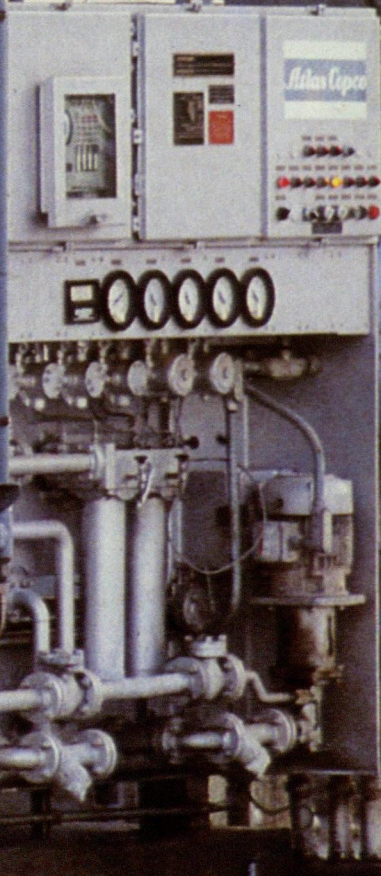

ATLAS COPCO

1984

INNEHÅLL

	Sid
Detta är Atlas Copco	4
Styrelsens redogörelse för verksamheten 1984	7
Atlas Copco-gruppen:	
Resultaträkning	12
Balansräkning	13
Finansieringsanalyser	14
Atlas Copco AB:	
Resultaträkning	15
Balansräkning	16
Bokslutskommentarer	17
Internationella riktlinjer	17
Definitioner	23
Aktier och andelar	30
Förslag till vinstdisposition	31
Revisionsberättelse	31
VD om 1984	32
Atlas Copco Airpower	34
Atlas Copco MCT	38
Atlas Copco Tools	42
Berema	46
Monsun-Tison	49
Övrig verksamhet	52
Atlas Copco-aktien	53
Teknik för världsmarknaden –	
Atlas Copcos styrka	56
Personal	58
Förädlingsvärde	58
Årets säljare	59
Styrelse och revisorer	60
Företagsledning	62
Fem år i sammandrag	64

KALLELSE TILL BOLAGSSTÄMMA

Aktieägarna i Atlas Copco Aktiebolag kallas härmed till ordinarie bolagsstämma onsdagen den 24 april 1985 kl 17.00 på Grand Hôtel Royal, Vinterträdgården, Stallgatan 4, Stockholm.

Rätt till deltagande

Rätt att delta i bolagsstämman har aktieägare, som dels är införd i den av Värdepapperscentralen VPC AB förda aktieboken för bolaget *fredagen den 12 april 1985*, dels *senast fredagen den 19 april 1985 kl 16.00* till bolaget anmäler sin avsikt att delta i bolagsstämman.

Anmälan om deltagande

Anmälan om deltagande i stämman kan ske skriftligt under adress Atlas Copco AB, 105 23 Stockholm, eller per telefon 08/743 80 00.

Utdelning

Styrelsen föreslår en utdelning till aktieägarna av 4:50 SEK per aktie. Styrelsen har som avstämningsdag beslutat föreslå den 29 april 1985. Beslutat bolagsstämman enligt förslaget beräknas utdelningen komma att utsändas av VPC den 7 maj 1985.

Adressändring

Adressändring bör snarast anmälas till VPC för att säkerställa att utdelningen sänds till rätt adress. Blankett för adressändring finns vid samtliga bankkontor.

Omslagsbilden visar centrifugal-kompressorer från Atlas Copco installerade vid ett större raffinaderi nära Baton Rouge i Louisiana, USA. Totalt omfattar installationen 8 centrifugalkompressorer som här används i en svavelprocess.

ATLAS COPCO AB
POSTADRESS: 105 23 STOCKHOLM
BESÖKSADRESS:
SICKLA INDUSTRIVÄG 3, NACKA
TELEFON: 08-743 80 00
TELEX: 14090 copco s
TELEFAX: 714 80 82

EKONOMISK INFORMATION FRÅN ATLAS COPCO

Atlas Copco publicerar för 1985 följande ekonomiska rapporter:
Verkställande direktörens tal vid bolagsstämman 24 april
Rapport över första kvartalet mitten av maj
Rapport över första halvåret slutet av augusti
Rapport över de tre första kvartalen mitten av november
Bokslutskommuniké för 1985 februari 1986
Årsredovisning för 1985 början av april 1986

Följande trycksaker kan beställas från Atlas Copco AB, Information, 105 23 Stockholm:

- Atlas Copcos årsredovisning på engelska
- Atlas Copco Nytt/Special (kvartalstidskrift för Atlas Copcos aktieägare, som skriftligen anmäler att de önskar erhålla tidskriften).

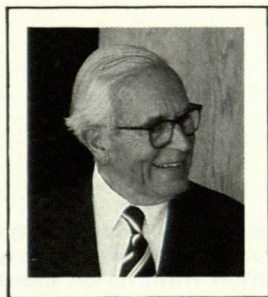
ATLAS COPCO 1984

ÅRSREDOVISNING

The logo consists of the text "Atlas Copco" in a blue, italicized serif font, centered between two horizontal blue bars.

Atlas Copco

*"Atlas Copco – ett världsomspännande
verkstadsföretag inom tryckluft och hydraulik –
ger genom sin teknologi och marknadsorganisation
sina kunder ökad produktivitet,
blå inom bergborrning, industriautomation
och kompression av gaser"*

HENRY N SPORBORG

Henry N Sporborg avled den 5 mars 1985. Genom Sporborgs bortgång har företaget förlorat en mycket uppskattad styrelseledamot.

Han var en framstående engelsk bankman, styrelseledamot i Atlas Copco AB sedan 1969 och ordförande i de brittiska dotterbolagen sedan 1960.

Hans värdefulla insatser för Atlas Copco-gruppen kommer länge att ihågkommas.

1984:

KRAFTIG VINSTÖKNING

Resultatet efter finansiella poster ökade med 338 MSEK till 573 MSEK.

GENOMBROTT I KINA

Stora order erhöles från Kina på sammanlagt 200 MSEK. Flera avtal tecknades om licenstillverkning i Kina av borraragregat och kompressorer.

EXPANSION

Förvärv av västtyska Linde AG:s division för gaskompressorer för kraftfull satsning på gaskompressormarknaden.

UTDELNING

Styrelsen föreslår att utdelningen höjs till 4,50 SEK (3,00) per aktie.

Den kraftiga resultatförbättringen under 1984 är ett resultat av dels en god volymökning dels en betydande effektivisering av administration, produktion och kapitalhantering. Detta återspeglas här i vinstmarginalens utveckling.

PROGNOS

Försäljningen för 1985 beräknas uppgå till mer än 10 miljarder SEK och resultatet förbättras ytterligare.

1981

1982

1983

1984

1985

DETTA ÄR ATLAS COPCO:

Atlas Copco

Atlas Copco är ett av världens ledande företag inom kompressorer, gruv- och entreprenadutrustning samt industriautomation. Företaget har en omfattande marknadsorganisation som säljer företagets ca 3000 produkter och tjänster till 250000 registrerade kunder i mer än 120 länder.

Atlas Copco eftersträvar att med sina produkter och sin specialistkompetens höja kundernas produktivitet. I ökande omfattning erbjuds därför kompletta systemlösningar och långsiktiga serviceåtaganden.

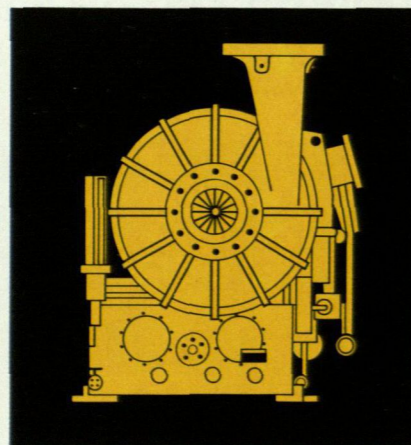
Under senare år har företaget etablerat sig på teknikområden, som öppnar nya tillväxtpotentialer. Sådana områden är tex gaskompression, brytning av lösa bergarter inkl kol samt värmeenergiutvinning.

Fem divisioner ansvarar för utveckling, tillverkning och marknadsföring. Tillverkning sker vid egna anläggningar i 16 länder.

Atlas Copco har en väl utvecklad marknadsorganisation med egna säljbolag i 47 länder.

Atlas Copco International AB har ansvaret för försäljningen av Gruppens produkter i länder där Atlas Copco ej har egna säljbolag.

Atlas Copco AB
10523 STOCKHOLM
Tel 08-7438000

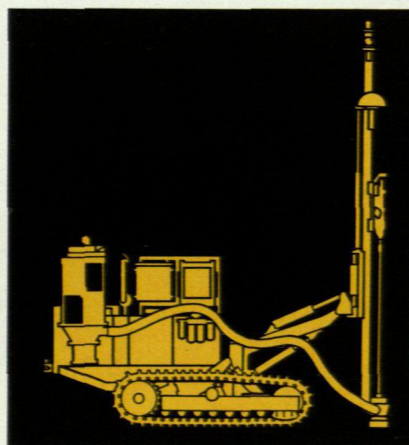
ATLAS COPCO AIRPOWER

Atlas Copco Airpower n v
Boomsesteenweg 957
B-2610 WILRIJK-ANTWERPEN
Belgien
Tel 03-8876870

Affärsområden:

- Kompressorer för industriluft
- Transportabla luftkompressorer
- Småkompressorer för serviceluft
- Gaskompressorer för processindustrin

14 fabriker i 10 länder
Fakturering 4 296 MSEK

ATLAS COPCO MCT

Atlas Copco MCT AB
104 84 STOCKHOLM
Tel 08-7438000

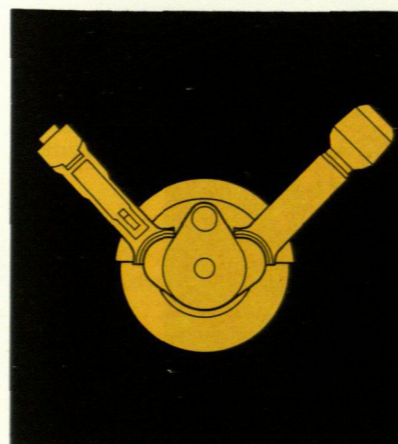
Affärsområden:

- Utrustning för tunneldrivning och grubbrytning under jord
- Utrustning för entreprenad, stenbrott och grubbrytning ovan jord
- Sandvik Coromant bergbörverktyg

8 fabriker i 5 länder
Fakturering 3 207 MSEK

STYRELSENS REDOGÖRELSE FÖR VERKSAMHETEN 1984

ATLAS COPCO GRUPPEN

ATLAS COPCO TOOLS

Atlas Copco Tools AB
Box 81510
104 82 STOCKHOLM
Tel 08-7439500

Affärsområden:

- Industriverktyg och armatur
- Monteringsystem
- Ytbehandling

4 fabriker i 2 länder
Fakturering 784 MSEK
2 egna säljbolag

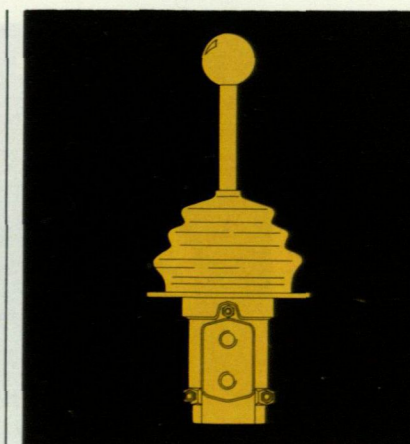
BEREMA

Berema AB
Box 1286
171 25 SOLNA
Tel 08-290170

Affärsområden:

- Motorbörmaskiner
- Atlas Copco Energy – vattenbörning, värmepumpar
- Övriga företag:
 - Toolex Alpha AB
 - KGK Mekaniska Verkstad AB
 - Flodins Filter AB
 - AB Svenska Stålprodukter

5 fabriker i Sverige
Fakturering 517 MSEK
2 egna säljbolag och 35 egna agenter

MONSUN-TISON

Monsun-Tison AB
Box 817
501 10 BORÅS
Tel 033-100200

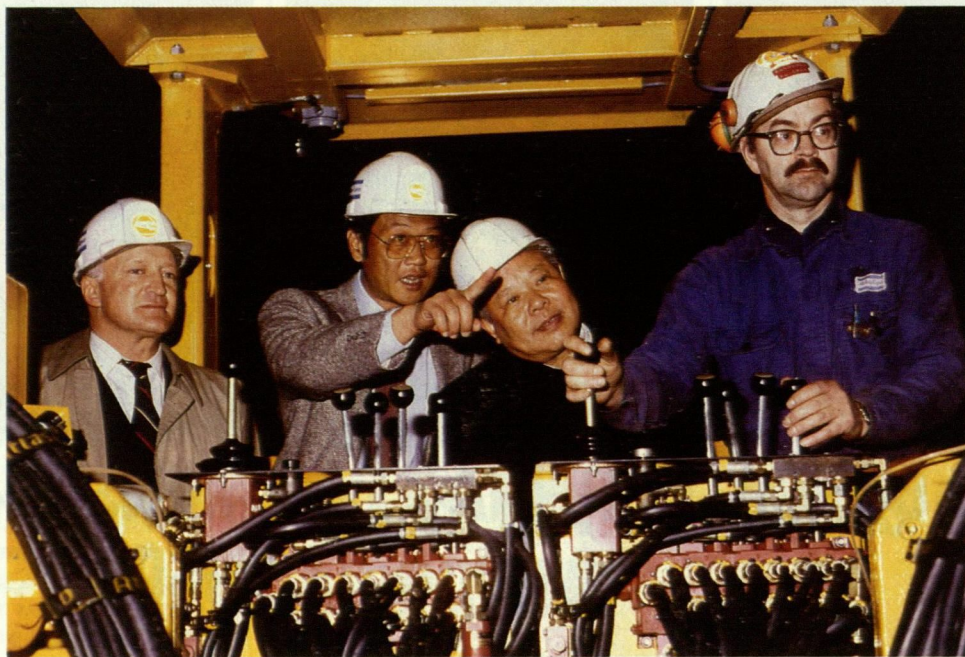
Affärsområden:

- Mobila Styrssystem
- Industriell Automation

3 fabriker i Sverige
Fakturering 296 MSEK
8 egna säljbolag och 2 egna agenter

Atlas Copco-gruppens säljbolag i 47 länder har 8415 anställda - Agenter finns i ytterligare 85 länder.

DETTA ÄR ATLAS COPCO:

Ökad kolproduktion är en viktig del i det industriella utbyggnadsprogram som pågår i Kina. I detta program ingår även utbyggnad av vägnät, järnvägar och kraftverk.

Kinas kolminister Yu Hongen besökte under 1984 Atlas Copco med en delegation från kolministeriet för att diskutera modern kolbrytningsutrustning.

Besöket sammanföll med att den första borrhjulen ur en serie som levereras till Kina testkördes i Atlas Copcos egen provgruva.

På bilden syns från vänster Tom Wachtmeister, VD Atlas Copco, Thomas Kung, VD Atlas Copco (China) Ltd, Yu Hongen samt Bo Rönnvall, Atlas Copco MCT.

STYRELSENS REDOGÖRELSE FÖR VERKSAMHETEN 1984

MSEK om ej annat anges

ATLAS COPCO-GRUPPEN

ATLAS COPCO-GRUPPEN

	1984	1983
Fakturering	9 100	8 093
Resultat efter finansiella poster	573	235

Atlas Copco-gruppens fakturering under 1984 uppgick till 9100 MSEK (8093), vilket är en ökning med 12 procent (2). Räknat i volym ökade faktureringen med 8 procent (-10). Av faktureringen hänför sig 92 procent till marknader utanför Sverige. Orderingsgången steg med 16 procent (5) till 9581 MSEK (8277), vilket är en volymökning med ca 11 procent (-7). Tillväxten var snabbast under andra halvåret.

Atlas Copco-gruppens resultat efter finansiella intäkter och kostnader, men före extraordinära poster, bokslutsdispositioner och skatter ökade till 573 MSEK (235). Detta motsvarar 6,3 procent (2,9) av faktureringen.

MARKNADSUTVECKLING

	1984	1983
Orderingsgång	9 581	8 277
Värdeökning, %	+16	+ 5
Volymförändring, %	+11	- 7

Under 1984 ökade tillverkningsindustrin sina investeringar avsevärt i de industrialiserade länderna. För Atlas Copcos del betydde det ökad efterfrågan på kompressorer från tillverkare av bla transportmedel, elektronik, kemi- och skogsprodukter. Genom den ökade produktionen i industrin steg även efterfrågan på verktyg och reservdelar. Även den fortsatta förnyelsen av produktprogrammet bidrog till försäljningsframgångarna.

Gruppen fortsatte sin inbrytning på marknaden för gaskompressorer. Förvärvet av det västtyska företaget Linde AG:s sektor för tillverkning av kompressorer för gas- och processindustrin bidrog i stor utsträckning till en teknologisk breddning. Försäljningen till tillverkningsindustrin utgjorde nära 50 procent av den totala faktureringen.

Som en följd av bla ökad efterfrågan på metaller från tillverkningsindustrin steg investeringsviljan på gruvmarknaden. Gruppens försäljning av hydraulisk och pneumatisk bergborrustrustning ökade särskilt till guld-, silver- och

koppargruvor. Försäljningen till gruvor svarade för ca 15 procent av Gruppens totala fakturering.

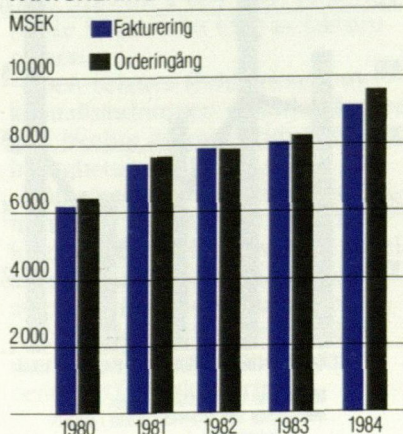
Bygg- och anläggningsmarknaden uppvisade under det gångna året en fortsatt låg efterfrågan. Budgetunderskott i många industriländer minskade dessa länders möjligheter att investera i ny infrastruktur. En anledning är att infrastrukturen i många länder i stort sett redan är färdigutvecklad. I utvecklingsländerna, särskilt i de oljeexporterande länderna, var investeringsviljan också låg. I Kina och Västtyskland uppnådde Atlas Copco framgångar med försäljning av bla tunneldrivningsriggar för järnvägsbyggen. Av den totala faktureringen svarade bygg- och anläggningsmarknaden för drygt 35 procent.

Säljbolag

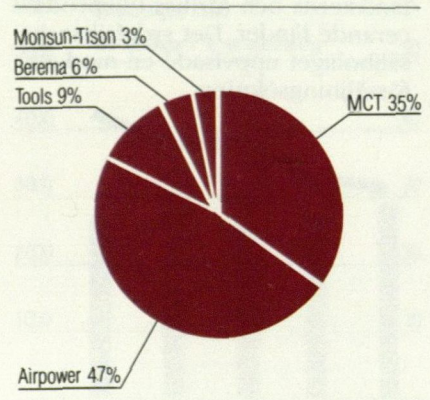
Atlas Copco-gruppen har mycket höga marknadsandelar i Skandinavien och i många utvecklingsländer. Betydande andelar har även uppnåtts i många europeiska länder samt i de industrialiserade gruvländerna Australien, Canada och Sydafrika. De lägsta marknadsandelarna har Gruppen på de stora konkurrenternas hemmarknader, i första hand USA och Japan.

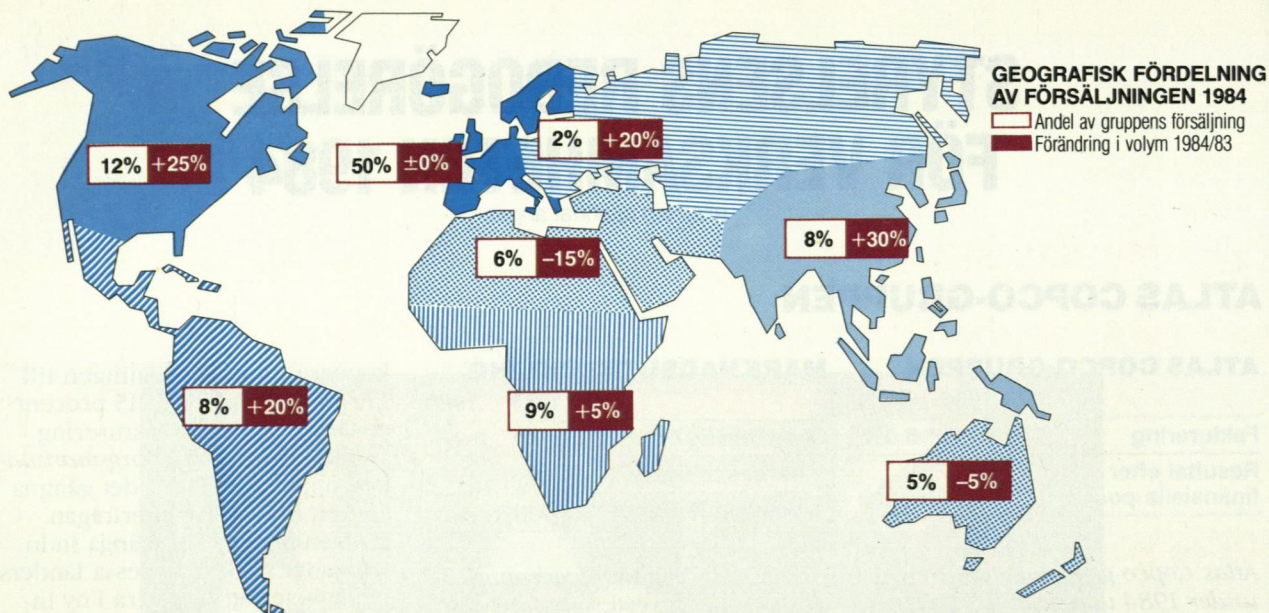
Säljbolagen i Nordamerika och Ostasien noterade de största försäljningsökningarna. USA är med

FAKTURERING OCH ORDERINGÅNG

FAKTURERING PER DIVISION

bred marginal Gruppens största enskilda marknad. Atlas Copco Gadelius i Japan noterade stor förbättring. I Kina tog Atlas Copco order på tunneldrivningsriggar, kompressorer och tillbehör till ett värde av 200 MSEK. Atlas Copco (China) Ltd, med säte i Hong Kong, bildades för marknadsföring av Gruppens produkter i Kina. Detta bolag har konsignationslager i Beijing och kommer att öppna ett representantkontor där våren 1985.

I Västeuropa steg industriproduktionen och investeringarna. På grund av en fortsatt svag bygg- och anläggningsmarknad ökade emellertid inte försäljningsvolymen. Säljbolagen i Storbritannien, Belgien, Nederländerna och Danmark nådde dock framgångar i sin försäljning av industrikompressorer och tryckluftverktyg. För de senare noterades även goda försäljningsresultat i Västtyskland.

Efter flera års ekonomisk kris ökade åter försäljningen i flera latinamerikanska länder, särskilt i Mexico, Peru, Chile och under andra halvåret även i Brasilien. Marknaden var fortsatt svag i Mellanösterns och Afrikas oljeproducerande länder. Det sydafrikanska säljbolaget uppvisade en markant försäljningsökning.

RESULTAT

	1984	1983
Vinstmarginal, %	6,3	2,9
Avkastning på sysselsatt kapital, %	16,7	12,3

Definitioner sid 23

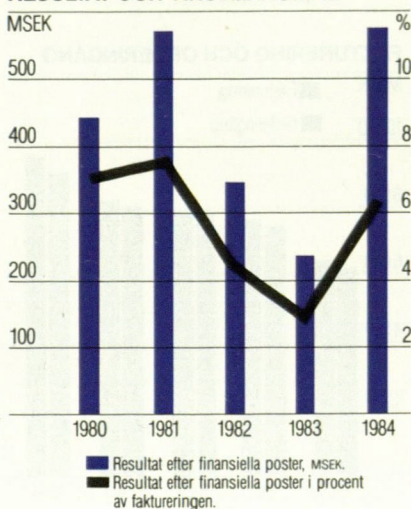
Atlas-Copco-gruppens resultat för 1984 redovisas enligt den sk dagskursmetoden. Tidigare har den sk monetära/icke-monetära redovisningsmetoden använts.

Anledningen till bytet av redovisningsmetod är att dagskursmetoden ger en mer rättvisande bild av den ekonomiska ställningen i en företagsgrupp som Atlas Copco, där en stor del av verksamheten bedrivs i länder med starkt fluktuerande valutakurser.

Samtliga jämförelseuppgifter för 1983 har omräknats i enlighet med dagskursmetoden. (Se sid 17.)

Resultatet efter finansiella intäkter och kostnader ökade med 338 MSEK till 573 MSEK (235). Vinstmarginalen uppgick till 6,3 procent (2,9). Vinst per aktie blev 11:25 SEK (4:55).

RESULTAT OCH VINSTMARGINAL

Avkastningen på totalt kapital exkl icke räntebärande rörelseskulder förbättrades från 12,3 procent till 16,7 procent.

Om tidigare tillämpad redovisningsmetod använts 1984 hade Gruppens resultat efter finansiella intäkter och kostnader uppgått till 521 MSEK (253), motsvarande en vinstmarginal av 5,7 procent (3,1). Vinst per aktie skulle då uppgått till 10:70 SEK (4:90).

Resultatförbättringen beror bl a på en ökad säljvolym som medförde ett effektivare kapacitetsutnyttjande i såväl produktions- som sålled. Räntenettet förbättrades jämfört med föregående år som följd av en fortsatt förbättring av kapitalutnyttjandegraden. Även det pågående rationaliseringsprogrammet bidrog till att höja vinsten ett stort steg på väg mot tidigare goda nivå. Valutakursdifferenserna var lägre än föregående år.

DIVISIONERNAS RESULTAT OCH AVKASTNING

	Resultat		Avkastning%	
	1984	1983	1984	1983
Airpower	390	190	23	16
MCT	35	-37	11	7
Tools	66	21	20	13
Berema	50	48	20	21
Monsun-Tison	32	13	23	13
Totalt	573	235	17	12

RESULTAT FÖRDELAT PER KVARTAL

	1984	1983
	Första kvartalet	144
Andra kvartalet	152	72
Tredje kvartalet	64	3
Fjärde kvartalet	213	93
Totalt	573	235

MÖDERBOLAGET

Airpower-, Tools- och Monsun-Tison-divisionerna förbättrade sina resultat starkt. Även MCT-divisionen förbättrade sitt resultat, som dock ännu ej är tillfredsställande. Berema ligger kvar på en hög vinstnivå.

Airpower-divisionen svarade lik som tidigare år för huvuddelen av Gruppens resultat. Förbättringen är främst hänförlig till en god volymökning och genomförda rationaliseringar.

MCT-divisionens resultat efter finansiella intäkter och kostnader förbättrades och uppgick till 35 MSEK (-37). Huvudanledningen till den relativt låga vinsten är fortsatt stor förlust för Jarvas tunnelborrningsmaskiner. Denna verksamhet är under omstrukturering och kostnaden härför har belastat årets resultat.

Tools- och Monsun-Tison-divisionerna mer än fördubblade resultaten. Den starka förbättringen beror huvudsakligen på ett högt kapacitetsutnyttjande till följd av en gynnsam volymutveckling och genomförda rationaliseringsåtgärder.

Berema-gruppen uppvisade för 1984 ett oförändrat starkt resultat, trots att den burit startkostnader för Atlas Copco Energy.

Säljbolagens resultat förbättrades i bl.a. Norge, Belgien, USA, Canada, Sydafrika, Brasilien, Japan och Nya Zeeland. Resultatmässigt svaga marknader var Portugal och Grekland.

Det fortsatta rationaliseringsarbetet inom Gruppen ledde under året till nedläggning eller omstrukturering av ytterligare produktionsenheter. Neddragning av personal medförde engångskostnader som belastat årets resultat. Sammantaget uppgick kostnaderna för ovanstående åtgärder till ca 90 MSEK (70), varav 23 MSEK (20) redovisats som extraordinära kostnader.

FINANSIERING

	1984	1983
Finansnetto	- 272	- 376
Självfinansieringsgrad, %	141	115*
Andel eget riskbärande kapital, %	37,3	38,3

* Exkl. extraordinära kursförluster

Gruppens likvida medel ökade under året med 213 MSEK och uppgick vid årsskiftet till 1131 MSEK. Beviljade men outnyttjade krediter i svenska och utländska banker uppgick till 1 758 MSEK (1 984).

Fortsatta satsningar på att minska Gruppens kapitalbindning medförde att anläggningstillgångar, lager och kundfordringar minskade ytterligare eller kunde bibehållas på en oförändrad nivå relativt sett. Detta kunde genomföras trots 12 procents ökning av faktureringen.

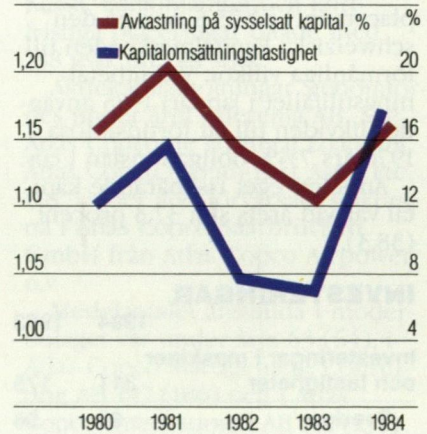
Under året tillförda medel från rörelsen uppgick till 440 MSEK (-20) och översteg Gruppens finansieringsbehov för investeringar i anläggningstillgångar. Dessa uppgick till totalt 332 MSEK (188), varav 311 MSEK (175) avsåg investeringar i fastigheter, maskiner och inventarier, 13 MSEK (9) investeringar i aktier och andelar samt 8 MSEK (4) förvärvat goodwill.

Kund- och växelfordringar ökade med 205 MSEK (minskning 116) till 1871 MSEK vid årets slut, motsvarande 21 procent (21) av faktureringen. Varulagret ökade under året med 185 MSEK (minskning 312) till 2 884 MSEK, motsvarande 32 procent (33) av faktureringen.

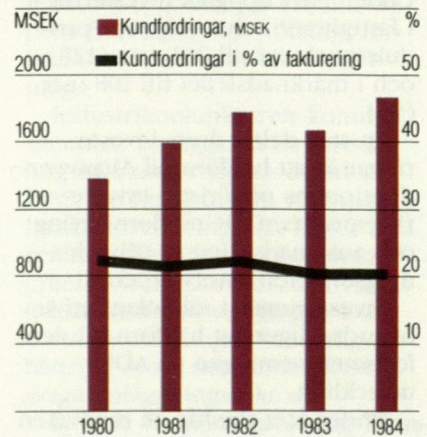
Den relativa förbättringen av kapitalbindningen resulterade i en god ökning av kapitalomsättnings-hastigheten till 1,17 (1,04).

De räntebärande skulderna minskade med 13 MSEK (180) inkluderande effekten av årets växelkursförändringar samt ökningen av pensionsskulden. Räntenettot förbättrades under året till -285 MSEK (-305), motsvarande 3,1 procent (3,8) av faktureringen.

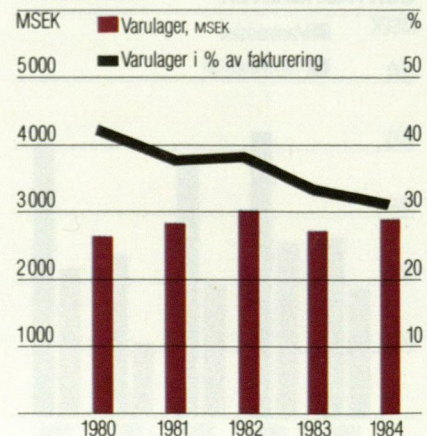
KAPITALOMSÄTTNINGSHASTIGHET OCH AVKASTNING

KUNDFORDRINGAR

VARULAGER

Atlas Copco AB placerade under året ett 6-årigt lån (private placement) på 75,5 MCHF på den schweiziska kapitalmarknaden till förmånliga villkor. Vid utbetalningstillfället i januari 1985 användes likviden till att förtidsinlösa 1976 års 7¼% obligationslån i CHF.

Andelen eget riskbärande kapital var vid årets slut 37,3 procent (38,3).

INVESTERINGAR

	1984	1983
Investeringar i maskiner och fastigheter	311	175
Sverige	66	58
Utlandet	245	117
Totalt i % av fakturering	3,4	2,2

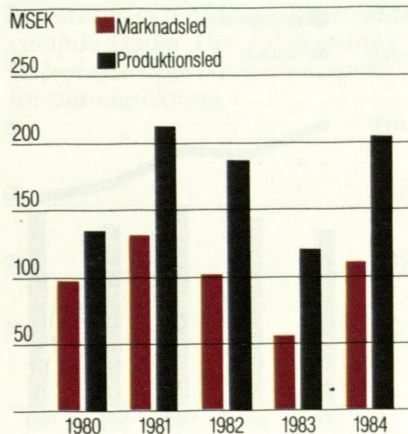
Under 1984 uppgick investeringar i fastigheter och maskiner i produktionsledet till 203 MSEK (120) och i marknadsledet till 108 MSEK (55).

En stor del av årets investeringar är att hänföra till Airpower-divisionens påbörjade investeringsprogram för modernisering och automatisering av tillverkningsenheten i Antwerpen.

Investeringar i säljbolagsled är huvudsakligen att hänföra till den fortsatta satsningen på ADB-utveckling.

Under året skedde en medveten satsning på personatorområdet

INVESTERINGAR I MASKINER OCH FASTIGHETER

med investeringar såväl i personatorer som programvara.

Som ett led i den fortsatta strävan att minska kapitalbindningen avyttrades även i år ett antal fastigheter i Sverige och utomlands. Försäljningssumman för avyttrade fastigheter uppgick totalt till 80 MSEK (57).

FORSKNING OCH UTVECKLING

	1984	1983
Antal anställda i direkt FoU-arbete	730	770
Investeringar i direkt FoU-arbete	270	225

Atlas Copco-gruppens teknikområden vidgas ständigt. Verksamheten inriktas alltmer på elektrisk drivteknik, elektronik, datateknik och ergonomi.

Genom förvärvet av det västtyska företaget Lindes gaskompresorsector breddades forskningsarbetet kring gaskompressor-tekniken. Vid Atlas Copcos forskningsinstitut Cerac i Schweiz läggs ett omfattande arbete ned på olika delområden inom denna teknik. Ett intressant användningsområde är bla värmepumpsanläggningar.

Ett nytt teknikområde är hög-effekt-laser för verkstadstekniska tillämpningar som skärning, svetsning och ytbehandling. Atlas Copco gick under året in som delägare i Prelucor Laser AB, som startats av forskare vid Tekniska Högskolan i Luleå för utveckling av denna teknik och dess användningsområden.

Inverkan på berg och betong av högtrycksvätskestrålar med höga effekter har under många år studerats vid Cerac. Under året introducerade MCT-divisionen utrustning med denna teknik på marknaden för bearbetning och borttagande av vittrad betong på broar och andra betongkonstruktioner.

I den löpande produktutvecklingen pågår en fortsatt integrering av elektroniska styrsystem. Bla försågs stigortsmaskinerna under året med elektroniskt styrd variabel elmotordrift.

PERSONAL

	1984	1983
Medelantal anställda	16 484	16 974
Huvudkontor	63	64
Säljbolag	8 415	8 895
Divisioner	8 006	8 015

Under året fortsatte omstruktureringen av Atlas Copco-gruppen. Genom rationalisering och avveckling av olika enheter minskades personalen både i Sverige och utomlands, bortsett från den personal som tillfördes genom nyförvärvade företag.

Som ett av de första företagen i Sverige förhandlade Atlas Copco under 1984 fram ett lokalt utvecklingsavtal med de fackliga organisationerna. Avtalet definierar bla hur MBL-överläggningar skall bedrivas för Gruppen i Sverige.

Vid årets slut hade Atlas Copco-gruppen 16303 anställda (15839). I årets siffra ingår personal i under året förvärvade bolag med 844 anställda.

För Atlas Copco-gruppen utgjorde utgifter för löner och andra ersättningar:

	1984	1983
Styrelse och verkställande ledningar	50,4	49,8
Övriga anställda	1 842,2	1 727,8
Totalt	1 892,6	1 777,6

Moderbolagets utgifter för löner och andra ersättningar utgjorde:

	1984	1983
Styrelse och verkställande ledning [varav tantiem 1,3 (1,3)]	4,3	4,4
Övriga anställda	65,8	60,6
Totalt	70,1	65,0

MODERBOLAGET

HM Drottningen lyckönskar styrelsens ordförande Peter Wallenberg som promoverades till ekonomie bedersdoktor vid Handelshögskolan i Stockholm under 1984.

RESULTAT

I moderbolagets, Atlas Copco AB, resultat ingår Atlas Copco International AB och Atlas Copco Management Consulting AB, vilka båda drivs i kommission.

Atlas Copco International AB svarar för marknadsföringen i de länder där Gruppen inte har egna säljbolag. Faktureringen uppgick till 374 MSEK (496). Under året överfördes försäljningen på vissa marknader till andra bolag inom Gruppen.

Atlas Copco Management Consulting AB säljer tjänster internt inom Gruppen. Faktureringen uppgick till 105 MSEK (74).

Räntenettet förbättrades med 5 MSEK främst till följd av en lägre upplåning och sjunkande räntesatser.

Moderbolaget har under senare år periodiserat orealiserade kursförluster på långfristiga lån i utländsk valuta och resultaträkningen har endast påverkats av på året fallande andel av kursförlusterna.

För 1984 har samtliga kursförluster belastat resultatet. Av dessa kursförluster har 101 MSEK redovisats som extraordinär kostnad. Därmed är samtliga utländska lån värderade till balansdagens kurs såväl i moderbolaget som i Gruppen.

Den mot de orealiserade kursförlusterna stående kursregleringsreserven om 43 MSEK upplöstes.

Utdelningar från dotterbolag uppgick till 110 MSEK (128), varav från svenska bolag 10 MSEK (0).

Moderbolagets inköp från dotterbolag svarar för 90 procent av det totala inköpsvärdet. Faktureringen avser uteslutande utomstående kunder.

FINANSIERING

Kassa, bankinlåning och kortfristiga placeringar ökade med 188 MSEK till 744 MSEK.

Aktiekapitalhöjningar genomfördes under året i Berema AB, Soc Atlas Copco de Portugal Lda samt Atlas Copco (South-East Asia) Pte. Ltd. Under året förvärvades aktierna i Atlas Copco Saarbrücken GmbH från Atlas Copco Airpower n.v.

Medelantalet anställda i moderbolaget var under året 63 (64), i Atlas Copco Management Consulting AB 197 (186) och i Atlas Copco International AB 111 (136).

UTDELNING OCH PROGNOIS

Styrelsen föreslår en utdelning av 4:50 SEK (3:-) per aktie.

Atlas Copco AB har erhållit dispens från lagen om tillfälligt förbud mot höjning av aktieutdelning.

Industrikonjunkturen kommer sannolikt att ligga på en fortsatt hög nivå under större delen av 1985. De för Gruppen väsentliga maskininvesteringarna ligger erfarenhetsmässigt sent i konjunkturcykeln. Även gruvindustrin väntas fortsätta sina investeringar. Där emot förutses ingen väsentlig förbättring inom den under 1984 svaga anläggningssektorn.

En god försäljningsökning förutses för Atlas Copco 1985, vilket jämte en högre effektivitet inom Gruppen bör kunna leda till en fortsatt resultatförbättring.

RESULTATRÄKNING

Belopp i MSEK

		1984	1983
Fakturering		9 099,6	8 092,7
	Sålda varors kostnad samt kostnader för teknisk utveckling, försäljning, administration m m (NOT 1)	- 8 087,4	- 7 315,6
Rörelseresultat före avskrivningar		1 012,2	777,1
Avskrivningar enligt plan (NOT 2)	Goodwill	- 5,1	- 12,3
	Maskiner och inventarier	- 127,4	- 120,0
	Byggnader	- 34,5	- 33,7
Rörelseresultat efter avskrivningar		845,2	611,1
Finansiella intäkter och kostnader	Ränteintäkter	190,8	227,6
	Räntekostnader (NOT 3)	- 475,5	- 532,8
	Utdelning på aktier och andelar	7,4	6,6
	Valutakursdifferenser (NOT 4)	5,1	- 77,6
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader		573,0	234,9
	Extraordinära intäkter och kostnader (NOT 5)	2,0	- 243,5
Resultat före bokslutsdispositioner och skatter		575,0	- 8,6
Bokslutsdispositioner (NOT 6)		- 29,9	162,9
Resultat före skatter		545,1	154,3
Skatter (NOT 7)		- 242,1	- 153,7
Minoritetsandelar i årets resultat		- 21,9	- 10,5
ÅRETS VINST		281,1	- 9,9

BALANSRÄKNING

Belopp i MSEK

TILLGÅNGAR		1984.12.31	1983.12.31	
Omsättningstillgångar	Kassa, bank och kortfristiga placeringar (NOT 8)	1 131,4	918,0	
	Fordringar (NOT 9)	2 356,7	2 182,3	
	Varulager (NOT 10)	2 884,3	2 699,4	5 799,7
Spärrkonton hos Riksbanken (NOT 11)		8,8		–
Anläggningstillgångar	Aktier och andelar (NOT 12)	123,1	117,5	
	Goodwill (NOT 13)	11,5	8,5	
	Långfristiga fordringar (NOT 14)	222,1	248,2	
	Nyanläggningar	17,1	23,4	
	Maskiner och inventarier (NOT 15)	558,1	537,0	
	Byggnader (NOT 16)	740,8	772,4	
	Mark (NOT 17)	162,7	158,2	1 865,2
SUMMA TILLGÅNGAR		8 216,6		7 664,9

SKULDER OCH EGET KAPITAL

Kortfristiga skulder	<i>Räntebärande skulder</i>				
	Bank- och växelskulder	1 107,4	1 045,4		
	Kortfristig del av långfristiga skulder	286,0	198,3		
	Övriga kortfristiga skulder	44,4	57,9		
	<i>Icke räntebärande skulder</i>				
	Växelskulder	216,9	139,8		
	Leverantörsskulder	616,8	503,1		
	Skatteskulder	109,4	101,5		
	Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	422,2	274,9		
	Övriga kortfristiga skulder	504,7	439,8	2 760,7	
Långfristiga skulder	<i>Räntebärande skulder</i>				
	Obligationslån (NOT 18)	314,7	354,8		
	Intecknings- och reverslån (NOT 18)	865,0	1 042,3		
	Avsatt till pensioner (NOT 19)	549,9	481,7		
	<i>Icke räntebärande skulder</i>				
	Övriga långfristiga skulder	114,1	89,7	1 968,5	
SUMMA SKULDER		5 151,5		4 729,2	
Obeskattade reserver (NOT 20)		511,6		514,4	
Minoritetsintressen		165,6		187,0	
Eget kapital	<i>Bundet eget kapital</i>				
	Aktiekapital (SID 54)	586,5	586,5		
	Bundna reserver (NOT 25)	1 322,7	1 413,9	2 000,4	
	<i>Fritt eget kapital</i>				
	Disponibla vinstmedel (NOT 26)	197,6	243,8		
	Årets vinst	281,1	– 9,9	233,9	
SUMMA EGET KAPITAL		2 387,9		2 234,3	
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		8 216,6		7 664,9	
Ställda panter (NOT 27)		606,9		674,7	
Ansvarsförbindelser (NOT 28)	Diskonterade växlar	147,5		134,9	
	Övriga ansvarsförbindelser	461,3		445,4	

FINANSIERINGSANALYSER

Belopp i MSEK

	GRUPPEN		ATLAS COPCO AB	
	1984	1983	1984	1983
TILLFÖRDA MEDEL				
Från årets verksamhet internt tillförda medel*	440,0	- 19,5	100,2	80,6
Försäljning av anläggningstillgångar	136,0	86,0	17,0	10,2
Minskning av långfristiga fordringar	26,1	1,3	12,5	-
Ökning av räntebärande lån	-	-	145,9	-
Minoritetsandelar i eget kapital	- 14,3	19,9	-	-
Omräkningsdifferens ¹⁾	- 27,4	- 10,3	-	-
SUMMA TILLFÖRDA MEDEL	560,4	77,4	275,6	90,8
ANVÄNDA MEDEL				
Investeringar i fastigheter, maskiner och inventarier	311,2	174,7	6,8	7,9
Investeringar i aktier och andelar	13,2	8,8	48,6	38,2
Förvärvat goodwill	8,1	4,1	-	-
Ökning av långfristiga fordringar	-	-	-	30,3
Minskning av räntebärande lån	13,0	180,2	-	111,4
Till dotterbolag överförda fonder	-	-	17,6	-
Utdelning från moderbolaget	70,4	140,8	70,4	140,8
Utdelning till minoritetsintressen i dotterbolag	7,1	4,7	-	-
SUMMA ANVÄNDA MEDEL	423,0	513,3	143,4	328,6
FÖRÄNDRING AV RÖRELSEKAPITAL				
	+ 137,4	- 435,9	+ 132,2	- 237,8
Förändring av varulager	+ 184,9	- 311,8	- 6,7	+ 2,1
Förändring av kortfristiga fordringar	+ 174,4	+ 19,6	- 43,4	+ 53,3
Förändring av rörelseskulder	- 435,3	+ 78,9	- 6,2	- 20,4
Förändring av likvida medel	+ 213,4	- 222,6	+ 188,5	- 272,8
SUMMA FÖRÄNDRING	+ 137,4	- 435,9	+ 132,2	- 237,8
*) Från årets verksamhet internt tillförda medel				
Resultat före bokslutsdispositioner och skatter	575,0	- 8,6	19,8	- 21,1
Avskrivningar	167,0	166,0	6,5	5,6
Realiserad vinst på sålda anläggningstillgångar	- 29,2	- 12,7	- 9,3	- 4,0
Koncernbidrag	-	-	85,2	113,1
Skatter	- 242,1	- 153,7	-	- 13,0
Minoritetsandelar i årets resultat	- 21,9	- 10,5	-	-
Uttag från/insättning på spärrade konton	- 8,8	-	- 2,0	-
	440,0	- 19,5	100,2	80,6

¹⁾ Förändring av omräkningsdifferens i eget kapital och obeskattade reserver varav valutakurseffekt hänförlig till omräkning av anläggningstillgångarna samt årets faktiska förändring i dessa utgjorde -62,4 MSEK.

RESULTATRÄKNING

Belopp i MSEK

		1984	1983
Rörelseintäkter	Fakturering	478,6	570,3
	Provisioner mm från dotterbolag	134,0	90,5
Rörelsekostnader	Sålda varors kostnad samt kostnader för teknisk utveckling, försäljning, administration mm	- 546,7	- 661,8
Rörelseresultat före avskrivningar		65,9	- 1,0
Avskrivningar enligt plan (NOT 2)	Maskiner och inventarier	- 4,3	- 3,8
	Byggnader	- 2,2	- 1,8
Rörelseresultat efter avskrivningar		59,4	- 6,6
Finansiella intäkter och kostnader	Utdelningar från dotterbolag	109,6	128,3
	Räntor från dotterbolag, netto	6,7	9,1
	Räntor från andra än dotterbolag	112,8	129,0
	Räntor till andra än dotterbolag (NOT 3)	- 125,7	- 149,1
	Utdelningar från andra än dotterbolag	6,8	6,1
	Valutakursdifferenser (NOT 4)	- 54,7	- 65,1
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader		114,9	51,7
	Extraordinära intäkter och kostnader (NOT 5)	- 95,1	- 72,8
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		19,8	- 21,1
Bokslutsdispositioner (NOT 6)		98,9	92,9
Resultat före skatt		118,7	71,8
Skatt		-	- 13,0
ÅRETS VINST		118,7	58,8

BALANSRÄKNING

Belopp i MSEK

TILLGÅNGAR		1984.12.31	1983.12.31	
Omsättningstillgångar	Kassa, bank och kortfristiga placeringar (NOT 8)	744,5	556,0	
	Fordringar (NOT 9)	483,6	529,0	
	Varulager	30,1	36,8	1 121,8
Spärrkonto hos Riksbanken (NOT 11)		2,0		–
Anläggningstillgångar	Aktier och andelar i dotterbolag (SID 30)	872,5	838,1	
	Aktier och andelar i andra bolag (NOT 12) (SID 30)	113,4	106,7	
	Långfristiga fordringar hos dotterbolag	100,1	104,5	
	Andra långfristiga fordringar (NOT 14)	208,3	216,4	
	Nyanläggningar	1,8	–	
	Maskiner och inventarier (NOT 15)	20,1	17,6	
	Byggnader (NOT 16)	77,2	79,3	
	Mark (NOT 17)	24,5	24,6	1 387,2
SUMMA TILLGÅNGAR		2 678,1	2 509,0	
SKULDER OCH EGET KAPITAL				
Kortfristiga skulder	<i>Räntebärande skulder</i>			
	Skulder till dotterbolag	154,8	137,2	
	Kortfristig del av långfristiga skulder	143,9	48,2	
	Förskott från kunder	1,5	2,4	
	<i>Icke räntebärande skulder</i>			
	Leverantörsskulder	9,5	9,9	
	Uppplupna kostnader och förutbetalda intäkter	53,8	30,3	
	Övriga kortfristiga skulder	47,1	64,0	292,0
Långfristiga skulder	<i>Räntebärande skulder</i>			
	Obligationslån (NOT 18)	314,7	241,2	
	Intecknings- och reverslån (NOT 18)	336,6	387,9	
	Avsatt till pensioner, PRI	131,3	123,9	
	Avsatt till pensioner, övriga	16,8	12,9	765,9
SUMMA SKULDER		1 210,0	1 057,9	
Obeskattade reserver (NOT 20)		77,2		108,5
Eget kapital	<i>Bundet eget kapital</i>			
	Aktiekapital (23 460 500 aktier à nom 25 SEK)	586,5	586,5	
	Reservfond (NOT 25)	597,1	597,1	1 183,6
	<i>Fritt eget kapital</i>			
	Disponibla vinstmedel (NOT 26)	88,6	100,2	
Årets vinst	118,7	58,8	159,0	
SUMMA EGET KAPITAL		1 390,9	1 342,6	
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		2 678,1	2 509,0	
Ställda panter (NOT 27)		105,1		108,1
Ansvarförbindelser (NOT 28)	Borgens- och övriga ansvarförbindelser, varav till förmån för dotterbolag 669,6 (614,4)	863,1	768,7	
	Kapitalvärde av pensionsåtagande	49,2	49,7	

KOMMENTARER

MSEK om ej annat anges

INTERNATIONELLA RIKTLINJER

Atlas Copco välkomnar de riktlinjer för internationellt verksamma företag, som upprättats av OECD, de västliga industriländernas ekonomiska samarbetsorgan.

Bolaget följer dessa riktlinjer i allt väsentligt.

Vid utarbetandet av denna verksamhetsberättelse har riktlinjerna beaktats, med undantag för vissa uppgifter som av konkurrensskäl fn ej kan lämnas.

Årsredovisningen lämnar sålunda upplysning om följande:

	Placering i årsredovisningen
Företagets struktur – namn och säte för moderbolaget – aktier och andelar i dotterbolag, procentuellt ägande samt aktieägande mellan bolagen.	Omslaget, sid 2 Aktier och andelar, sid 30
Geografiska områden där verksamheten utövas och de huvudsakliga verksamheter som bedrivs där.	Ingressen till divisionernas avsnitt, sid 35, 39, 43, 47 och 49
Fakturering fördelad per geografiskt område.	Styrelsens redogörelse, kartan sid 8
Kapitalinvesteringar fördelade på geografiska områden och på marknads/produktionsled.	Styrelsens redogörelse, tabell och diagram sid 10
Finansieringsanalys för Atlas Copco-gruppen	Sid 14
Forsknings- och utvecklingskostnader för företaget i sin helhet.	Styrelsens redogörelse, tabell sid 10 och kommentarerna, not 1, sid 23
Principer som tillämpas vid internprissättning.	Kommentarerna, not 10, sid 25
Redovisningsprinciper också i fråga om koncernredovisningen.	Kommentarerna, sid 17

Bolaget ställer sig också positivt till de riktlinjer rörande multinationella företag och arbetsmarknaden, som utarbetats av ILO, Förenta Nationernas organ för arbetsmarknadsfrågor.

I enlighet med internationell standard har i årsredovisningen följande beteckningar använts:

Valuta: SEK svenska kronor. Övriga valutor: se sid 22.

Prefix: k tusen. M miljoner.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Konsolidering

Atlas Copco-gruppens resultat- och balansräkningar omfattar alla bolag, i vilka moderbolaget direkt eller indirekt har mer än hälften av aktiernas röstvärde, samt bolag, i vilka Gruppen på annat sätt har ett bestämmande inflytande och en betydande andel av resultatet av deras verksamhet.

Balansräkningarna har upprättats enligt förvärvsmetoden, som innebär att förvärvade bolags egna kapital vid förvärvstidpunkten – med tillägg av efterföljande nyemissioner – har eliminerats mot aktiernas bokförda värde.

Under året förvärvade bolag har inkluderats i Gruppens resultaträkning med värden avseende tiden efter förvärvet.

För bildade dotterbolag har tillskjutet aktiekapital eliminerats mot aktiernas bokförda värde i respektive moderbolag. Differenser pga fondemissioner i dotterbolag har förts till Gruppens bundna reserver.

Omräkning enligt dagskursmetoden

Atlas Copco tillämpar från och med 1984 den sk dagskursmetoden för omräkning av utländska dotterbolags balans- och resultaträkningar i enlighet med Föreningen Auktoriserade Revisorers (FAR) utkast till rekommendation. Innebörden av denna metod är att dotterbolagen huvudsakligen redovisas som fristående enheter vars verksamhet bedrivs i en främmande valuta och vari moderbolaget har en nettoinvestering. Undantagna från detta behandlingssätt är de dotterbolag som är belägna i sk höginflationsländer. Dessa dotterbolag har omräknats enligt den monetära/icke-monetära metoden. I enlighet med FAR's utkast till rekommendation har sådan behandling bedömts ge en riktigare bild av dessa bolags resultat och ställning.

I överensstämmelse med dagskursmetoden har samtliga tillgångar och skulder i dotterbolagen omräknats till balansdagskurs och samtliga poster i resultaträkningen har omräknats till genomsnittskurs.

Den omräkningsdifferens som uppkommer är en effekt av att nettoinvesteringen omräknas till en annan kurs vid årets slut än vid dess början. Denna omräkningsdifferens skall ej påverka resultatet utan förs direkt till det egna kapitalet.

För de dotterbolag som även i fortsättningen kommer att behandlas i enlighet med monetära/icke-monetära metoden gäller, att alla icke-monetära poster – fastigheter (mark och byggnader), maskiner och inventarier, varulager samt eget kapital och obeskattade reserver – omräknas till den kurs som rådde vid anskaffningstillfället. Övriga poster – monetära poster – omräknas till balansdagens kurs. Resultaträkningen omräknas till årets genomsnittskurs, med undantag för avskrivningar och bokslutsdispositioner som omräknas till investeringskurs. De kursdifferenser som här uppkommer vid omräkningen och som således avser bolag i länder med hög inflation redovisas över resultaträkningen.

Atlas Copco har i årsredovisningarna för 1982 och 1983 redovisat enligt den sk monetära/icke-monetära metoden. Ett tungt vägande skäl har då varit, att någon rekommendation från FAR inte föreläggat. I stället har som ett komplement till redovisningen redovisats vilken resultat- och balansmässig effekt en övergång till dagskursmetoden skulle haft dessa år.

Den i december 1984 av FAR publicerade rekommendationen avseende omräkning av utländska dotterbolag överensstämmer i allt väsentligt såväl med den under 1983 utgivna rekommendationen från International Accounting Standard Committee (IAS 21), som med den under 1981 utgivna amerikanska rekommendationen (SFAS 52).

Nedan visas hur Gruppens resultat och ställning redovisats om den monetära/icke-monetära metoden tillämpats som huvudmetod för 1984.

Resultatet efter finansiella poster hade blivit 52 MSEK lägre, huvudsakligen beroende av högre resultatförda omräkningsdifferenser.

Anläggningstillgångarna hade redovisats till ett 133 MSEK lägre värde, huvudsakligen beroende av, att maskiner och byggnader då redovisats till den kurs som rådde vid anskaffningstillfället och att den svenska kronan sedan dess i ett flertal fall sjunkit i värde i relation till andra länders valutor.

Det egna kapitalet inkl minoritet hade redovisats till ett motsvarande lägre belopp.

Metodval

FAR's utkast till rekommendation ställer på en speciell punkt krav på att användaren själv väljer tillvägagångssätt för omräkningen utifrån sin specifika situation. Det gäller klassificeringen av de utländska dotterbolagen såsom antingen självständiga eller integrerade bolag. Hur bolagen definieras är sedan direkt vägledande för valet av omräkningsmetod. Självständiga bolag omräknas enligt dagskursmetoden och integrerade bolag enligt den monetära/icke-monetära metoden.

Med hänsyn taget till de kriterier som FAR definierat för klassificering av dotterbolag framkommer att Atlas Copcos dotterbolag till helt övervägande del är att betrakta som sk självständiga bolag.

Detta innebär att samtliga dotterbolag inom Atlas Copco-gruppen omräknats enligt dagskursmetoden förutom bolagen i de sk höginflationsländerna (huvudsakligen i Latinamerika).

På ytterligare en punkt lämnar utkastet möjlighet för användaren att påverka och anpassa metoden för omräkning till företagets speciella situation. Detta görs på en punkt som är specifik för svensk koncernredovisning och som avser den svenska lagens krav på särredovisning av fritt eget kapital i koncernen.

Företagen ges här två möjligheter:

Alternativ 1 innebär att den ackumulerade omräkningsdifferens som uppkommer vid omräkning enligt dagskursmetoden automatiskt framkommer för varje dotterbo-

lag. Genom att tillämpa denna metod kan företaget – i enlighet med internationell praxis – redovisa den sammanlagda ackumulerade omräkningsdifferensen i särskilt belopp. I svensk koncernredovisning uppdelas detta på fritt och bundet kapital.

Alternativ 2 är en förenklad metod där omräkningsdifferensen direkt förs mot varje post inom obeskattade reserver och eget kapital.

Atlas Copco har valt att redovisa i enlighet med Alternativ 1.

Jämförelse mellan dagskursmetoden och monetära/icke-monetära metoden (M/I-M)

	1984		1983	
	Dagskurs	M/I-M	Dagskurs	M/I-M
Resultaträkning				
Fakturering	9100	9100	8093	8093
Kostnad för sålda varor	-8088	-8049	-7316	-7283
Avskrivningar	-167	-161	-166	-151
Finansiella poster	-272	-369	-376	-406
Resultat efter finansiella poster	573	521	235	253
Extraordinära poster	+ 2	+ 2	- 243	- 243
Bokslutsdispositioner	- 30	- 25	162	156
Resultat före skatter	545	498	154	166
Skatter	- 242	- 240	- 153	- 152
Minoritet	- 22	- 9	- 11	- 11
Nettovinst	281	249	- 10	3

	1984		1983	
	Dagskurs	M/I-M	Dagskurs	M/I-M
Balansräkning				
TILLGÅNGAR				
Kassa, bank och kortfristiga placeringar	1131	1131	918	918
Fordringar	2366	2366	2182	2184
Varulager	2884	2895	2700	2698
Anläggningstillgångar	1836	1703	1865	1670
SUMMA TILLGÅNGAR	8217	8095	7665	7470
SKULDER OCH EGET KAPITAL				
Kortfristiga skulder	3308	3308	2761	2731
Långfristiga skulder	1844	1845	1968	1968
Obeskattade reserver	512	523	515	497
Minoritetsintressen	165	109	187	112
Eget kapital	2388	2310	2234	2132
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	8217	8095	7665	7470

NÄRINGSLIVETS BÖRSKOMMITTÉS REKOMMENDATION OM NYCKELTALS- BERÄKNING

Atlas Copco har för 1984 valt att som huvudalternativ visa vinst per aktie i enlighet med tidigare vedertagen princip, dvs efter schablonskatt (50%). Näringslivets Börskommittés (NBK) anvisning angående beräkning av vissa nyckeltal rekommenderar antingen fullskattemetoden eller den sk partialmetoden. Anledningen till att bolaget ej valt att tillämpa någon av dessa metoder är att det för 1984 bedömts lämpligt att ej avvika från tidigare tillämpade principer samtidigt som företaget byter redovisningsmetod avseende omräkning av utländska dotterbolag. Även för övriga av NBK anvisade nyckeltal gäller att Atlas Copco för 1984 valt att bibehålla tidigare använda principer. Bolaget har dock valt att i notform redovisa effekterna av en tillämpning av NBKs rekommendation. Detta redovisas i NOT 29.

RÄNTEARBITRAGE

I syfte att förbättra företagets räntenetto har Atlas Copco under året gjort ett antal räntearbitrageaffärer (NOT 3 och 8). Detta innebär att ett kortfristigt lån, vanligen i utländsk valuta, upptas och kurssäkras gentemot SEK för att därefter placeras mot en högre räntesats i bankcertifikat, statsskuldväxlar eller andra liknande svenska fordringar.

Enligt FAR's redovisningskommitté kan i balansräkningen uppkommande skulder kvittas mot motsvarande placeringar under förutsättning att skulden och fordran utgör delar i en paketlösning och att de uppgår till samma belopp samt har samma förfallodag. Vidare skall kurssäkring ha skett för eventuella utlandslån. Följaktligen skall varken skulden eller fordran upptas i balansräkningen.

I resultaträkningen upptas endast nettot av ränteintäkt, räntekostnad och eventuell kostnad för kurssäkring bland övriga finansiella intäkter och kostnader.

Med hänsyn till att Atlas Copcos räntearbitrageaffärer uppfyller de kriterier som uppställts av FAR's redovisningskommitté har ovan angivna nettoredovisningsprincip tillämpats.

NUKOSTNADSREDOVISNING 1984

Den höga inflationstakten alltsedan 1970-talets mitt har lett till att traditionell redovisning som bygger på anskaffningskostnader kan ge en felaktig bild av ett företags resultat och ställning. Anskaffningskostnadsprincipen innebär att resultatet beräknas utan att hänsyn tas till prisstegringar på resurser som företaget använder och förbrukar. Ju högre prisstegringstakten är desto mer har företaget påverkats av dessa prisstegringar utan att detta avspeglas i redovisningen. Detta gäller för såväl varor som utnyttjas i produktionen som för produktionsresurser.

För att läsaren av ett företags årsredovisning bättre skall kunna bedöma resultat och lönsamhet, är det väsentligt att företaget redovisar i vilken omfattning generella och specifika prisförändringar på insatsvaror, lager och anläggningstillgångar påverkat resultatet.

En nukostnadsbaserad redovisning strävar efter att ta hänsyn till dessa prisförändringar såväl vid värdering av tillgångar som vid beräkning av resultat. Eftersom den nukostnadsbaserade redovisningen i relativt hög grad grundar sig på bedömningar kan den ej göra anspråk på samma exakthet som den traditionella redovisningen.

När det gäller tillgångsvärderingen kännetecknas en nukostnadsbaserad redovisning av att anskaffningsvärdet överges för andra värderingsgrunder, tex återanskaffningsvärdet.

På motsvarande sätt gäller att resultatet mäts annorlunda. I den traditionella redovisningen gäller att det egna kapitalet vid årets början jämförs med det egna kapitalet vid årets slut, räknat i nominella kronor. Förändringen utgör då årets resultat.

En nukostnadsbaserad redovisning utgår i stället från det egna kapitalet omräknat i enheter med samma köpkraft. Endast om det egna kapitalet ökat mer än vad som krävs för att bibehålla dess köpkraft anses vinst ha uppkommit. Som utgångspunkt kan då tex konsumentprisindex användas.

Ett flertal olika modeller för att redovisa detta används idag av börsbolagen. Modellerna kan delas upp i två huvudgrupper:

- partiella justeringar
- generella modeller

Partiella justeringsmodeller fokuserar specifikt på de poster som påverkats mest av prisförändringar och avser främst resultaträkningen.

Generella modeller omfattar såväl resultat- som balansräkningen.

För att kunna redovisa en tillfredsställande analys av prisförändringarnas effekter på ett företag krävs att både resultat- och balansräkning justeras. Därigenom kan även vissa justerade nyckeltal erhållas.

För att möjliggöra en fullständigare analys av real vinst, lönsamhet och ställning, redovisas en nukostnadsbaserad resultat- och balansräkning samt vissa nyckeltal.

Nukostnadsbaserad resultaträkning

	1984	1983
Fakturering	9 100	8 093
Nukostnad för sålda varor	- 8 206	- 7 476
Nukostnadsavskrivningar	- 313	- 302
Rörelseresultat	581	315
Prisförändringar, lager	+ 129	+ 126
Prisändringar, anläggningstillgångar	+ 173	+ 256
Rörelseresultat före finansiella poster	883	697
Finansiella poster	- 272	- 376
Inflationskorrigerering, köpkraft eget kapital	- 220	- 282
Realt resultat efter finansiella poster	391	39

Nukostnadsbaserad balansräkning

TILLGÅNGAR	1984	1983
Kassa, bank och kortfristiga placeringar	1 131	918
Fordringar	2 366	2 182
Varulager	2 931	2 736
Anläggningstillgångar	2 692	2 690
SUMMA TILLGÅNGAR	9 120	8 526

SKULDER OCH EGET KAPITAL

Kortfristiga skulder	3 308	2 761
Långfristiga skulder	1 844	1 968
Obeskattade reserver	512	515
Orealiserade prisändringar	902	861
Eget kapital	2 554	2 421
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL	9 120	8 526

Atlas Copco har valt att använda en av de modeller som FAR presenterar i sitt utkast till rekommendation för nukostnadsredovisning. Fokusering sker på tre resultatbegrepp:

- nukostnadsbaserat rörelseresultat
- nukostnadsbaserat resultat före finansiella poster
- realt resultat efter finansiella poster

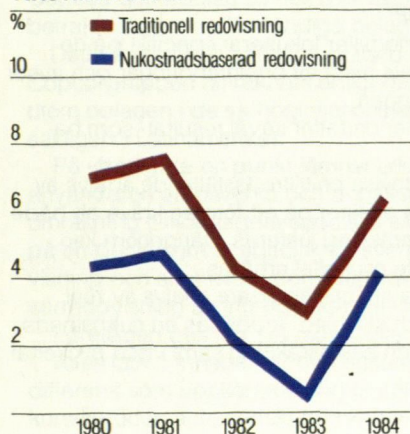
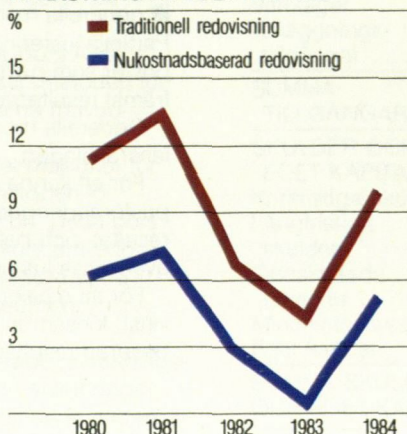
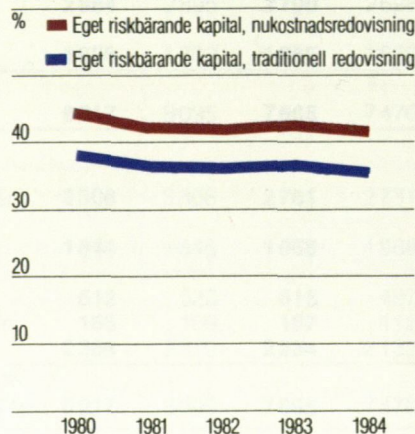
Nukostnadsbaserat rörelseresultat

Det nukostnadsbaserade rörelseresultatet är ett operativt resultat, som skall visa i vad mån försäljningsintäkterna täcker återanskaffningsvärdet för sålda varor. Atlas Copco-gruppens nukostnadsbaserade rörelseresultat uppgick 1984 till 581 MSEK (315).

Resultatet är 264 MSEK (296) lägre än det traditionella rörelseresultatet. Två faktorer förklarar detta. Prisförändringar har under året ägt rum på de varor som ingår i företagets produkter. Dessa varor beräknas idag kosta 118 MSEK (160) mer att köpa än vad de gjorde vid anskaffningstillfället. Vidare har resultatet belastats med nukostnadsavskrivningar som är 146 MSEK (136) högre än avskrivningar baserade på anskaffningskostnader. Detta innebär att förslitningen av företagets anläggningar åsatts en kostnad baserad på vad det skulle kosta att idag ersätta dessa anläggningar med nya.

Nukostnadsbaserat resultat före finansiella poster

I tider med snabba prisökningar ökar värdet på ett företags tillgångar. Prisvinster uppstår på produkter i lager och på anläggningstillgångar. Prisvinster på lager är oftast snabbt realiserade, och de prisvinster som görs är till stor del inkluderade i det traditionella resultatet. Prisvinster på anläggningstillgångar är däremot orealiserade och enligt traditionell redovisning skall sådana värdeökningar ej gottgöras resultatet. Enligt FARs modell skall däremot såväl realiserade som orealiserade prisförändringar påverka resultatet.

VINSTMARGINAL**AVKASTNING PÅ EGET KAPITAL****ANDEL EGET RISKBÄRANDE KAPITAL**

Det nukostnadsbaserade resultatet före finansiella poster uppgick för Atlas Copco-gruppen till 883 MSEK (697).

Prishöjningar har skett på produkter i lager med 129 MSEK (126) och anläggningstillgångarna har ökat i värde med 173 MSEK (256).

Realt resultat efter finansiella poster

För att vinst skall anses ha uppkommit, skall det egna kapitalets köpkraft ha ökat under året. Därför blir den sista justeringsposten i en inflationsjusterad redovisning en köpkraftskorrigerig av det egna kapitalet. För att det egna kapitalets köpkraft skall anses bibehållen under 1984 bör det ha ökat med 220 MSEK. Korrigeringen uppgår därför till 220 MSEK (282). Atlas Copcos reala resultat efter finansiella poster för 1984 uppgår därmed till 391 MSEK (39).

Resultatet är 182 MSEK (196) lägre än det traditionella resultatet och motsvarar en real vinstmarginal på 4,3 procent (0,5).

Även balansräkningen justeras

Justeringen av balansräkningen innebär att lager- och anläggningstillgångar redovisas till nuvärde istället för till anskaffningskostnad. Balansomslutningen ökar då med 902 MSEK (861) genom att dolda reserver i lager och anläggningar redovisas öppet. Ökningen hänför sig bla till följande:

- maskiner, byggnader och mark redovisas till 862 MSEK högre värde
- varulager redovisas till 47 MSEK högre värde
- aktier redovisas till 7 MSEK lägre värde

Risikapitalet redovisas till 902 MSEK högre värde, vilket innebär att andelen eget riskbärande kapital kommer att uppgå till 44 procent mot 37 procent enligt traditionell redovisning.

ATLAS COPCO OCH SKULDKRISEN

För ett företag med en så internationellt inriktad verksamhet som Atlas Copco har den skuldkrisen inneburit att allt större uppmärksamhet riktats mot de sk transferringsriskerna. Därmed avses risk för att en kund, ett dotterbolag eller en agent ej kan erlagga avtalad betalning på grund av valutabrist. Sådana uteblivna betalningar kan komma att åsamka säljaren ränteförluster, kursförluster samt i vissa fall även förlust av det aktuella fordringsbeloppet.

Atlas Copcos situation försvåras av att Gruppen har egna dotterbolag i många av de länder som under de senaste åren drabbats av akuta betalningsproblem.

Den hos exportören vanligaste reaktionen, då betalningsförseningar inträder, är att kraftigt begränsa eller helt inställa leveranserna. Denna lösning söker Atlas Copco på alla sätt undvika. Betydande investeringar har skett i såväl egna anläggningar, marknader, som i personal. För många stora kunder skulle ett leveransstopp få allvariga konsekvenser, vilket skulle påverka

framtida affärsmöjligheter för Atlas Copco negativt. En konsekvens av dagens situation är att Atlas Copco tvingats finna vägar att sprida och reducera de risker som betalningskrisen innebär.

Riskspridning

En positiv faktor är Gruppens marknadsstruktur. Det stora antal länder där Atlas Copco är representerat, innebär att bolaget inte är beroende av utvecklingen på några få marknader. Genom stor marknads-spridning uppstår således en självförsäkrande effekt.

Företagets kundstruktur i olika länder är också en faktor av stor betydelse vid bedömningen av betalningsriskerna. Många av Atlas Copcos kunder inom tex gruvsektorn är av vital betydelse för det enskilda landets ekonomi och förmåga att generera utländsk valuta. Dessa kunder samt deras huvudleverantörer har ofta en egen tilldelning från valutamyndigheterna eller möjlighet att erhålla förtur avseende betalningar till utlandet. Det är oftast av högsta vikt för landets ekonomi att produktionen i dessa företag kan fortsätta, något som kräver störningsfria leveranser av maskiner, reservdelar samt borrhåll.

På samma sätt som marknadsstrukturen innebär en minskning av riskerna för betalningsproblem, så ger även företagets produktstruktur en likartad effekt. Efter som flertalet av Atlas Copcos order understiger 10 MSEK, så reses inte samma krav som mot de tyngre verkstads- och anläggningsföretagen beträffande krediter i samband med exportaffärer.

Förekomsten av egna säljbolag på i stort sett alla marknader av betydelse bidrar till att exponeringen mot valutarisker kan begränsas. De lokala säljbolagens finansieringsbehov skall enligt Gruppens valutapolicy i största möjliga mån tillgodoses i dotterbolagslandets egen valuta. Tack vare Atlas Copcos omfattande kontakter med internationellt verksamma banker kan dessa finansieringsbehov i allmänhet tillgodoses. Härigenom begränsas bla bolagens exponering för plötsliga valutaförändringar.

Tillgången på lokal valuta möjliggör dessutom för säljbolagen att regelbundet betala produktionsbolagen. Detta bidrar i hög grad till att transfereringsexponeringen kan begränsas.

Riskpolicy

För att kontrollera Gruppens exponering för transferringsrisker i dotterbolagsländerna har en policy utarbetats, som definierar vilken risknivå som kan accepteras och vilka åtgärder som skall vidtagas för att begränsa exponeringen. Policyn syftar till att förhindra stora transferringsrisker samtidigt som säljbolagens försörjning av produkter, reservdelar och tillbehör inte onödigtvis skall försvåras.

Samtliga länder indelas i riskkategorier utgående från den riskgradering som EKN, Exportkreditnämnden, tillämpar. Denna kategorisering avstämmer mot fristående bedömare. Enligt policyn skall samtliga kundfordringar

försäkras mot transfereringsrisker med undantag för de som befinner sig i den bästa riskgruppen. Under senare år har riskkapaciteten hos flera av de officiella instituten för exportkreditförsäkringar avsevärt försämrats på grund av förluster, förändrade riskgraderingar och ännu ej avslutade skuldkonsolideringsförhandlingar. I de fall där försäkring ej varit möjlig hos de officiella instituten har istället försäkring på den privata försäkringsmarknaden eftersträfvats. Under senare år har kapaciteten på denna privata marknad utvecklats väsentligt.

För de dotterbolagsländer som ej placerats i den bästa riskkategorin, definieras en högsta acceptabel risknivå. Denna är beroende av vilken riskkategori landet tillhör samt av bolagets förväntade årsexport till detta land.

I de fall där åsatt risklimit måste överskridas är det nödvändigt att dessa leveranser skyddas via extra säkerhetsarrangemang. Vid överskridande av kreditlimiten krävs att remburs används även vid leveranser till de egna dotterbolagen. Rembursen som traditionellt används för att säkra en exportör mot kreditrisker vid leveranser har således delvis ändrat karaktär. Från att ha varit en säkerhet mot kommersiella risker utnyttjas istället dess karaktär av prioriterat betalningsåtagande. Genom användningen av remburs kommer Gruppens betalningsanspråk oftast att behandlas med en viss prioritet från importlandets sida.

Gruppens exporterande enheter rapporterar månadsvis till moderbolaget vissa nyckeldata beträffande utestående kundfordringar, förfallna belopp och betalnings-säkrande arrangemang. Härigenom kan relativt snabbt förändringar i den totala transfereringsexponeringen upptäckas och eventuella korrigerande åtgärder vidtagas.

DIVISIONALISERAT RESULTATANSVAR

Atlas Copco är ett världsföretag med säljbolag i 47 länder och tillverkningsbolag i 16 länder. Den totala verksamheten är fördelad på fem divisioner. Dessutom finns koncerngemensamma enheter såsom moderbolaget Atlas Copco AB och Atlas Copco Management Consulting AB.

Atlas Copcos organisation har ett väl fungerande ekonomiskt styrsystem för uppföljning, kontroll och samordning av Gruppens enheter.

Sedan ett antal år tillbaka används ett styrsystem inom Atlas Copco baserat på ett konsoliderat lönsamhetsansvar för envar av de fem divisionerna. Konsoliderat lönsamhetsansvar innebär att varje divisionsledning såväl operativt som strategiskt ansvarar för sin verksamhet från produktutveckling och fastställande av tillverkningsplaner i tillverkningsbolagen, till marknadsföring och försäljning av produkterna i säljbolagen. Divisionscheferna ingår i ett flertal av säljbolagens styrelser.

Den övergripande styrningen av divisionernas verksamhet sker genom att ett finansiellt mål för den konsoliderade verksamheten fastställs av koncernledningen i

form av ett avkastningsmått, ROCE. Med ROCE avses avkastningen på totalt kapital exkl icke räntebärande rörelseskulder.

Divisionerna fastställer i sin tur målen för sina respektive verksamheter i varje tillverknings- och säljbolag. Här ingår beslut om köp av tjänster från koncerngemensamma enheter.

Koncernledningen ger även säljbolagen ett ROCE-tal som mål för deras legalt avgränsade verksamhet. En divisions övergripande resultatansvar och ett säljbolags avkastningsmål samordnas genom förhandlingar vad gäller extern prissättning, internpriser, marknadsföringsinsatser, produktpassning etc.

I föreliggande årsredovisning beskrivs respektive divisions verksamhet under det gångna året och det ROCE-tal divisionsledningen uppnått.

VALUTAKURSER

Land	Valuta	Valuta-kod	Balansdagens kurs		Medelkurs	
			1984	1983	1984	1983
Argentina	100	ARP	5.00	34.50	17.30	87.50
Australien	1	AUD	7.450	7.180	7.260	6.920
Belgien	100	BEC	14.20	14.40	14.30	15.00
Bolivia	100	BOP	0.10	1.60	0.66	3.41
Brasilien	100	BRC	0.282	0.813	0.496	1.539
Canada	1	CAD	6.800	6.420	6.405	6.215
Danmark	100	DKK	79.50	81.00	80.00	84.00
Frankrike	100	FRF	93.00	96.00	94.50	101.00
Indien	100	INR	71.50	76.00	72.50	75.50
Italien	100	ITL	0.462	0.481	0.470	0.504
Japan	100	JPY	3.588	3.448	3.475	3.223
Mexico	100	MXP	4.66	5.57	4.72	6.48
Nederländerna	100	NLG	252.50	261.50	257.50	268.50
Norge	100	NOK	98.50	104.00	101.50	105.00
Portugal	100	PTE	5.25	6.00	5.60	6.98
Schweiz	100	CHF	346.50	367.50	352.50	364.50
Singapore	1	SGD	4.140	3.760	3.870	3.620
Spanien	100	ESP	5.16	5.09	5.13	5.35
Storbritannien	1	GBP	10.450	11.585	11.020	11.635
Sydafrika	1	ZAR	4.465	6.540	5.650	6.850
USA	1	USD	8.985	7.995	8.280	7.660
Venezuela	1	VEB	1.200	1.330	1.070	1.345
Västtyskland	100	DEM	285.50	293.50	290.50	300.00
Österrike	100	ATS	40.50	41.50	41.50	42.50

DEFINITIONER**Vinstmarginal**

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader i procent av fakturering.

Avkastning på sysselsatt kapital

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader med tillägg för räntekostnader i procent av genomsnittligt totalt kapital, med avdrag för icke räntebärande rörelse-skulder.

Avkastning på eget riskbärande kapital

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, med avdrag för verklig skatt i procent av genomsnittligt eget kapital, minoritetsintressen och obeskattade reserver.

Avkastning på eget kapital

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader med avdrag för schablonberäknad skatt (50%) i procent av genomsnittligt eget kapital, minoritetsintressen och 50% av obeskattade reserver (avdrag för latent skatteskuld).

Andel eget riskbärande kapital

Eget kapital, minoritetsintressen och obeskattade reserver i procent av totalt kapital.

Självfinansieringsgrad

Internt tillförda medel i procent av investeringar i maskiner och byggnader.

Kapitalomsättningshastighet

Fakturering dividerad med genomsnittlig balansomslutning.

Räntetäckningsgrad

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, med tillägg för räntekostnader, dividerat med räntekostnader.

Vinst per aktie

Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, med avdrag för schablonberäknad skatt (50%) och minoritetsandelar i årets resultat, dividerat med antal aktier.

Vinst per aktie efter extraordinära poster

Resultat efter extraordinära intäkter och kostnader, med avdrag för schablonberäknad skatt (50%), och minoritetsandelar i årets resultat, dividerat med antal aktier.

Kapacitetsutnyttjande

Antalet utnyttjade produktionstimmar i relation till normal produktionskapacitet beräknad som genomsnittet av de senaste två årens verkliga kapacitetsutnyttjande och budgeterat utnyttjande för nästkommande tre år.

1. RÖRELSEKOSTNADER

	GRUPPEN	
	1984	1983
Sålda varors kostnad	5299,9	4 701,5
Marknadsförings- och administrationskostnader	2399,4	2 229,0
Kostnader för teknisk utveckling	270,1	225,1
Realiserade prisvinster på lager	118,0	160,0
Rörelsekostnader	8087,4	7 315,6

2. AVSKRIVNINGAR

Atlas Copco-gruppen använder tre avskrivningsbegrepp: avskrivningar enligt plan, bokföringsmässiga avskrivningar och kalkylmässiga avskrivningar.

Avskrivningar enligt plan baseras på ursprungligt anskaffningsvärde och avskrivs linjärt över tillgångarnas ekonomiska livslängd. I de fall goodwill förekommer avskrivs den enligt en i varje specifikt fall upprättad plan.

Bokföringsmässiga avskrivningar sker i enlighet med vad skattelagstiftningen i varje enskilt land maximalt tillåter. Skillnaden mellan bokföringsmässiga avskrivningar och avskrivningar enligt plan redovisas under bokslutsdispositioner i resultaträkningen. Det sammanlagda värdet redovisas i balansräkningen bland obeskattade reserver under rubriken ackumulerade avskrivningar utöver plan.

	GRUPPEN	
	1984	1983
Avskrivningar enligt plan	167,0	166,0
Bokföringsmässiga avskrivningar	188,0	204,8
Avskrivningar utöver plan (NOT 22)	21,0	38,8

I beloppet för bokföringsmässiga avskrivningar ingår nedskrivning med utnyttjande av följande fonder:

	GRUPPEN	
	1984	1983
Särskilda investeringsfonder	11,9	1,3
Vinstfond	-	37,4
	11,9	38,7

Kalkylmässiga avskrivningar ligger till grund för pris- och lönsamhetskalkyler och är baserade på anläggningstillgångarnas återanskaffningsvärden. Avskrivning sker linjärt över tillgångarnas ekonomiska livslängd.

Följande ekonomiska livslängder används vid avskrivningar enligt plan och vid kalkylmässiga avskrivningar:

Maskiner och Inventarier	5-15 år
Fordon	5 år
Byggnader	25-50 år

Kalkylmässiga avskrivningar uppgick för Gruppen till 313 MSEK (302) och översteg således avskrivningar enligt plan med 146 MSEK (136).

3. RÄNTEKOSTNADER

I enlighet med rekommendation från Föreningen Auktorserade Revisorer (FAR) och Pensionsregistreringsinstitutet (PRI) har räntedelen i årets pensionsavsättning inte belastats rörelseresultatet utan i stället redovisats som räntekostnad. Beloppet har beräknats på basis av genomsnittet av ingående och utgående pensionsavsättningar och en ränta om 12,0% (11,5) för indexreglerade pensioner och 3,5% (3,5) för pensionsförpliktelser, uttryckta i fasta belopp. Räntedelen uppgår för 1984 till 44,9 MSEK (38,9).

Räntearbitrageaffärer har under året genomförts endast i moderbolaget. Såväl räntekostnad som ränteintäkt har netto redovisats i resultaträkningen. De belopp som kvittats uppgick för 1984 till 8,1 MSEK.

4. VALUTAKURSDIFFERENSER

Valutakursdifferenser som uppkommit vid finansiella transaktioner redovisas netto.

	GRUPPEN		MODERBOLAGET	
	1984	1983	1984	1983
Realiserade kursdifferenser, netto	17,6	-37,5	-1,8	-5,7
Orealiserade kursdifferenser				
Långfristiga lån	-33,0	-74,3	-53,9	-60,1
Övriga fordringar och skulder	35,1	2,9	1,0	0,7
Kursdifferenser vid omräkning av utländska dotterbolag	-14,6	31,3	-	-
	5,1	-77,6	-54,7	-65,1

Efter det att på året belöpande del av orealiserade kursförluster på långfristiga lån belastats resultatet i moderbolaget med 53,9 MSEK kvarstod 101,2 MSEK., som har redovisats över resultatet i moderbolaget som extraordinär kostnad. Samtliga orealiserade kursförluster har i och med 1984 tagits över resultatet i moderbolaget.

Kursdifferenser vid omräkning av utländska dotterbolag avser differenser som uppstått vid omräkning av balans- och resultaträkningar i utländska dotterbolag i sk höginflationsländer, för vilka monetära/icke-monetära metoden använts.

5. EXTRAORDINÄRA INTÄKTER OCH KOSTNADER

Kursförluster avseende lån upptagna före 1978 avser CHF-lån på vilka belöpande kursförluster täcktes av kursregleringsreserv. Såsom bokslutsdisposition upplöstes denna reserv 1983 i Gruppen och i 1984 års bokslut i moderbolaget.

Avvecklingskostnaderna är hänförliga till nedläggningar och omstruktureringar i bl.a. USA och Sverige.

Realisationsvinster/förluster som uppstår vid löpande utrangering av anläggningstillgångar ingår i rörelseresultatet. Realisationsvinster/förluster vid avyttring av större anläggningar redovisas dock under rubriken extraordinära poster och beräknas som skillnaden mellan försäljningsintäkten och det planenliga restvärdet.

	GRUPPEN		MODERBOLAGET	
	1984	1983	1984	1983
Kursförluster avseende tidigare periodiserade utländska lån	-	-177,1	-58,2	-77,3
Kursförluster avseende utländska lån upptagna före 1978	-	-43,0	-43,0	-
Nedskrivning av fordringar	-	-21,0	-	-
Avvecklingskostnader	-23,1	-19,8	-	-
Realisationsvinst, sålda fastigheter	21,8	12,9	2,8	-
Realisationsvinst, sålda aktier och andelar	3,3	4,5	3,3	4,5
	2,0	-243,5	-95,1	-72,8

6. BOKSLUTSDISPOSITIONER

Skattelagstiftningen i Sverige och i vissa andra länder ger företag möjlighet till konsolidering genom skattemässigt avdragsgilla avsättningar till obeskattade reserver. Företagen kan genom att utnyttja dessa regler disponera och kvarhålla vinster i bolaget utan att de beskattas. Den obeskattade reserv som skapas genom detta förfarande är ej utdelningsbar. De på året belöpande avsättningarna till, respektive återföringar från, sådana reserver och fonder, redovisas under rubriken bokslutsdispositioner i resultaträkningen. I balansräkningen och NOT 20 redovisas det ackumulerade värdet av avsättningarna under rubriken obeskattade reserver.

De obeskattade reserverna blir föremål för beskattning först då de upplöses. Om företaget skulle gå med förlust kan vissa obeskattade reserver tas i anspråk för att täcka förlusten utan att någon skattebelastning blir aktuell. Med hänsyn till detta kan det totala värdet av de obeskattade reserverna anses vara riskkapital, eftersom eventuella förluster i stor utsträckning kan täckas genom upplösning av obeskattade reserver.

Vinstöverföring i form av koncernbidrag kan under vissa förutsättningar göras mellan svenska bolag inom samma koncern. Bidraget är avdragsgill kostnad för givaren och skattepliktig intäkt för mottagaren. Moderbolagets erhållna koncernbidrag avser koncernbidrag från bl a Monsun-Tison, Berema och Atlas Copco Tools.

	GRUPPEN		MODERBOLAGET	
	1984	1983	1984	1983
Varulagerreserver (NOT 21)	- 21,9	135,6	-	-
Investeringsfonder (NOT 23)	- 0,4	- 5,0	-	-
Särskilda investeringsfonder (NOT 24)	- 30,0	- 21,0	- 29,7	- 19,6
Övriga reserver	- 0,4	- 4,2	-	-
Skillnad mellan bokförda avskrivningar och avskrivningar enligt plan (NOT 22)	- 21,0	- 38,8	- 1,6	- 37,3
Ackumulerade avskrivningar utöver plan på sålda tillgångar (NOT 22)	28,6	11,7	-	-
lanspråktagande av särskilda investeringsfonder (NOT 24)	15,2	41,7	2,0	37,4
Kursregleringsreserv (NOT 5)	-	43,0	43,0	-
Nedskrivning av nyanläggning motsvarande statligt bidrag	-	-	-	- 0,7
Koncernbidrag	-	-	85,2	113,1
	- 29,9	162,9	98,9	92,9

7. SKATTER

Av årets skatteavsättning 242,1 MSEK utgör 240,6 MSEK skatter i utlandet och 1,5 MSEK skatter i Sverige. Kommunala skatter i Sverige uppgår till 1,4 MSEK, statliga till 0,1 MSEK och vinstdelningsskatter till - MSEK. Svenska bolag hade vid utgången av 1984 outnyttjade skattemässiga förlustavdrag på 93,1 MSEK

8. KASSA, BANK OCH KORTFRISTIGA PLACERINGAR

	GRUPPEN		MODERBOLAGET	
	1984	1983	1984	1983
Kassa, bank	439,0	338,1	128,1	34,7
Bankcertifikat	-	9,8	-	9,8
Likvida medel	439,0	347,9	128,1	44,5
Statsskuldväxlar	145,4	111,0	145,4	101,0
Riksoobligationer	48,6	-	48,6	-
Övriga kortfristiga placeringar	498,4	459,1	422,4	410,5
	1131,4	918,0	744,5	556,0

Koncernens beviljade och outnyttjade bankkrediter uppgick 1984-12-31 till 1758 MSEK (1984).

Oavslutade räntearbitrageaffärer i moderbolaget har nettoredovisats och uppgår per 31 december 1984 till 183,1 MSEK. Lånesumman uppgår till samma belopp och har placerats enligt följande:

Statsskuldväxlar	28,1
Reverser	155,0
	183,1

Dessa belopp är således ej upptagna i balansräkningarna.

9. FORDRINGAR

	GRUPPEN		MODERBOLAGET	
	1984	1983	1984	1983
Växelfordringar	156,1	159,6	-	-
Fordringar hos dotterbolag	-	-	230,9	364,2
Kundfordringar	1714,5	1506,4	59,6	16,2
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	108,3	130,8	58,7	57,4
Övriga fordringar	377,8	385,5	134,4	91,2
	2356,7	2182,3	483,6	529,0

10. VARULAGER

Lagren värderas till det lägsta av anskaffningskostnad, enligt principen "först in - först ut", och nettoförsäljningsvärdet. Koncernens varulager redovisas efter avdrag för inkurans och för internvinster uppkomna vid leveranser från divisionerna till Gruppens säljbolag.

Prissättningen mellan bolagen baseras i princip på jämförbara marknadspriser.

	GRUPPEN	
	1984	1983
Råmaterial	103,8	88,8
Produkter i arbete	366,3	222,2
Halvfabrikat	694,4	641,0
Färdigvaror	1719,8	1747,4
	2884,3	2699,4

11. SPÄRRKONTON HOS RIKSBANKEN

Medel på spärrade konton hos Riksbanken hänförs sig till kvarstående ännu ej utnyttjade medel avseende särskild investeringsfond. För 1984 uppgår beloppen till 8,8 MSEK (-) för Gruppen och 2,0 MSEK (-) för moderbolaget.

12. AKTIER OCH ANDELAR

	BOKFÖRT VÄRDE		BÖRSVÄRDE	
	1984	1983	1984	1983
Aktier och andelar redovisade hos Atlas Copco AB:				
Boliden AB	96,6	90,6	121,6	127,3
Svensk Interkontinental Lufttrafik AB (SILA)	0,7	0,7	8,1	12,3
Bilspedition AB	1,4	1,4	3,3	-
Övriga aktier och andelar redovisade hos Atlas Copco AB enligt spec sid 30	14,7	14,0		
Totalt Moderbolaget	113,4	106,7		
Aktier och andelar redovisade hos övriga bolag:				
Cord Capital N.V.	3,7	3,7		
Instrument AB				
Scanditronix	3,0	3,0		
Webster Machine Development Ltd	2,0	3,1		
Atlas Copco-Eickhoff				
Engineering	0,2	0,2		
Övriga	0,8	0,8		
Totalt Gruppen	123,1	117,5	133,0	139,6

13. GOODWILL – KONCERNMÄSSIGT ÖVERVÄRDE

Koncernmässigt övervärde uppgår till 17,2 MSEK (14,5). Detta övervärde har i balansräkningen fördelats på goodwill 11,5 MSEK (8,5) och byggnader 5,7 MSEK (6,0). Posten goodwill avser i huvudsak patent, tillverkningsrättigheter och know-how. Avskrivningar på koncernmässigt övervärde uppgår till 5,4 MSEK och avser följande:

	GRUPPEN	
	1984	1983
Goodwill	5,1	12,3
Byggnader	0,3	0,7
	5,4	13,0
Förvärvat goodwill per 1983-12-31		92,4
Akkumulerade avskrivningar 1983-12-31		- 83,9
Förvärvat goodwill 1984		8,1
Årets avskrivningar		- 5,1
Bokfört värde 1984-12-31		11,5

14. LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR

Genom "Lag om inbetalning på likviditetskonto" har svenska arbetsgivare under 1984 och 1985 blivit skyldiga att betala in medel till spärrat likviditetskonto hos Sveriges Riksbank. Beloppet, under 1984 beräknat som 3% av den del av 1983 års lönesumma som överstiger 20 MSEK, uppgår för Gruppen till 8,8 MSEK och för moderbolaget till 1,0 MSEK redovisas i posten "Långfristiga fordringar".

Dessa medel kommer av Riksbanken att återbetalas den 30 december 1986 inklusive fast årlig ränta på 7%.

15. MASKINER OCH INVENTARIER

	GRUPPEN		MODERBOLAGET	
	1984	1983	1984	1983
Anskaffningsvärde	1 293,2	1 261,8	51,2	44,7
Akkumulerade avskrivningar enligt plan	-735,1	-724,8	- 31,1	- 27,1
Planenligt restvärde	558,1	537,0	20,1	17,6
Akkumulerade avskrivningar utöver plan (NOT 22)	-142,8	-165,5	- 10,9	- 9,1
Bokfört värde, netto	415,3	371,5	9,2	8,5

16. BYGGNADER

	GRUPPEN		MODERBOLAGET	
	1984	1983	1984	1983
Anskaffningsvärde	1 006,3	1 022,5	88,1	88,1
Oavskrivet belopp på uppskrivning	22,4	22,8	0,6	0,6
Akkumulerade avskrivningar enligt plan	-287,9	-272,9	- 11,5	- 9,4
Planenligt restvärde	740,8	772,4	77,2	79,3
Akkumulerade avskrivningar utöver plan (NOT 22)	-105,7	-113,2	- 36,6	- 36,8
Bokfört värde, netto	635,1	659,2	40,6	42,5
Taxeringsvärde			33,8	33,8

I av moderbolaget redovisat bokfört värde ingår fastigheter med en produktionskostnad av 34,8 MSEK som ej åsatts taxeringsvärde.

17. MARK

	GRUPPEN		MODERBOLAGET	
	1984	1983	1984	1983
Anskaffningsvärde	131,3	126,8	20,5	20,6
Uppskrivning	31,4	31,4	4,0	4,0
Bokfört värde, netto	162,7	158,2	24,5	24,6
Taxeringsvärde			24,0	25,8

18. LÅNGFRISTIGA SKULDER

Långfristiga skulder redovisas i Gruppens respektive moderbolagets balansräkning enligt följande:

Obligationslån	1984
MODERBOLAGET	
1970 års 9½% lån å 20 MUSD slutamorteras 1985	3,1
1976 års 7¾ % lån å 80 MCHF amorteras 1981-1991 (amorterat 0,5 MCHF)	275,5
1978 års 12¾ % lån å 100 MSEK amorteras 1979-1993	59,8
Avgår 1985 års amorteringar	- 23,7
Obligationslån enligt balansräkningarna	314,7
Intecknings- och reverslån	
1984	
MODERBOLAGET	
1980 års multicurrency-lån å 20 MUSD	179,7
1980 års multicurrency-lån å 10 MUSD	71,9
1980 års multicurrency-lån å 13,4 MUSD	120,4
1981 års multicurrency-lån å 2,8 MUSD	25,2
1982 års multicurrency-lån å 1,7 MGBP	18,5
1982 års multicurrency-lån å 1,2 MGBP	12,2
1984 års multicurrency-lån å 0,7 MGBP	7,3
1983 års lån å 50 MLUF	7,1
1984 års lån å 0,8 MSGD	3,3
AP-lån	10,2
AMS-lån	0,4
Övriga intecknings- och reverslån	0,6
Avgår 1985 års amorteringar	-120,2
Intecknings- och reverslån enligt balansräkningen	336,6
DOTTERBOLAGEN	
Atlas Copco Airpower	206,6
Atlas Copco MCT	102,0
Atlas Copco Tools	29,6
Berema	19,0
Monsun-Tison	8,9
Övriga bolag	304,4
Avgår 1985 års amorteringar	-142,1
Gruppens intecknings- och reverslån enligt balansräkningen	865,0

Obligations-, intecknings- och reverslån amorteras enligt följande, baserat på de valutakurser som gällde 1984-12-31:

	GRUPPEN	MODER- BOLAGET
1985	286,2	143,9
1986	320,2	165,7
1987	290,5	170,9
1988	122,8	47,0
1989	96,7	32,2
1990 och senare	349,3	235,5
	1465,7	795,2

Atlas Copco-gruppens samtliga långfristiga lån inkl kortfristig del av långfristiga lån, värderade till balansdagskurs, fördelas på följande valutor:

VALUTA	BELOPP	MSEK	%
MUSD	53,7	482,4	32,9
MCHF	80,5	278,9	19,0
MBEC	1365,8	193,9	13,2
MSEK	173,6	173,6	11,8
MMXP	1212,8	56,5	3,8
MNOK	48,2	47,4	3,2
MFRF	50,8	47,3	3,2
MAUD	5,2	38,9	2,7
MGBP	3,7	38,5	2,7
MDEM	5,7	16,3	1,2
Övriga	-	92,0	6,3
		1465,7	100,0

19. AVSATT TILL PENSIONER

Avser i huvudsak svenska bolag och motsvarar försäkringstekniskt uträknade belopp för pensionsåtaganden enligt avtalsenlig tilläggsplan utöver den statliga allmänna tilläggs pensioneringen. I enlighet med Föreningen Auktoriserade Revisorers rekommendation redovisas viss del av årets pensionskostnad som räntekostnad (se NOT 3). Posten Avsatt till pensioner redovisas följaktligen bland räntebärande skulder.

	GRUPPEN		MODERBOLAGET	
	1984	1983	1984	1983
Svenska bolag				
PRI-pensioner	387,5	359,3	131,3	123,9
Övriga pensioner	22,4	19,7	16,8	12,9
Utländska bolag	140,0	102,7	-	-
Totalt avsatt till pensioner	549,9	481,7	148,1	136,8

Pensionsregistreringsinstitutet (PRI) är en allmännyttig organisation som administrerar de anställdas pensionsordningar.

20. OBESKATTADE RESERVER

I balansräkningarna för såväl Atlas Copco-gruppen som moderlaget redovisas obeskattade reserver som en sammansatt post. Fördelningen på enskilda poster framgår nedan samt för de olika reserverna under separata noter.

	GRUPPEN		MODERBOLAGET	
	1984	1983	1984	1983
Varulagerreserver (NOT 21)	183,4	165,7	—	—
Akkumulerade avskrivningar utöver plan (NOT 22)	248,5	278,7	47,5	45,9
Investeringsfonder (NOT 23)	23,0	23,5	—	—
Särskilda investeringsfonder (NOT 24)	35,8	21,0	29,7	19,6
Kursregleringsreserv	—	—	—	43,0
Övriga reserver	20,9	25,5	—	—
	511,6	514,4	77,2	108,5

21. VARULAGERRESERVER

Avsättning till dessa reserver förekommer huvudsakligen i Gruppens skandinaviska bolag. Den svenska lagstiftningen medger från 1985 års taxering nedskrivning med maximalt 50% (tidigare 60%) av lagervärdet efter inkuransavdrag.

	GRUPPEN
Varulagerreserver 1983-12-31	165,7
Avsättningar	32,2
Upplösningar	— 10,3
Omräkningsdifferenser	— 4,2
Varulagerreserver 1984-12-31	183,4

Outnyttjat utrymme för avsättning till varulagerreserver uppgår för de svenska bolagen till 208,0 MSEK. Utöver de i balansräkningen redovisade varulagerreserverna finns 23,4 MSEK, som har eliminerats vid tillämpning av förvärvsmetoden.

22. ACKUMULERADE AVSKRIVNINGAR UTÖVER PLAN

	GRUPPEN		
	Maskiner och inventarier	Byggnader	Totalt
Akkumulerade avskrivningar utöver plan 1983-12-31	165,5	113,2	278,7
Skillnad mellan bokföringsmässiga avskrivningar och avskrivningar enligt plan 1984	18,8	2,2	21,0
Akkumulerade avskrivningar utöver plan på sålda tillgångar	— 25,6	— 3,0	— 28,6
Omräkningsdifferenser	— 15,9	— 6,7	— 22,6
Akkumulerade avskrivningar utöver plan 1984-12-31	142,8	105,7	248,5

MODERBOLAGET

	MODERBOLAGET		Totalt
	Maskiner och inventarier	Byggnader	
Akkumulerade avskrivningar utöver plan 1983-12-31	9,1	36,8	45,9
Skillnad mellan bokföringsmässiga avskrivningar och avskrivningar enligt plan 1984	1,8	— 0,2	1,6
Akkumulerade avskrivningar utöver plan 1984-12-31	10,9	36,6	47,5

23. INVESTERINGSFONDER

Svenska aktiebolag äger rätt att avsätta högst 50% av justerad årsvinst till allmän investeringsfond. Avsättningen är skattemässigt avdragsgill om 75% (tidigare 50%) av avsatt belopp insättes på räntelöst spärkonto i Riksbanken. Före ansökan om utnyttjande av investeringsfond skall samråd ske med de anställda. Fonden får tas i anspråk efter tillstånd av statlig myndighet, varvid proportionell del av de hos Riksbanken insatta medlen får lyftas.

När investeringar i anläggningstillgångar företagits får den del av anskaffningskostnaden, som bestridits med ianspråktagande av investeringsfonder, nedskrivas genom motsvarande återföring från investeringsfonden.

I vissa utländska bolag ges även möjlighet att avsätta till liknande investeringsfonder. Huvuddelen av redovisade fonder 1983 och 1984 avser utländska bolag.

24. SÄRSKILDA INVESTERINGSFONDER

Enligt 1982 års lagstiftning om inbetalning på särskilt investeringskonto, ålades svenska bolag med en justerad årsvinst överstigande 1 miljon kronor, att för verksamheten 1983 och sedermera även för 1984 göra inbetalning till räntelöst konto hos Riksbanken. Beloppen respektive år utgörs av 20% av bolagets justerade årsvinst. För att inbetalningen skall vara avdragsgill vid inkomsttaxeringen skall motsvarande belopp sättas av till särskild investeringsfond. Ianspråktagande av fonden sker efter likartade bestämmelser som ovan beskrivits gällande investeringsfonder.

För 1984 har bl.a Atlas Copco AB avsatt 29,7 MSEK. Under 1984 har moderbolaget överfört totalt 17,6 MSEK till Atlas Copco MCT AB, Berema AB, Atlas Copco Tools AB och Monsun-Tison AB samt Atlas Copco Airpower AB. Av överfört belopp har dessa bolag under året ianspråktagit 13,2 MSEK.

	GRUPPEN	MODERBOLAGET
Särskilda investeringsfonder		
1983-12-31	21,0	19,6
Överfört till dotterbolag	–	– 17,6
lanspråktagande		
för nedskrivning	– 11,9	– 2,0
för annat ändamål	– 3,3	–
Avsättningar	30,0	29,7
Särskilda investeringsfonder		
1984-12-31	35,8	29,7

25. BUNDNA RESERVER

	GRUPPEN	MODERBOLAGET
Bundna reserver 1983-12-31	1 413,9	597,1
Överfört från disponibla		
vinstmedel	8,6	–
Omräkningsdifferenser	– 99,8	–
Bundna reserver 1984-12-31	1 322,7	597,1

Av bundna reserver i Gruppen är 768,1 MSEK att hänföra till lagstadgade avsättningar i Atlas Copco-bolagen.

26. DISPONIBLA VINSTMEDEL

	GRUPPEN	MODERBOLAGET
Disponibla vinstmedel		
1983-12-31	243,8	100,2
1983 års nettovinst	– 9,9	58,8
Utdelning till aktieägare	– 70,4	– 70,4
Överfört till bundna reserver	– 8,6	–
Omräkningsdifferenser	+ 42,7	–
Disponibla vinstmedel		
1984-12-31	197,6	88,6

Vid bedömning av Atlas Copco-gruppens disponibla vinstmedel och årsresultat bör beaktas, att en betydande del intjänats i utländska bolag för vilka vinstöverföring till moderbolaget i vissa fall är förbunden med skatter eller underkastad restriktioner.

27. STÄLLDA PANTER

	GRUPPEN		MODERBOLAGET	
	1984	1983	1984	1983
Fastighetsinteckningar	313,7	391,7	6,7	9,7
Företagsinteckningar	272,6	270,2	98,4	98,4
Andra ställda panter	20,6	12,8	–	–
	606,9	674,7	105,1	108,1

28. ANSVARSFÖRBINDELSER

Häruöver har kund- och växelfordringar till ett värde av 285,1 MSEK (251,1) genom ett finansieringsavtal med Atlas Copco Finans AB sålts med begränsad återköpsgaranti. För Atlas Copco AB uppgår värdet till 85,0 MSEK (89,5). Erforderlig reserv för förväntade kundförluster har avsatts.

Uppgifter avseende lån och ansvarsförbindelser till aktieägare m fl (enl 12 kap 7 § AL)

Lån har under 1981, 1982, 1983 och 1984 lämnats till anställda enligt erbjudande om sparande i Atlas Copco-aktier genom Atlas Copco Aktiesparfond och för 1984 även genom Atlas Copco Allemansfond. Dispens har erhållits av Länsstyrelsen i berörda län.

	AKTIESPARFONDEN		ALLEMANSFONDEN	
	GRUPPEN	MODERBOLAGET	GRUPPEN	MODERBOLAGET
Antal låntagare	1 433	256	249	61
Lånen redovisade i balansräkningarna såsom fordringar				
kortfristiga	2,2	0,4	0,2	0,2
långfristiga	3,7	0,7	0,7	0,7

Antal låntagare i moderbolaget inkluderar såväl Atlas Copco Management Consulting AB som Atlas Copco International AB.

29. TILLÄMPNING AV NBK:S REKOMMENDATION

En tillämpning av NBK:s rekommendation avseende utformning av resultaträkningen och beräkning av vissa nyckeltal skulle ge följande förändringar i resultaträkningen:

Resultat efter finansiella poster	573,0
härtill hänförlig skatt	– 249,0
minoritetsandel	– 21,9
Vinst före extraordinära poster	302,1
extraordinära poster	+ 2,0
skatt hänförlig till	
extraordinära poster	– 8,1 – 6,1
Årets vinst	296,0
Återföringar	
skatt som belastat	
årets vinst	+ 257,1
minoritetsandel	+ 21,9
Redovisat resultat före bokslutsdispositioner och skatt	575,0

Följande nyckeltal, vars definitioner följer NBK:s rekommendationer och där den sk fullskattemetoden tillämpas, baserar sig på ovanstående resultaträkning och avviker därmed från motsvarande nyckeltal redovisade på annan plats (se sid 64).

Vinst per aktie	12,90 SEK
Vinst per aktie, efter extraordinära poster	12,60 SEK

AKTIER OCH ANDELAR

Per den 31 december 1984

	Antal aktier	Inne- hav %	Nominellt värde lokal valuta	Bokfört värde MSEK
DIVISIONER				
Atlas Copco MCT AB	1 000 000	100	100	115,0
Atlas Copco Tools AB	100 000	100	100	20,0
Berema AB	40 000	100	1 000	59,2
Monsun-Tison AB	140 000	100	100	32,9
Atlas Copco Airpower n.v., Belgien	59 500	99	1)	200,0
SÄLJBOLAG				
Atlas Copco Svenska Försäljnings AB	200 000	100	100	20,0
Atlas Copco International AB	10 000	100	100	1,0
Atlas Copco (Cyprus) Ltd.	99 998	100	1	0,6
Atlas Copco A/S, Danmark	12 000	100	1 000	6,9
Atlas Copco France S.A.	79 965	100	500	35,2
Atlas Copco Italia S.p.A.	1 079 996	100	10 000	33,1
Atlas Copco A/S, Norge	3 998	100	10 000	26,6
Soc. Atlas Copco de Portugal Lda	1	100	1)	22,1
Atlas Copco (Schweiz) A.G.	7 995	100	1 000	12,3
Atlas Copco S.A.E., Spanien	197 000	99 ²⁾	500	3,7
Atlas Copco Deutschland G.m.b.H.	7	95	1)	62,8
Atlas Copco G.m.b.H., Österrike	39 990	100	1 000	8,0
Atlas Copco North America Inc.	5 249	50 ²⁾	1)	50,0
Atlas Copco Boliviana S.A.	6 170	100	1 000	2,1
Atlas Copco Brasil Ltda	16 499 997 762	100	1)	20,9
Atlas Copco Chilena S.A.C.	9 154	100	1 000	6,0
Atlas Copco Ecuatoriana S.A., Ecuador	3 000	60 ²⁾	1 000	0,6
Atlaservis S.A., Ecuador	1 990	100	1 000	0,4
Atlas Copco Venezuela S.A.	7 200	60	1 000	8,7
Atlas Copco Iran AB, Sverige	3 500	100	100	0,3
Atlas Copco (Philippines) Inc.	121 995	100	100	3,0
Atlas Copco Gadelius KK, Japan	150 001	60	1 000	12,6
Atlas Copco (HK) Ltd., Hong Kong	2 400	80	1 000	2,1
Atlas Copco (South-East Asia) Pte. Ltd., Singapore	2 500 000	100	1	8,4
Atlas Copco Malaysia Ltd.	1 000 000	100	1	2,6
Atlas Copco Korea Co. Ltd.	49 000	49	1 000	0,4
Atlas Copco Hellas A.E., Grekland	7 082	97 ²⁾	10 000	–
Atlas Copco Ticaret ve Sanayi T.A.S., Turkiet	1 130	100	500	–
Atlas Copco Argentina S.A.C.I.	7 124 692 304	100	0,0001	–
Atlas Copco Taiwan Ltd.	15 996	80	100	–
Atlas Copco (India) Ltd.	1 928 000	40	10	–
Atlas Copco Kenya Ltd.	14 999	100	100	–
Atlas Copco Maroc S.A.	940	50	1 500	–

	Antal aktier	Inne- hav %	Nominellt värde lokal valuta	Bokfört värde MSEK
ÖVRIGA DOTTERBOLAG				
Atlas Copco ABEM AB	25 000	100	100	2,5
Atlas Copco Airpower AB	60 000	100	100	8,2
Atlas Copco Kompressor AB	500	100	100	0,1
Copco Nueva Montaña S.A., Spanien	29 999	13 ³⁾	1 000	–
Atlas Copco Andina S.A., Bolivia, i likvidation	18 000	50 ²⁾	1 000	–
Atlas Copco UK Holdings Ltd.	3 623 664	100	1	38,3
Atlas Copco Beheer bv, Holland	15 712	100	1 000	35,0
Atlas Copco Saarbrücken G.m.b.H.	3	95 ²⁾	1)	–
Atlas Copco Industrial S.A., Spanien	95	50 ²⁾	10 000	–
Atlas Copco Reinsurance S.A., Luxemburg	4 993	100	10 000	7,4
Institut Cerac S.A., Schweiz	1 997	100	1 000	2,4
Atlas Copco Management Consulting AB	500	100	100	0,1
AB Sicklahus	2 000	100	100	0,2
Atlas Copco Data AB	125	25 ²⁾	100	–
Atlas Copco Fond- aktiebolag	2 500	100	100	0,3
14 vilande bolag	–	–	–	0,5
				872,5

	Antal aktier	Inne- hav %	Nominellt värde lokal valuta	Bokfört värde MSEK
ANDRA BOLAG				
Atlas Copco Finans AB	38 000	40	100	3,8
Atlas Copco Leasing AB	16 000	40	100	2,0
Atlas Copco Trading AB	500	50	100	0,1
Atlas Copco Finanz AG, Schweiz	2 449	49	1 000	7,2
Sickla Industrifastig- heter AB	10 000	33	100	1,0
Mechanical Technology Inc., N.Y.	140 000	5	1	–
Boliden AB	700 000	8	50	96,6
Bilspedition AB	53 340	1	25	1,4
Svensk Interkontinental Lufttrafik AB (SILA)	42 300	2	50	0,7
Prelucor Laser AB	1 750	35	100	0,6
Handelsbolaget Svenska Dagbladets AB & Co	100	2	1 000	–
AB Stadsfastigheter	6	–	1 000	–
AB Sukab	80	–	100	–
ADELA Investment Co. S.A., Luxemburg	3 640	–	100	–
SIFIDA Investment Co. S.A., Luxemburg	25	1	5 000	–
Employment Conditions Abroad Ltd., Storbritannien	100	2	1	–
Näringslivets Utbildnings AB	170	8	1 000	–
				113,4

1) Utan parivärde

2) Resterande del innehas av andra företag inom Gruppen

3) 62% innehas av andra företag inom Gruppen

VINSTDISPOSITION

FÖRSLAG TILL VINSTDISPOSITION

Enligt Atlas Copco AB:s balansräkning står följande belopp till bolagsstämmans förfogande:

Balanserade vinstmedel från föregående år	SEK 88 601 540
Årets nettovinst	SEK 118 650 850
	SEK 207 252 390

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att dessa vinstmedel disponeras på följande sätt:

Till aktieägarna utdelas SEK 4,50 per aktie	SEK 105 572 250
I ny räkning balanseras	SEK 101 680 140
	SEK 207 252 390

Nacka den 11 mars 1985

PETER WALLEMBERG
Ordförande

K-A BELFRAGE

ERIK JOHANSSON

P HENRY MUELLER

BJÖRN SVEDBERG

BO HENNING

AXEL IVEROTH

OTTO GRIEG TIDEMAND

STURE ÖDNER

CURT G OLSSON

PEHR G GYLLENHAMMAR

TOM WACHTMEISTER
Verkställande direktör

PER-ERIK NYHOLM

REVISIONSBERÄTTELSE

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen, räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för år 1984. Granskningen har utförts enligt god revisionsred.

Vid vår granskning har vi biträtt av Bohlins Revisionsbyrå AB.

MODERBOLAGET

Årsredovisningen är uppgjord enligt aktiebolagslagen.

Vi tillstyrker, att resultaträkningen och balansräkningen fastställs,

att vinsten disponeras enligt förslaget i förvaltningsberättelsen samt att styrelsens ledamöter och verkställande direktören beviljas ansvarsfrihet för år 1984.

KONCERNEN

Koncernredovisningen är uppgjord enligt aktiebolagslagen.

Vi tillstyrker, att koncernresultaträkningen och koncernbalansräkningen fastställs.

Stockholm den 18 mars 1985

BIRGER SONESSON
Auktoriserad revisor

BERTIL E OLSSON
Auktoriserad revisor

PÅ RÄTT VÄG – KRAFTIG LÖNSAMHETSFÖRBÄTTRING

1984 var ett framgångsrikt år för Atlas Copco. Försäljningsvolymen ökade med 8 procent efter två år med vikande försäljning. Resultatet mer än fördubblades. Vi är nu på väg tillbaka till de goda vinstnivåer vi hade före åren 1982–83, då den dramatiska nedgången i entreprenad- och gruvindustrin drabbade vår bransch.

Den ekonomiska tillväxten 1984 var starkare än väntat. Detta gäller speciellt i Nordamerika men också i Ostasien, delar av Latinamerika och Skandinavien. De stora marknaderna i Västeuropa hade dock en måttlig tillväxt och ekonomin i många av de oljeexporterande länderna fortsatte att minska. Försäljningen utanför Sverige uppgår alltså till 92 procent av den totala försäljningen.

Volymökningen, som följt av bl.a. introduktion av ett flertal nya produkter, samt strukturförändringar och rationaliseringar som genomförts, resulterade i att resultatet efter finansiella poster ökade med över 100 procent till 573 MSEK*.

Orderingången har ökat med 11 procent i volym. Med delvis en annan produktsammansättning har orderstocken ökat till mer än 1700 MSEK, eller en ökning med nästan 50 procent från föregående år. För första gången sedan 1981 har de marknader vi arbetar på ökat, för 1984 med 5 procent i volym. Genom att utnyttja våra resurser väl har vi ökat vår andel av dessa marknader.

Vi har inom både tillverkning och försäljning reducerat kostnader, avvecklat förluskällor, förbättrat finansnettot, ökat kapitalomsättningshastigheten och samtidigt ökat flexibiliteten. Personalen minskades under 1982–84 med drygt 4000 personer. En del av dessa åtgärder har belastat årets resultat med stora engångskostnader.

Ett resultat av dessa åtgärder är att vi bör ha goda möjligheter att öka vinsten och lönsamheten ytterligare under 1985.

ÄNNU STARKARE MARKNADSPPOSITION

Vår position på olika marknader i världen har ytterligare stärkts. Vi har befäst vår ställning som ledande leverantör inom våra affärsområden i praktiskt taget varje enskilt land utanför Nordamerika och Japan och även där tagit betydande steg framåt.

Vår försäljning till industrikunder fortsatte att öka. Försäljningen till gruvor tog fart igen främst beroende på en ökad förbrukning av metaller i västvärldens industrier. Dessvärre fortsatte entreprenad- och byggsektorn att minska, trots att några stora internationella projekt påbörjades.

Vår ambition är att bibehålla vår ledande ställning som maskinleverantör till såväl gruv- som anläggningsindustrin, samtidigt som vi vill fortsätta att expandera inom tillverkningsindustrin. Där finner vi ständigt nya användningsområden för tryckluft, industriverktyg och tillverkningssystem. Vi deltar aktivt i verkstadsindustrins automatisering.

Försäljningen till industrin svarar idag för nästan 50 procent av Atlas Copcos omsättning. Bygg- och entreprenadmarknaden svarar för drygt 35 procent och gruvor för 15 procent.

Gruppens långsiktiga satsningar i USA och Kina har givit resultat under 1984. Vår försäljning i USA ökade under året med 30 procent och under den senaste 5-årsperioden har vi mer än fördubblat vår marknadsandel. Vi har haft problem med Jarvas tunnelborrningsmaskiner i USA. Beslut har emellertid fattats att flytta denna verksamhet till Europa och överlåta tillverkningen till en underleverantör i Norge. Därmed kommer Atlas Copco att även i fortsättningen kunna erbjuda sina kunder denna teknik, som har en intressant framtid särskilt i Europa.

På den kinesiska marknaden fick vi under året ett genombrott och lyckades ta hem order på bl.a. tunneldrivningsriggar. De fem licensavtal som har tecknats med kinesiska organisationer innebär att många av våra kompressorer och bergborrningsutrustningar kommer att tillverkas i Kina inom några år.

FORTSATT EXPANSION

Den från västtyska Linde AG förvärvade gas- och processdivisionen har öppnat dörren till en mark-

*521 MSEK om tidigare tillämpad redovisningsmetod använts.

nad som är lika stor som vår nuvarande luftkompressormarknad. Det nybildade Atlas Copco Energas, ett dotterbolag till Atlas Copco Airpower, skall ge oss fotfäste på denna marknad som för Atlas Copco utgör en stor tillväxtpotential.

Vi kommer även i framtiden att använda våra kapitalresurser till fortsatt satsning på forskning, utveckling och marknadsföring. Dessutom kommer vi att satsa på införandet av ny teknik i våra produktionsanläggningar.

Expansion skall ske både genom egen utveckling och strategiska företagsförvärv. För att öka handelsfriheten på dessa områden krävs en ännu högre lönsamhetsnivå än dagens. Vi eftersträvar att uppnå en lönsamhetsnivå som uttryckt i avkastning på det sysselsatta kapitalet uppgår till minst inflationen plus 5 procent.

KONKURRENSSITUATIONEN

Atlas Copco har ett fåtal internationella konkurrenter, varav de flesta är amerikanska. I Europa möter vi dessutom lokala konkurrenter på ett flertal marknader.

Våra huvudkonkurrenter drabbades också hårt av nedgången 1982-83. Deras återhämtning under 1984 tycks vara svagare än Atlas Copcos, delvis beroende på den höga dollarkursen. Atlas Copcos allt starkare marknadspositioner spelar här också en roll. Service och ökad produktivitet för kunden blir allt viktigare konkurrensmedel.

Atlas Copco och service har sedan årtionden varit synonyma begrepp. Vår internationella organisation möjliggör konstruktiva lösningar för kunden. Ett exempel på detta finns i Colombia där japanska entreprenörer bygger ett kraftverk med utrustning från Atlas Copco. Här pågår ett intensivt samspel och samarbete mellan kunden, vår produktdivision och våra säljorganisationer i Japan och Colombia.

Vi strävar efter att ge våra kunder högre produktivitet. Det är ett angeläget mål för såväl våra kunder i industriländer som internationella entreprenörer i utvecklingsländer.

SVÅRARE FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR FÖRETAGANDE

Sverigebaserade företag är idag hämmade av sin ekonomisk-politiska miljö.

Jag anser mig skyldig att påminna om vissa försämringar som drabbar i Sverige baserade internationella företag.

- Kostnadsutvecklingen är ett allvarligt problem. Regeringen och arbetsmarknadens parter har inte lyckats sänka den svenska inflationen till den nivå som andra ledande industriländer uppnått. Detta försämrar vår internationella konkurrenskraft.

- Valutaregleringen - en kvarleva från en värld där länderna ännu kunde isolera sig - passar inte in

i dagens världsekonomi. Minst av allt passar den företag med stor verksamhet utomlands.

- Genom löntagarfonderna tvingas företag att göra extra avsättningar till av fackförbunden styrda aktieinvesteringar i Sverige.

- Extra tvångsvisa avsättningar till investeringsfonder med 20 procent av vinsten till räntelösa konton på Riksbanken. Dessa fonder får endast användas till investeringar i Sverige.

Det är inte alls säkert att vi på företagsekonomiska grunder skulle göra investeringarna enligt svenska myndigheters beslut. Dessutom finner jag det stötande att vinstmedel, som till huvuddelen skapats av våra utländska bolag och anställda, endast kommer Sverige tillgodo.

- Ett komplicerat fördelningspolitiskt skattesystem som omöjliggör belöning av kompetens och skaparkraft.

- Svensk inblandning i andra länders inre angelägenheter förekommer numera oftare, både från regering, kyrka och fackföreningar. Man spelar med Sveriges industri som insats och hot. Indirekt försämrar detta den svenska industrins rykte och försvagar dess trovärdighet som tillförlitlig handelspartner.

NYA SATSNINGAR GER GODA FRAMTIDSMÖJLIGHETER

Atlas Copco har idag två tunga basverksamheter inom Airpower och MCT. Vi är ledande i världen inom såväl tryckluft som bergborring. Inom vårt tredje verksamhetsområde finns Atlas Copco Tools och Monsun-Tison med ett brett sortiment av produkter för industrins rationalisering och automatisering. Vi kommer att satsa hårt för att bredda vårt sortiment och stärka vår marknadsposition. Berema fungerar idag som en självständig företagsgrupp inom Atlas Copco, med sin grundverksamhet inom motorborrmaskiner. Till denna bas har sedan lagts ett antal mycket intressanta företag med en stark entreprenöranda. Inom Berema utvecklas också nystartade Atlas Copco Energy, som under året haft en gynnsam utveckling internationellt, speciellt inom vattenborrningssektorn.

1985 bör bli ett mycket framgångsrikt år för Atlas Copco. Jag räknar med att försäljningen skall överskrida 10 miljarder SEK och att resultatet ytterligare förbättras.

En förutsättning är att de svenska kostnaderna, som under andra halvåret 1984 ökat kraftigt, kan balanseras av ytterligare rationalisering och effektivitetsförbättringar. Detta är viktigt trots att endast 1/3 av vår produktion ligger i Sverige.

Tom Wadström

ATLAS COPCO AIRPOWER

FAKTURERING	4296 MSEK
RESULTAT efter finansiella poster	390 MSEK
AVKASTNING på sysselsatt kapital	23 %

FÖRSÄLJNING

Airpower-divisionens fakturerade försäljning ökade med 17 procent till 4296 MSEK (3657). Orderin-gången från kund uppgick till 4482 MSEK (3849), en ökning med 16 procent.

RESULTAT

Resultatet efter finansiella intäkter och kostnader ökade med 200 MSEK till 390 MSEK (190), vilket motsvarar 9 procent (5) av faktureringen.

Avkastningen på totalt kapital exklusive icke räntebärande rörel-seskulder, uppgick till 23 procent (16).

INVESTERINGAR

Investeringar i mark och byggnader i produktionsledet uppgick till 25 MSEK (19) och i maskiner och inventarier till 67 MSEK (21).

MARKNADSUTVECKLING

Konjunkturuppgången i USA hade under det gångna året en positiv inverkan även på andra industriella marknader, framför allt i Europa, där en efterfrågeökning på kapitalvaror inom tillverknings-industrin noterades.

Många utvecklingsländer häm-mades i sin ekonomiska tillväxt av skulder till utlandet, vilket förde med sig importrestriktioner. Mark-naden påverkades också av att bygg- och anläggningsindustrin även under det gångna året drab-bades av lågkonjunktur både i Europa och i stora delar av övriga världen. Endast i USA och Storbri-

Atlas Copcos serviceingenjör från det sydkoreanska säljbolaget gör regel-bundna besök ombord på denna 25 000 tons oljeborrningsplattform som just nu är i arbete i Berings hav mellan Sovjet och Alaska i USA. Den har byggts på ett större skeppsvarv i Sydkorea för Korea Drilling Com-pany. Ombord på plattformen finns mycket Atlas Copco-utrustning, bla tre havsvattenkylda kompressorer, typ GA 1100 EW, och två kyltorkar. Utrustningen förser plattformen med tryckluft för kontroll och instrumen-tering samt för att driva verktyg och vinschar.

BERTIL ERIKSSON

LEDNINGSGRUPP

Bertil Eriksson Verkställande direktör
 Theo Dietz Vice VD
 Carl Johansson Vice VD Finans
 Jan Barendregt Affärsområde Industriluft
 Fredric Nijdam Affärsområde Serviceluft
 Peter Schreiber Affärsområde Gas och Process
 Eric Lebrocqy Personal
 Lars Lindén Produktion
 John Dierckx Inköp
 Sven-Åke Rosell Teknik
 Necip Soyak Affärsutveckling

Atlas Copco Airpower utvecklar, tillverkar och marknadsför transportabla skruvkompressorer för luft, stationära skruv-, kolv- och centrifugalkompressorer liksom expansionsturbiner för luft och andra gaser, lufttorkar, efterkylare och reglersystem. Produktprogrammet omfattar också specialkompressorer för start och service av flygplan samt anläggningar för energi-återvinning inom industrin. Försäljningen sker huvudsakligen genom Atlas Copco-gruppens säljbolag.

Airpower-divisionens huvudkontor och största fabrik ligger i Antwerpen, Belgien. Tillverkning sker också i Sverige, Brasilien, Frankrike, Indien, Jugoslavien, Mexico, Turkiet, Västtyskland och USA.

tannien var utvecklingen positiv inom detta marknadssegment.

Konkurrenssituationen

På marknaden förekom en stark priskonkurrens vilken Atlas Copco Airpower tack vare sin starka position på marknaden både avseende serviceresurser och kundanpassade produkter kunde minska effekten av.

Affärsområde Industriluft

Försäljningen av kompressorer för oljefri luft ökade starkt främst till läkemedels-, livsmedels-, elektro-nik- och textilindustrin.

Inom offshoremarknaden var efterfrågan fortsatt god på standard-produkter som anpassats till dessa kunders speciella krav. Flertalet säljbolags kunnande och resurser att leverera denna typ av utrustning ökade under året.

Försäljningen av en ny, mindre oljeinsprutad skruvkompressor, introducerad på marknaden 1983, rönte mycket stor framgång. Utveckling av en större modell, som planeras bli introducerad under 1985, har pågått under året. För att möta efterfrågan på tryckluft av hög kvalitet utvecklades en serie mindre lufttorkar och ett bredare sortiment av luftfilter.

Föregående års samarbetsavtal med marknadsledande bromstillverkaren WABCO-Westinghouse avseende kompressorer för tåg-bromsar fördjupades med bla utveckling av en ny mindre enhet för pendeltåg. Det väntas påverka försäljningen positivt under 1985.

Som ett komplement till försäljning av servicekontrakt för stora kompressorinstallationer, utvecklades ett datoriserat system för kontinuerlig övervakning via tele-nätet av kompressorer hos kund.

Affärsområde Transportabla kompressorer

Säljvolymen kunde bibehållas inom detta affärsområde trots att efterfrågan från bygg- och anläggningsindustrin låg på oförändrat låg nivå. Under rådande marknadssituation lyckades framför allt

ATLAS COPCO AIRPOWER

säljbolagen i Storbritannien och USA bra jämfört med andra länder.

Nya grepp i marknadsföringen ger gott hopp för framtiden. Som exempel kan nämnas uthyrning av stora transportabla kompressorer för offshoreplattformar, samt försäljning av inbyggnadskompressorer till tillverkare av bergbörningsaggregat.

Affärsområde Serviceluft

Väsentliga kvalitetsförbättringar på de små luftkompressorerna resulterade under året i ökad försäljning.

Rationaliseringar och kostnadsbesparingar förbättrade vinstmarginalerna och minskade kapitalbehovet.

En ny serie kompressorer, som kräver mycket lite underhåll, introducerades mot slutet av året och mottogs väl på marknaden. Försäljningen av små kompressorer för oljefri luft för inbyggnad i hobbyutrustning gick över förväntan. Samarbete med lokala verkstäder för montering av kompressorer resulterade i ökade leveranser av kompressorblock till denna växande marknad. De främsta försäljningsframgångarna nåddes i USA, Frankrike, Sverige och Australien.

Affärsområde Gas och Process

Förvärvet i juni 1984 av det västtyska företaget Linde AG:s sektor för gaskompressorer i Köln med dotterbolag i USA, Frankrike, Italien och Storbritannien var den viktigaste händelsen under det gångna året.

Denna enhet, som nu är säte för Atlas Copco Airpowers gaskompressorsektor, utgör tillsammans med verksamheten i Saarbrücken det nybildade bolaget Atlas Copco Energas GmbH.

Under andra halvåret inleddes en specialistutbildning av försäljningsingenjörer inom säljbolagen, för att dessa snabbt skall kunna marknadsföra detta teknologiområde.

Affärsområdets produkter – bla expansionsturbiner, centrifugal-

och kolvkompressorer – medförde en väsentlig ökning av antal förfrågningar och order från processindustrin. En större order erhöles exempelvis på centrifugalvärmepumpar för ett lokalt värmeprojekt i Göteborg. Vidare blev flera välkända oljebolag i Västtyskland och USA nya kunder.

Tecken på ökad investeringsvilja stärker Gruppens möjligheter att vidga sin verksamhet inom detta intressanta marknadssegment.

AFFÄRSUTVECKLING FÖR ÖKAD KONKURRENSKRAFT

Tre licensavtal för tillverkning av luftkompressorer i Kina ger en konkurrenskraftig ställning på denna snabbt växande marknad och utgör en bas för framtida försäljningsökning. Ett ingånget avtal om lokal montering i Ungern, blir viktigt för att bevara en stark position på denna marknad.

PRODUKTUTVECKLING

Ett omfattande utvecklingsarbete lades under året ned på utbyggnad av produktsortimentet och kvalitetsförbättringar av både stationära och transportabla kompressorer. Flera nya maskintyper kommer att introduceras under 1985.

HÖGT UTNYTTJANDE AV PRODUKTIONSRESURSERNA

Tack vare god orderingång under 1984 var kapacitetsutnyttjandet mycket högt i fabriken. Det gäller speciellt i divisionens största tillverkningsenhet i Antwerpen, där produktionsresurserna varit särskilt hårt utnyttjade för nya produkter och för de starkt efterfrågade kompressorerna för oljefri tryckluft.

Efter att rationalisering och lagerminskning nu genomförts, vidtas åtgärder för att under 1985-86 införa flexibel tillverkning för att bättre kunna möta efterfrågeförändringar. Dessutom kommer ett nytt centralt distributionslager att uppföras vid fabriken i Antwerpen.

PERSONAL

Antalet anställda i divisionen ökade med 770 genom förvärvet av Linde AG:s sektor för gaskompressorer. Vid årsskiftet uppgick antalet anställda i produktionsledet till 3342 (2705).

Under året inleddes avveckling av Atlas Copco Kompressor AB:s verksamhet i Nacka. Den skall vara avslutad under 1985. Av de 160 anställda har större delen beretts sysselsättning inom övriga Atlas Copco-enheter i Nacka-området.

Förutom de löpande utbildningsprogrammen för de anställda i Antwerpen och för försäljnings- och serviceingenjörer över hela världen, hölls en specialkurs för chefer. Kursen syftade till förbättrad produktkvalitet och lägre kostnader.

UTSIKTER FÖR 1985

De ekonomiska villkoren väntas under nästa verksamhetsår bli ungefär desamma som under 1984 på Airpower-divisionens flesta marknader.

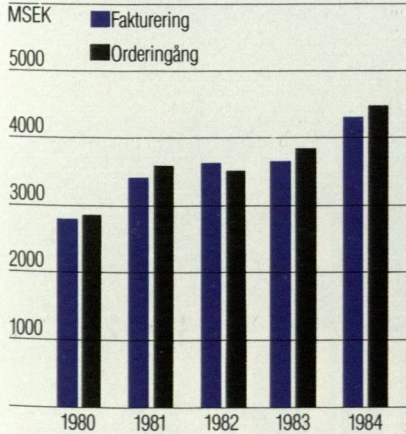
Även om tillväxten i USA kan komma att avta något, bör den nu pågående konjunkturförbättringen i övriga världen kunna fortsätta i ytterligare ett år.

Tillverkningsindustrins investeringar väntas bli koncentrerade till rationaliseringsåtgärder. Bygg- och anläggningsindustrins lågkonjunktur fortsätter med största sannolikhet.

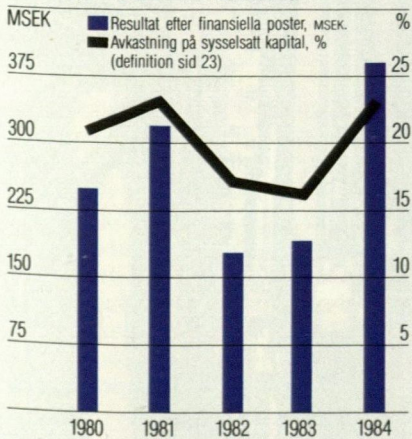
Försäljningsökningen under 1985 torde inte bli lika stark som under 1984. En fortsatt resultatförbättring förutses dock under 1985.

Test av en ny kompakt oljeinsprutad skruvkompressor av serie GA 200 vid fabriken i Antwerpen. Den nya kompressorn, som har bättre prestanda och endast kräver hälften så stor golvyta som tidigare modeller, introducerades på världsmarknaden i början av 1985.

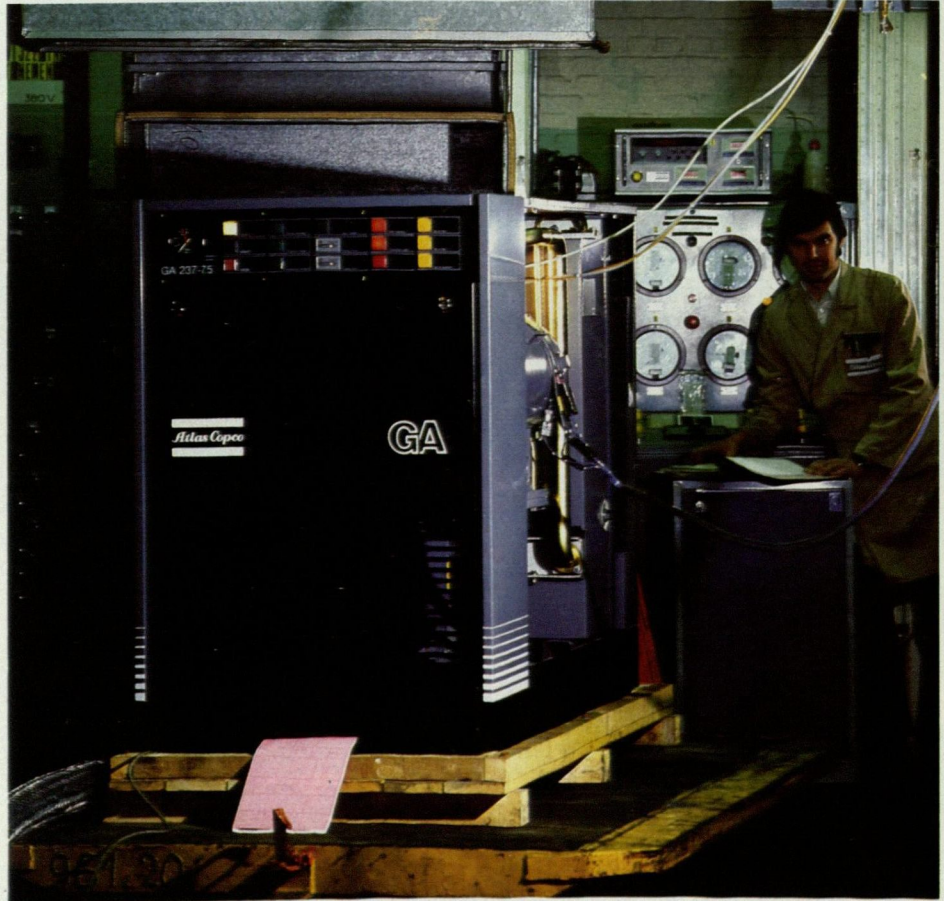
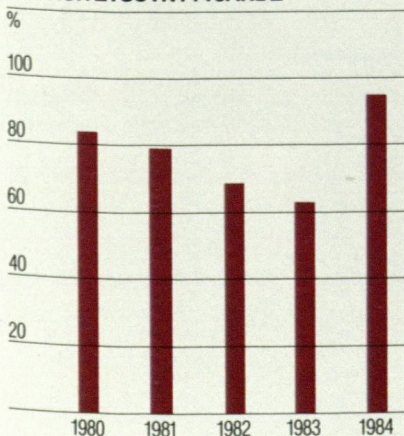
FAKTURERING OCH ORDERINGÅNG

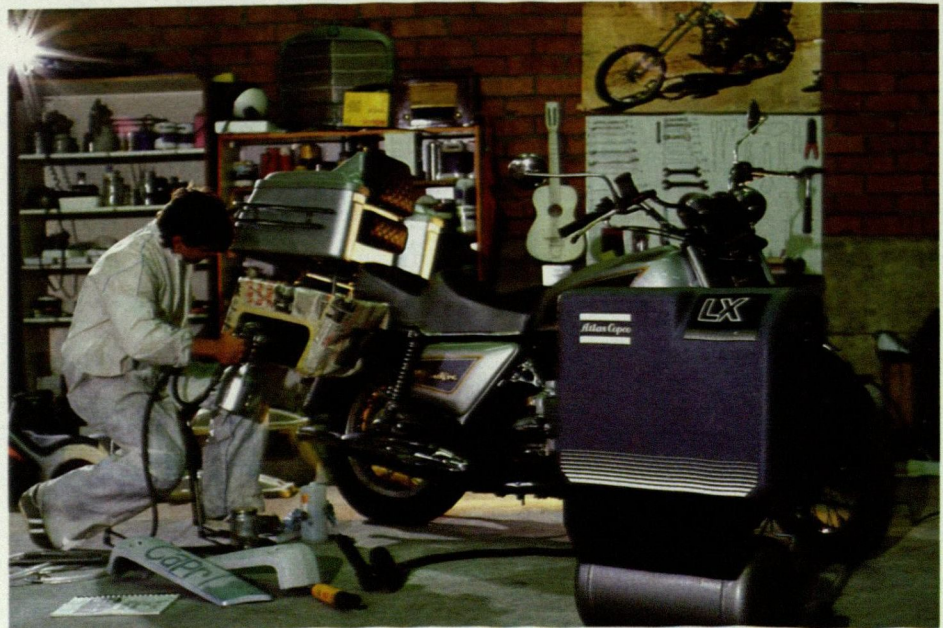
RESULTAT OCH AVKASTNING

KAPACITETSUTNYTTJANDE

Atlas Copco Airpowers nya mini-kompressor är perfekt för mindre verkstäder. Den kräver mycket lite underhåll.

Grubrytningsaggregatet Simba H222, bär i LKAB:s gruva i Kiruna, ingår i en ny generation bergborriggar. LKAB har deltagit i utvecklingen av detta aggregat, som tillhör Atlas Copcos helt nya serie datorstyrda produktionsriggar. Riggen är försedd med magasin för 15 borrhängar, som skarvas in automatiskt.

ATLAS COPCO MCT

FAKTURERING	3207 MSEK
RESULTAT efter finansiella poster	35 MSEK
AVKASTNING på sysselsatt kapital	11 %

FÖRSÄLJNING

MCT-divisionens fakturerade försäljning under 1984 uppgick till 3207 MSEK (3111), en ökning med 3 procent. Ordergångens ökade med 11 procent till 3418 MSEK (3089), motsvarande en volymmässig ökning med 5 procent.

RESULTAT

Resultatet efter finansiella intäkter och kostnader uppgick till 35 MSEK (-37). Huvudanledningen till den låga vinsten är fortsatt stor förlust för Jarvas tunnelborrningsmaskiner. Denna verksamhet är under omstrukturering och kostnaderna härför har belastat årets resultat.

Avkastningen på totalt kapital exklusive icke räntebärande rörelseskulder uppgick till 11 procent (7).

INVESTERINGAR

Investeringar i mark och byggnader i produktionsledet uppgick till 5 MSEK (25) och i maskiner och inventarier till 21 MSEK (17). Extraordinära kostnader för avveckling av produktionsenheter uppgick till 23 MSEK (16).

De under året genomförda investeringarna avsåg i huvudsak maskinanskaffningar för att höja produktiviteten i produktionsenheterna.

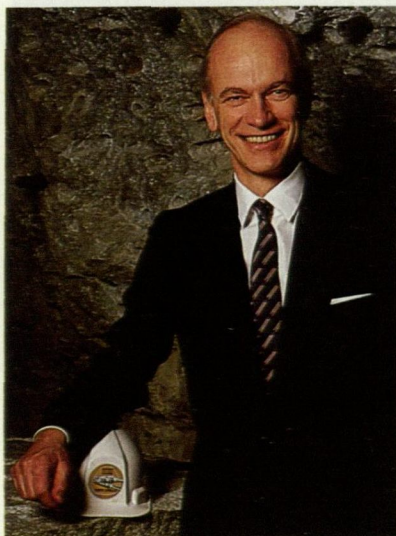
MARKNADSUTVECKLING

Marknadsklimatet förbättrades under året för större delen av divisionens produkter. Den uppgång på gruvmarknaden, som kunde noteras i slutet av 1983, fortsatte under hela 1984. Marknaden för entreprenadutrustning för ovanjordsarbeten var dock fortsatt svag, men förstärktes under andra halvåret.

Framgångsrik försäljning uppnåddes i bl.a. Sverige, Nordamerika, Japan och Kina.

Konkurrenssituation

Atlas Copco är marknadsledande inom såväl hydraulisk som pneumatisk bergborrningsmaskiner. Mest betydande tillverkare på det internationella planet, efter Atlas Copco

PER WEJKE

LEDNINGSGRUPP

Per Wejke Verkställande direktör
Gösta Fernström Affärsområde Underjord
Lars Lindberg Affärsområde Ovanjord
Gösta Torssell Affärsområde Bergborrverktyg
Lars Calmered Produktion och logistik
Åke Stävling Ekonomi och administration
Nils-Åke Jenstav Personal och organisationsutveckling
Staffan Gullander Affärsutveckling
Olaf Meyer Teknikutveckling

Atlas Copco MCT (Mining and Construction Technique) utvecklar, tillverkar och marknadsför hydraulisk och pneumatisk utrustning för grubbrytning, tunneldrivning, ovanjordsborrnings och bergförstärkning. I sortimentet ingår också demoleringsutrustningar, pumpar och vinschar. Dessutom marknadsförs enligt samarbetsavtal Sandvik Coromant bergborrverktyg, Linden-Alimak stigortsutrustningar, Holmbeds entreprenadmaskiner, Hägglunds lastmaskiner, Nitro Nobel Mec laddningsaggregat samt Eickhoff och Webster kol- och lösbergsutrustningar. Divisionens kunder är främst gruvföretag och byggentreprenörer.

MCT-divisionen har sitt huvudkontor i Nacka. Tillverkning sker vid egna fabriker i Sverige, Kanada, Storbritannien, USA och Västtyskland. Dessutom sker tillverkning i Australien, Brasilien, Indien, Mexico, Sydafrika, Turkiet, Japan och Kina.

MCT, är finska Tamrock när det gäller hydraulisk utrustning. Inom marknaden för tryckluftdriven utrustning är det amerikanska företaget Ingersoll-Rand den viktigaste konkurrenten.

Affärsområde Underjord

Efterfrågan på underjordsprodukter förbättrades kraftigt under 1984. Divisionen tillvaratog väl denna förbättring och kunde ytterligare förstärka sin marknadsposition.

Den ökade aktiviteten på gruvmarknaden, framför allt i länder utanför USA, resulterade i god försäljning av bl.a. lätta bergborrningsmaskiner, luftdrivna lastmaskiner och reservdelar. På anläggningsmarknaden uppnåddes en betydande ökning av försäljningen av främst borrhaggat för tunnelarbeten.

Kraftfulla satsningar på kol- och lösbergsmarknaden resulterade under året i en nära fördubblad försäljning inom detta affärsområde. Särskilt goda säljresultat noterades för bergborraggregat samt bergbultar för bergförstärkning. Försäljningen av det speciella produktprogram för lösbergsbrytning, som tagits fram i samarbete med brittiska Webster och tyska Eickhoff, utvecklades också gynnsamt.

Efterfrågan på Jarva tunnelborrningsmaskiner var oförändrad svag, vilket bidrog till fortsatt stor förlust för denna verksamhet. Under året beslutades om omstrukturering och överföring av verksamheten till Europa.

De största marknadsframgångarna uppnåddes under året i Kina och Japan. Andra marknader, där försäljningen ökade, var Brasilien, Kanada, Chile, Grekland, Sverige, Sydafrika och USA.

Den fakturerade försäljningen till kund inom affärsområde Underjord (inkl. bergborrverktyg) uppgick till 1764 MSEK (1612).

Affärsområde Ovanjord

Efterfrågan inom entreprenadbranschen var svag under hela 1984 men förbättrades något under det andra halvåret. I Väst-

ATLAS COPCO MCT

*Sandvik Coromant Guide Bit
är en helt ny
specialborrkrona för borrh-
ning av raka hål.*

europa, som svarar för halva försäljningen, var efterfrågan fortsatt låg. En kraftig förbättring skedde däremot i USA.

Genom rationaliseringar och en omfattande standardisering av komponenter till borrhvagnar samt komplettering av produktprogrammet kunde positionerna flyttas fram på de flesta marknader med ökande marknadsandelar som resultat.

Ett nytt affärsområde för mekaniserad demoleringsutrustning bildades under året med inriktning på betongdemolering. En växande marknad för sådan utrustning finns i framför allt Västeuropa och Nordamerika. Genom samarbete med Holmhed, ett svenskt företag specialiserat på utveckling och tillverkning av rivningsutrustningar, kan Atlas Copco erbjuda ett brett program för kvalificerade demoleringsarbeten.

Under året introducerades även en produkt för att med ny teknik avlägsna utsliten betongbeläggning på exempelvis broar. De första aggregaten såldes i Sverige och USA.

Den fakturerade försäljningen till kund inom affärsområde Ovanjord (inkl bergborrverktyg) uppgick till 1 443 MSEK (1 499).

Affärsområde Bergborrverktyg
Efterfrågan på borrhåll till gruvor fortsatte att öka under 1984, medan försäljningen till bygg- och anläggningsentreprenörer var fortsatt svag. Marknadspositionerna för Sandvik Coromant bergborrverktyg kunde under året försvaras.

Under året introducerades en ny generation sänkborrhvagnar, som innebär goda möjligheter till stärkta positioner på ett viktigt marknadssegment.

Dessutom introducerades Guide Bit, en helt ny specialborrkrona för borrhning av raka hål. Den har tagits fram för att helt kunna utnyttja de moderna hydrauliska borrhmaskinerna, vilka arbetar med hög slagenergi och höga matningstryck.

AFFÄRSUTVECKLING

Under året tecknades samarbetsavtal med de svenska maskintillverkarna Linden-Alimak och Holmhed angående försäljning av dessa företags gruv- och entreprenadmaskiner via Atlas Copcos internationella säljorganisation. Avtalen som också omfattar produktutveckling ingår som ett led i Atlas Copcos strävan att erbjuda kunden kompletta paket- och systemlösningar.

PRODUKTUTVECKLING

Divisionen inledde under 1984 en förstärkt satsning på teknisk utveckling, och ett stort antal betydelsefulla utvecklingsprojekt igångsattes.

Det traditionella produktprogrammet förstärktes under året med nya typer av borrhmaskiner och riggar för arbeten såväl under som ovan jord. Blå levererades det första datorstyrda borrhaggregatet för gruvbrytning. På kol- och lösbergsmarknaden introducerades en helt ny serie fräsande tunnelaggregat.

Det under året lanserade högtrycksvattenaggregatet Conjet för blå broreparationer är resultatet av ett intensivt utvecklingsarbete.

För betongdemolering introducerades förutom Conjet även ett hydrauliskt spett. Detta är avsett för montering på traktorgrävare.

För bergförstärkning introducerades ett nytt aggregat, Swellbolter, för helmekaniserad bultning med Swellex bergbult.

Introduktionen av CAD/CAM-teknik gav goda resultat. Anpassningen till denna nya teknik att framställa och använda datorbaserade ritningar har gått avsevärt snabbare än beräknat.

PRODUKTION

Kapacitetsutnyttjandet i produktionen steg avsevärt beroende dels på ökad orderingång, dels på en neddragning av de tidigare för stora produktionsresurserna. Ytterligare anpassning av produktionskapaciteten beslutades genom avveckling av Jahrls-verken

med verkstäder i Örebro och Smedjebacken. Fortsatta investeringar gjordes i numeriskt styrda maskiner, speciellt vid verkstäderna i Nacka och Avosverken i Örebro. Syftet är att uppnå mer flexibel produktion med korta genomloppstider och mindre lager.

PERSONAL

MCT-divisionen sysselsatte i produktionsledet under året i medeltal 1941 personer (2111), varav i Sverige 1460 (1561). Den ökande orderingången resulterade under senare delen av året i ett rekryteringsbehov vid divisionens större verkstäder i Sverige.

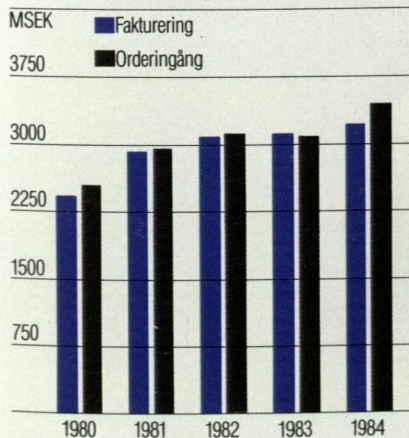
Några av de anställda vid Jahrls AB övertar verksamheten i Örebro. Merparten av personalen bereds därigenom fortsatt sysselsättning. I Smedjebacken har ca hälften av personalen anställts i ett nybildat och från Atlas Copco fristående bolag, som övertagit delar av Atlas Copcos produktion.

UTSIKTER FÖR 1985

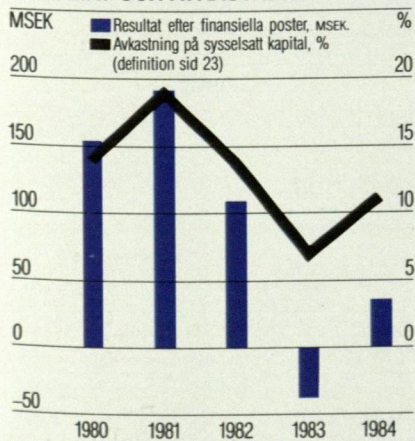
Efterfrågan på utrustning för gruvbrytning och tunneldrivning förväntas fortsätta att öka under 1985. Inom entreprenadmarknaden väntas en svag förbättring. Genom fortsatt utveckling av produktprogrammet förutses marknadsandelarna kunna öka ytterligare. Detta innebär för MCT-divisionen att utsikterna att uppnå ökad säljvolym och förbättrat resultat under 1985 är goda.

Den hydrauliska ovanjordsriggen ROC 712H används vid ett stort pipelineprojekt i Utab, USA. Riggen rönte stor efterfrågan under det gångna året från främst anläggningsentreprenörer och stenbrott. Den är försedd med en sk vikkbom vilket ökar räckvidden och möjliggör borrning av ett stort antal hål utan att flytta riggen.

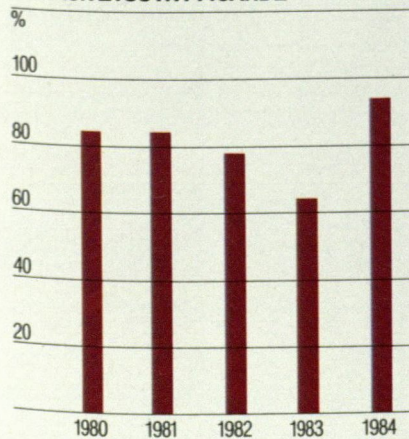
FAKTURERING OCH ORDERINGÅNG

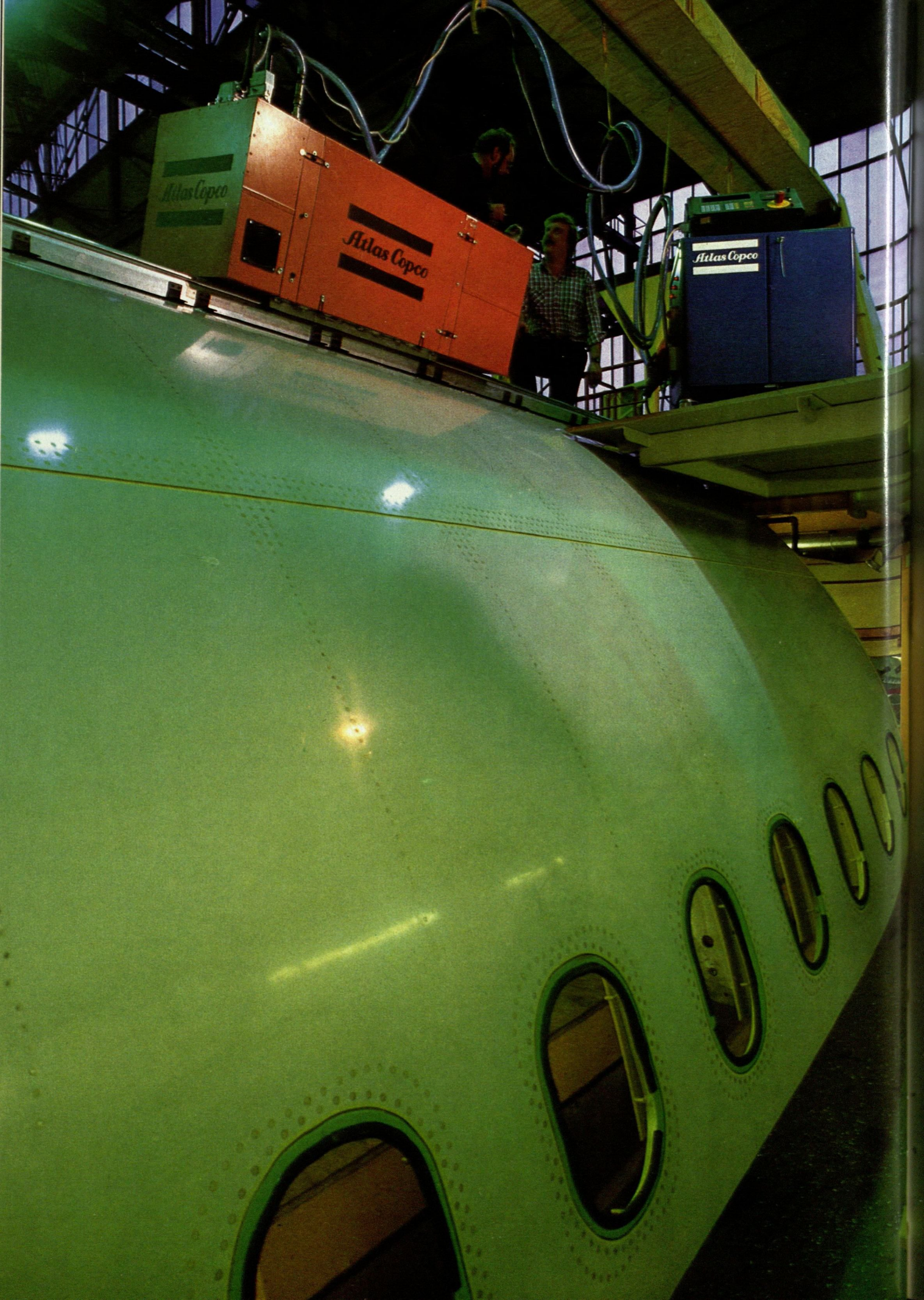

RESULTAT OCH AVKASTNING

KAPACITETSUTNYTTJANDE

Atlas Copco

Atlas Copco

Atlas Copco

ATLAS COPCO TOOLS

FAKTURERING	784 MSEK
RESULTAT efter finansiella poster	66 MSEK
AVKASTNING på sysselsatt kapital	20 %

FÖRSÄLJNING

Tools-divisionens fakturerade försäljning 1984 ökade med 14 procent till 784 MSEK (686).

Orderingången från kund ökade med 18 procent till 818 MSEK (693), vilket motsvarar en volymtillväxt på 14 procent.

RESULTAT

Resultatet efter finansiella intäkter och kostnader uppgick till 66 MSEK (21), motsvarande 8 procent av faktureringen.

Det kraftigt förbättrade resultatet för året beror framför allt på en gynnsam volymutveckling och på att föregående års koncentration av tillverkningsresurserna nått full effekt samt att den fortsatta kapitalrationaliseringen medfört lägre lagerkostnader. Andra faktorer som bidragit är ökade satsningar på marknadsföring.

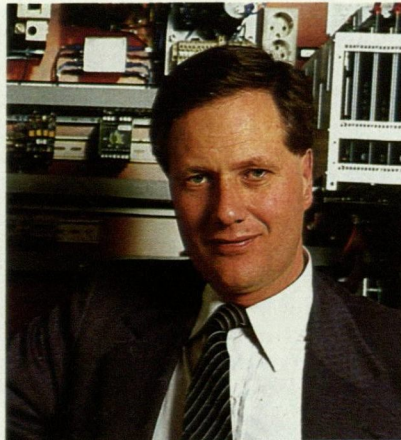
Avkastningen på totalt kapital, exkl icke räntebärande rörelseskulder, uppgick till 20 procent (13).

INVESTERINGAR

Investeringar i maskiner och inventarier i produktionsledet uppgick till 5 MSEK (4).

MARKNADSUTVECKLING

Tecken till förbättring av marknaden för Tools produkter syntes redan mot slutet av 1983 och marknaden utvecklades positivt under 1984. Motorfordonsindustrin, som är en av divisionens mest betydelsefulla kundbranscher, ökade tillverkningstakten markant i många länder. Detta påverkade efterfrågan på divisionens produkter positivt.

MICHAEL TRESCHOW

LEDNINGSGRUPP

Michael Treschow Verkställande direktör
Lars Larsson Affärsområde Industriverktyg och armatur
Kaj Hindsberg Teknik och produktion, Finland
Kurt Ottosson Affärsområde Monteringsystem
Gustaf Bråkenhielm Affärsområde Ytbehandling
Gösta Henningsson Affärsutveckling
Ulf Bärjegård Ekonomi
Allan Rothlind Personal och organisationsutveckling
Stefan Börjesson Materialadministration
Rolf Carlsson Data och systemutveckling

Atlas Copco Tools utvecklar, tillverkar och marknadsför industriverktyg och system. Verksamheten är indelad i tre affärsområden: Industriverktyg för bearbetning, montering, bantering och mekanisering samt armatur för distribution och behandling av tryckluft; avancerade monteringsystem; utrustningar och anläggningar för ytbehandling.

Försäljningen sker huvudsakligen genom Atlas Copco-gruppens säljbolag.

Divisionen har sitt huvudkontor i Stockholm och fabriker i Skara, Tierp samt i Finland i Masaby och Idensalmi.

Konkurrenssituation

De mest betydande internationella konkurrenterna kommer från USA, Japan och Storbritannien. På vissa marknader och inom vissa teknikområden förekommer också konkurrens från lokala tillverkare. Konkurrensen intensifierades för Tools genom den negativa svenska kostnadsutvecklingen. De amerikanska konkurrenterna påverkades negativt av den höga dollarkursen. Detta har de i viss mån sökt eliminera genom att flytta tillverkning utanför USA.

Tools styrka ligger i produkternas höga kvalitet, bl a goda ergonomiska kvaliteter, god service och hög leveranseffektivitet.

Affärsområde Industriverktyg

Försäljningen ökade kraftigt. Ökad marknadsbearbetning och bättre distribution bidrog till ökad försäljning och större marknadsandelar. Lönsamheten var mycket god.

Den goda konjunkturen inom fordonsindustrin, hos flygplanstillverkarna och den mekaniska verkstadsindustrin påverkade försäljningen gynnsamt. Genom att divisionen introducerat många nya högproduktiva industriverktyg under lågkonjunkturen var säljorganisationen väl förberedd med goda produkter när industrins efterfrågan ökade.

Bland de nya maskintyper som introducerades under året märktes en segdragande mutterdragare med unika egenskaper, momentkontrollerade slående mutterdragare och en serie skruvdragare med direktkoppling.

På marknaden för industriverktyg märks en tendens till koncentration och omstrukturering. En del konkurrenter har lagt ned tillverkningen eller sålt verksamheten.

I vissa fall erbjuder flera tillverkare av tryckluftverktøy nästan identiska produkter. Det innebär ökad konkurrens.

USA, Västtyskland, Australien samt de nordiska marknaderna

Under året levererades denna nit-automat till MBB, Messerschmidt-Bölkow-Blohm, i Hamburg, Västtyskland, för nitning av stora sektionsdelar på flygplanet Airbus. På 9 sekunder borrar den och försänker bål, lägger i tätningssmassa, väljer och sätter i nit samt utför själva nitningen.

ATLAS COPCO TOOLS

hade volymmässigt den största betydelsen.

Affärsområde Monteringsystem
Faktureringen ökade och orderingen var fortsatt hög.

En stark förändring av systemens tekniska uppbyggnad skedde under året. De pneumatiskt-elektroniska systemens andel minskade starkt till förmån för de helt elektriska.

Sortimentet elmotorer kompletterades. Baserat på detta och de kraftfulla kontrollsystemen, typ MACS, kunde kundanpassade, helt elektriska system erbjudas marknaden.

En påtaglig förändring var att projektering och utbildning utgjorde en allt större del av gjorda leveranser. Detta är en direkt följd av industrins ökade behov av flexibla system för sin tillverkning. Intresset för systematisk kvalitetskontroll ökade under året och resulterade bl a i order på utrustningar för kontinuerlig statistisk utvärdering.

Inom affärsområdet monterings-system, som är kapitalintensiv, högteknologisk och i snabb utveckling, möter divisionen stark konkurrens framför allt från amerikanska och japanska företag.

De största försäljningsframgångarna noterades i USA, Sverige, Västtyskland och Brasilien.

Affärsområde Ytbehandling

Fakturering och ordergång ökade kraftigt, särskilt i Sverige, Belgien och Frankrike. Säljorganisationen i Nederländerna och Storbritannien förstärktes under året.

Det mest intressanta marknadssegmentet för rostskyddsbehandling är fordonsindustrin. För målningssystem, automatanläggningar och styrsystem är verkstadsindustrin med dess allt intensivare satsning på automatisering mest betydelsefull.

Under året invigdes ett nytt utvecklings- och provningslaboratorium i Stockholm. Provsprutningar av speciella kundprodukter kan

där utföras i en komplett utrustad målningssystem.

Förutom en breddning av blästersortimentet introducerades en ny generation målningssystem med förbättrade mekaniska egenskaper och med ett avancerat, mikroprocessorbaserat styrsystem.

PRODUKTUTVECKLING

Det utbyggda och moderniserade utvecklingslaboratoriet färdigställdes under hösten.

Liksom tidigare lades stor vikt vid utveckling av ergonomiskt riktiga verktyg för att bibehålla divisionens ledande ställning på marknaden. Bland de nya industri-verktyg som färdigutvecklades under året märks en serie stora planslipmaskiner.

PRODUKTION

Bättre tillverkningsanpassning av produkterna var en av många orsaker till den ökade produktiviteten under året.

Leveransservicen bibehölls på en hög nivå. Tools fortsatte utbyggnaden av datakommunikationssystem för överföring av order- och fakturainformation och på produktionsstyrning efter kundernas efterfrågan.

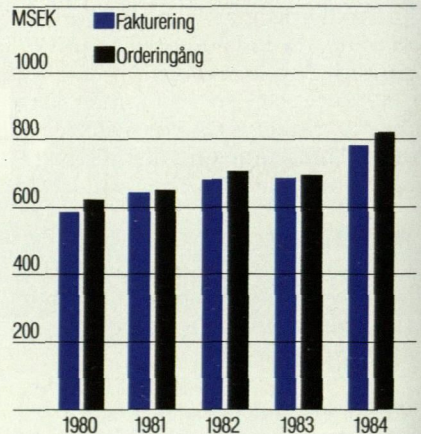
Tools fabriker arbetade under året med ett högt kapacitetsutnyttjande.

Under året såldes Boråsfabriken, som har 43 anställda, till tre av de ledande tjänstemännen vid fabriken.

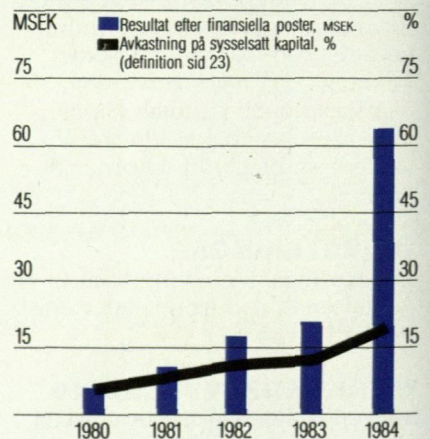
PERSONAL

Tools-divisionen sysselsatte i produktionsledet under året i medeltal 882 personer (1983) varav 124 (136) utanför Sverige.

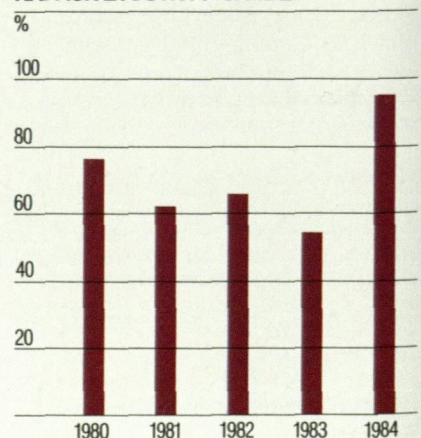
FAKTURERING OCH ORDERINGÅNG

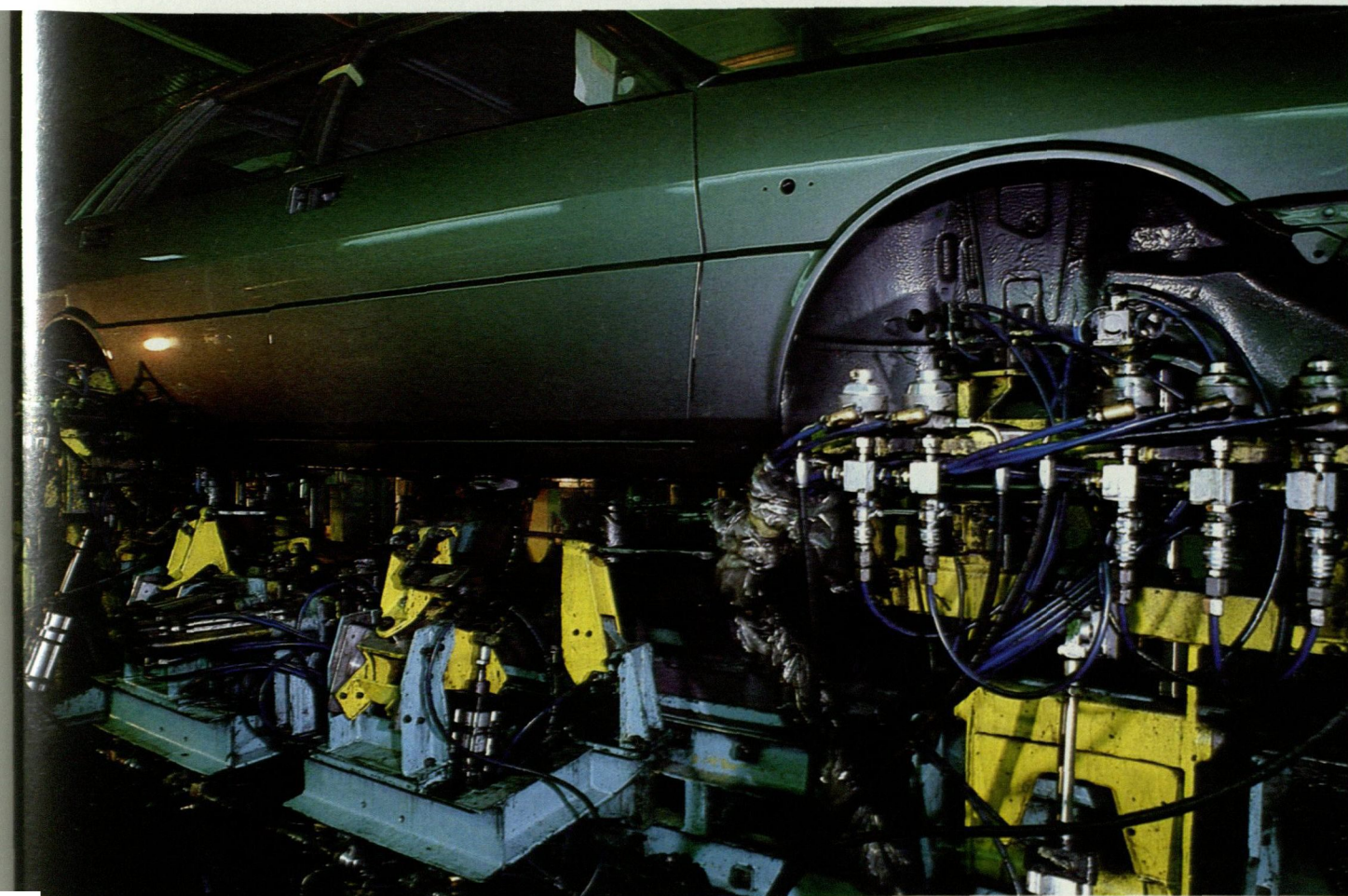

RESULTAT OCH AVKASTNING

KAPACITETSUTNYTTJANDE

Vid Lancia-fabriken i Italien utför en anläggning från Atlas Copco rotskyddsbehandling av hålrum i bilkarosser. Rostskyddsolja injiceras automatiskt i fyra steg genom totalt 47 munstycken. Rätt dosering till varje munstycke görs av en datorstyrd Ecco Meter.

UTSIKTER FÖR 1985

En fortsatt god konjunktur förväntas på de för Tools mest betydelsefulla marknaderna, under åtminstone första hälften av 1985.

Devalveringsfördelarna för den svensktillverkade delen av produktsortimentet har eliminerats genom kostnads- och valutautvecklingen.

För att nå ytterligare ökad flexibilitet och kostnadseffektivitet fortsätter Tools struktureringsarbetet och genomför bla ett större investeringsprogram. Ett antal moderna högproduktiva verktygsma-

skiner installeras och nya administrativa system kommer att tas i bruk.

Efterfrågan på system och utrustningar med stort teknikinnehåll beräknas öka. En fortsatt god efterfrågan på industriverktyg kommer att ge hög beläggning i verkstäderna. Med en fortsatt gynnsam konjunktur finns således stora möjligheter att resultatet ytterligare förbättras.

BEREMA

FAKTURERING	517 MSEK
RESULTAT efter finansiella poster	50 MSEK
AVKASTNING på sysselsatt kapital	20 %

KRAFTIG FÖRSÄLJNING-ÖKNING

Beremagruppens fakturering ökade under året med 35 procent till 517 MSEK (384).

Orderingången ökade med 44 procent till 547 MSEK (378). Atlas Copco Energy och nyförvärvade Svenska Stålprodukter svarade för större delen av försäljningsökningen.

RESULTAT

Resultatet efter finansiella intäkter och kostnader uppgick till 50 MSEK (48), vilket motsvarar 10 procent av faktureringen. Trots kraftiga marknadsinvesteringar som belastat årets resultat, ligger Beremas vinst på en fortsatt hög nivå.

Avkastningen på Beremas totala kapital exklusive icke räntebärande rörelseskulder uppgick till 20 procent (21).

INVESTERINGAR OCH FÖRETAGSFÖRVÄR

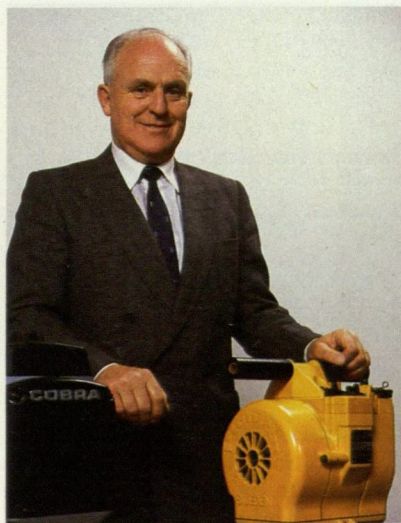
I maskiner och inventarier i produktionsledet investerades under året totalt 16 MSEK (8).

Under året förvärvades 91 procent av aktierna i AB Svenska Stålprodukter, som tillverkar rostfri utrustning för storkök. Förvärvet utgör ett led i den successiva kompletteringen av Berema-gruppen med bolag och produkter, som har goda utvecklingsmöjligheter på exportmarknaderna. Företaget hade under det gångna året en omsättning på ca 25 MSEK och visade god lönsamhet.

BENSINDRIVNA MOTOR-BORRMASKINER

Försäljningen av bormaskiner var gynnsam. En fortsatt bearbetning av järnvägsbolag och försvar resulterade i betydande order. Satsningen på försäljning till allmänna

Atlas Copco Energy, som ingår i Berema-gruppen, levererade under 1984 två Aquadrill 4000 för brunnborrning i Saudi Arabien. Denna vattenborrningsutrustning är den största som Atlas Copco tillverkat. Med denna utrustning kan hål borraras ända ned till 1000 meters djup.

LARS ÅSELL

LEDNINGSGRUPP

Lars Åsell Verkställande direktör
Arne Gerold Ekonomi och administration
Per Hallström Marknadsföring

Berema utvecklar, tillverkar och marknadsför bensindrivna motorbormaskiner. Produkterna marknadsförs dels genom Beremas egna säljbolag och agenter, dels genom Atlas Copcos säljbolag. I Berema-gruppen ingår dessutom fristående dotterbolag: Toolex Alpha AB, belautomatiska grammonfonskivepressar; KGK Mekaniska Verkstad AB, mindre luftkompressorer; Flodins Filter AB, luftfilter; Atlas Copco Energy AB, produkter för brunnborrning samt värmepumpar; AB Svenska Stålprodukter, storköksutrustning. I Sverige och Norge är Berema generalrepresentant för Honda Power Products, bla omfattande jordfräsar, gräsklippare, generatorer och pumpar.

Beremas huvudkontor ligger i Solna. Tillverkningen sker vid fabriker i Kalmar, Lysekil, Skara, Sundbyberg och Eskilstuna.

verk gav inbrytningar inom marknaden för reparationsarbeten av gas-, el- och vattenledningar.

En intensifierad bearbetning av internationella hjälporganisationer resulterade i order för bla vägbyggnation i tredje världen.

Under 1985 kommer speciella kundgrupper att bearbetas vidare. Dessutom kommer en satsning att göras på vissa strategiskt viktiga marknader med utvecklingspotential.

ATLAS COPCO ENERGY

Atlas Copco Energy, som bildades i slutet av 1983, hade en stark utveckling under verksamhetsåret. Företagets uppgift är att utveckla, samordna och marknadsföra produkter och kunskap avseende brunnborrning, värmepumpar och därmed sammanhängande utrustning. En slagkraftig organisation skapades, vilket redan resulterat i en snabb order- och faktureringsutveckling. Målsättningen för året överträffades väsentligt och en betydande ökning förväntas under 1985.

Försäljningen av vattenborrningsutrustning skedde till betydande del på vissa afrikanska marknader och i Mellanöstern.

För värmepumpar skapades ett nytt distributionsnät i Skandinavien.

ÖVRIGA FÖRETAG

Toolex Alpha

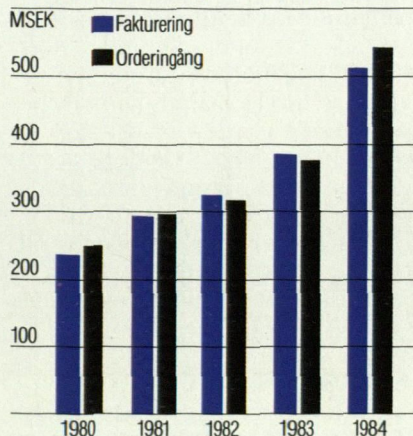
Marknaden för automatiska gramfonskivepressar var fortsatt svag. Några större order erhöles dock från nya marknader. Under året utvecklades en ny press för tillverkning av den nya sk Kompaktskivan för att täcka ett område där en kraftig utveckling förväntas. Denna nya press rönste stort intresse på marknaden och ett antal order har tecknats. Bolaget förstärkte även sitt produktprogram genom förvärv av galvanoutrustning för framställning av nickelmatriser.

KGK Mekaniska Verkstad

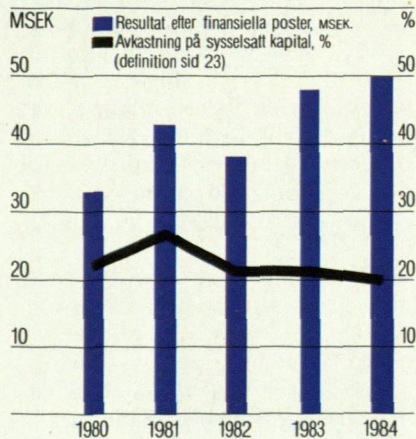
Företaget kompletterade sitt pro-

BEREMA

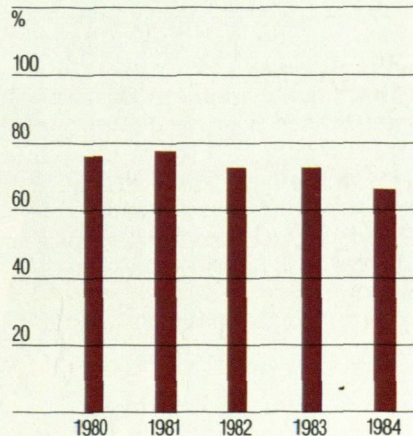
FAKTURERING OCH ORDERINGÅNG

RESULTAT OCH AVKASTNING

KAPACITETSUTNYTTJANDE

duktprogram av småkompressorer. Den danska produktionen i Fredrikshavn överfördes till fabriken i Skara. Försäljningen är huvudsakligen koncentrerad till den skandinaviska marknaden.

Flodins Filter

Flodins Filter förstärkte sin organisation under året, vilket möjliggjorde en starkare exportbearbetning för bolagets huvudprodukter – personskyddsfilter och industrifilter.

Svenska Stålprodukter

Svenska Stålprodukter hade god efterfrågan på sina produkter med kraftigt ökad orderingång under senare delen av året.

Honda Power Products

Berema uppnådde en volymmässig försäljningsökning av Honda Power Products i Sverige och Norge trots en totalt sett vikande marknad.

Beremas motorbormaskiner används i ökad utsträckning för arbeten inom den offentliga sektorn. Det ståtliga telefonbolaget i Belgien använder Cobra för reparations- och underhållsarbeten, här på Grand Place i Bryssel.

PERSONAL

Medelantalet anställda ökade under året till 606 personer (555). Ökningen hänför sig helt till förvärvet av Svenska Stålprodukter.

UTSIKTER FÖR 1985

En fortsatt god utveckling på de flesta produktområden förväntas under 1985. Tack vare företagets diversifierade verksamhet förväntas såväl försäljning som lönsamhet ligga på minst samma nivå som under 1984.

MONSUN-TISON

FAKTURERING*	296 MSEK
RESULTAT efter finansiella poster	32 MSEK
AVKASTNING på sysselsatt kapital	23 %

*) Exkl. 32 MSEK avseende leveranser inom Atlas Copco-gruppen

VOLYMMÄSSIG FÖRSÄLJNINGSSÖKNING

Den fakturerade försäljningen uppgick 1984 till 296 MSEK (255), vilket innebär en ökning med 16 procent. Dessutom fakturerades 32 MSEK (23) på andra bolag inom Atlas Copco-gruppen. Orderingen ökad med 18 procent till 317 MSEK (268), vilket motsvarar en volymmässig ökning med 11 procent.

POSITIV RESULTAT-UTVECKLING

Resultatet efter finansiella intäkter och kostnader ökade till 32 MSEK (13). Den starka resultatförbättringen beror huvudsakligen på en god ökning av volymen och högre effektivitet i tillverkningen.

Avkastningen på totalt kapital, exkl icke räntebärande rörelseskulder, uppgick till 23 procent (13).

INVESTERINGAR

Investeringar i maskiner och inventarier i produktionsledet uppgick till 9 MSEK (7).

MARKNADSUTVECKLING

Utbyggnaden av företagets egna säljbolag fortsatte och dessa svarar för en allt större del av försäljningen. Nya säljbolag bildades i Norge och Italien.

Affärsområde Mobila Styrssystem

De senaste årens introduktion av nya produkter samt satsning på försäljning till nya kundkategorier resulterade under året i volymökningar. Efterfrågan ökade på flertalet marknader. I Europa erhöles betydande order från ett flertal maskintillverkare, som mottog stora projektorder från utomeuropeiska länder. De nystartade bolagen i Norge och Italien visade en god utveckling. I USA stordes försäljningen av den svaga konjunkturen för amerikanska tillverkare av byggnadsmaskiner.

Lösamheten förbättrades kraftigt.

ERIC BURSVIK

LEDNINGSGRUPP

Eric Bursvik Verkställande direktör
Anders Perring Ekonomi och administration
Torgny Segerberg Affärsområde Mobila Styrssystem
Hans-Jörgen Lindström Affärsområde Industriell Automation

Monsun-Tisons rörelse består av affärsområdena Mobila Styrssystem och Industriell Automation.

Företaget utvecklar, tillverkar och marknadsför hydrauliska och pneumatiska komponenter med därtill anpassad elektronik.

Marknadsföringen av Mobila Styrssystem sker genom egna säljbolag i Danmark, Frankrike, Italien, Norge, Storbritannien, USA och Västtyskland till tillverkare av mobila maskiner som kranar, skogsmaskiner, gruvmaskiner etc. Industriell Automation marknadsförs genom de egna säljbolagen, dock ej i USA, samt i övriga länder genom agenter eller Atlas Copcos säljbolag till tillverkare av förpackningsmaskiner, transportutrustningar etc.

Monsun-Tisons huvudkontor ligger i Borås. Tillverkningen sker i Borås och Falköping.

Affärsområde Industriell Automation

Efterfrågan på företagets produkter var under året god. Försäljningen, som huvudsakligen är koncentrerad till Västeuropa, visade en kraftig volymtillväxt. Ökade försäljningsvolymerna kunde noteras för såväl standardprodukter som produkter anpassade för specifika kundbehov. En ytterligare förstärkning av den internationella försäljningsorganisationen genomfördes.

Försäljningen av de under 1983 introducerade vacuum- och elektronikprodukterna intensifierades och kompletterades. Ett omfattande utbildningsmaterial bestående av lärohäften och utbildningspaneler i pneumatik och systemlösning lanserades.

Lösamheten utvecklades positivt.

PRODUKTION

För tillverkningen av hydraulventilprogrammet investerades under året i högproduktiva maskiner och utrustningar med målsättningen att skapa en mer flexibel och kundorderstyrd produktion med ökad kvalitet och leveranssäkerhet.

Vid fabriken för Industriell Automation investerades i bl.a. nya tillverkningsmaskiner. En genomgripande omdisponering av lager och förråd med åtföljande investering i rationell utrustning för lagerhantering genomfördes.

PRODUKTUTVECKLING

Inom Mobila Styrssystem utvecklades under året produkter både inom standardsortimentet och för speciella applikationer. Huvudriktningen i utvecklingsarbetet var inom elektrohydraulik och lastavkännande system. Det elektrohydrauliska avståndsstyrningssystemet EHC35 utnämndes till årets produkt av den ansedda amerikanska facktidskriften "Hydraulics & Pneumatics".

Sortimentet inom Industriell Automation kompletterades med

MONSUN-TISON

Vid Sikaverken i Falköping tillverkas pneumatiskskåp efter specifika kundönskemål. Dessa produkter utgör en ökande del av försäljningen till industrikunder.

ytterligare pneumatiska cylindrar motsvarande ISO-standard, bla en minicylinderserie. Vidare introducerades en cylinderserie med kompakta inbyggnadsmått.

PERSONAL

Företaget sysselsatte under 1984 i medeltal 749 personer (704), varav 114 utomlands (87).

Under det gångna året var den utbildning som personalen fick under lågkonjunkturen i framför allt materieladministration särskilt värdefull. Fortsatt utbildning inom elektronik och datateknik gör personalen bättre förberedd för framtiden.

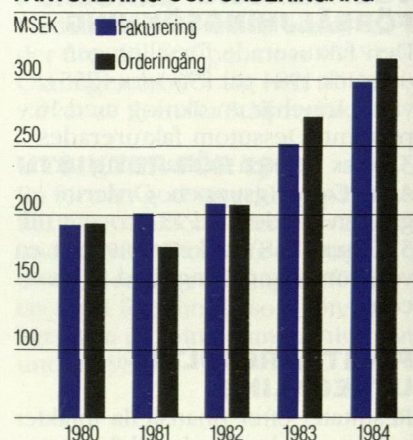
UTSIKTER FÖR 1985

Efterfrågan på Mobila Styrssystem väntas ligga på ungefär oförändrad nivå. Med nya produkter och ökade säljinsatser förväntas dock en viss volymuppgång.

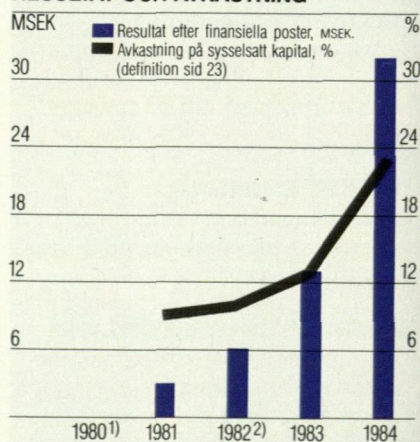
Inom Industriell Automation togs flera större order för leverans under 1985. Orderstocken var vid årsskiftet osedvanligt stor. Förutsättningarna för en fortsatt volymtillväxt är goda.

Resultatet väntas ytterligare förbättras.

FAKTURERING OCH ORDERINGÅNG

RESULTAT OCH AVKASTNING

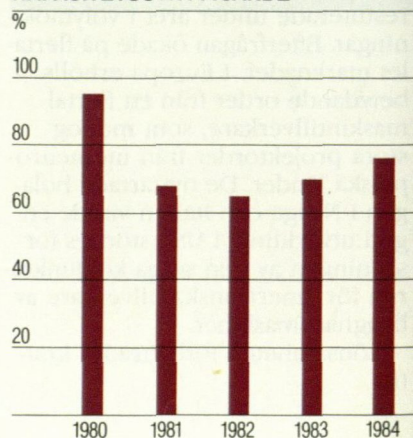
1) Jämförbara siffror för detta år föreligger icke.

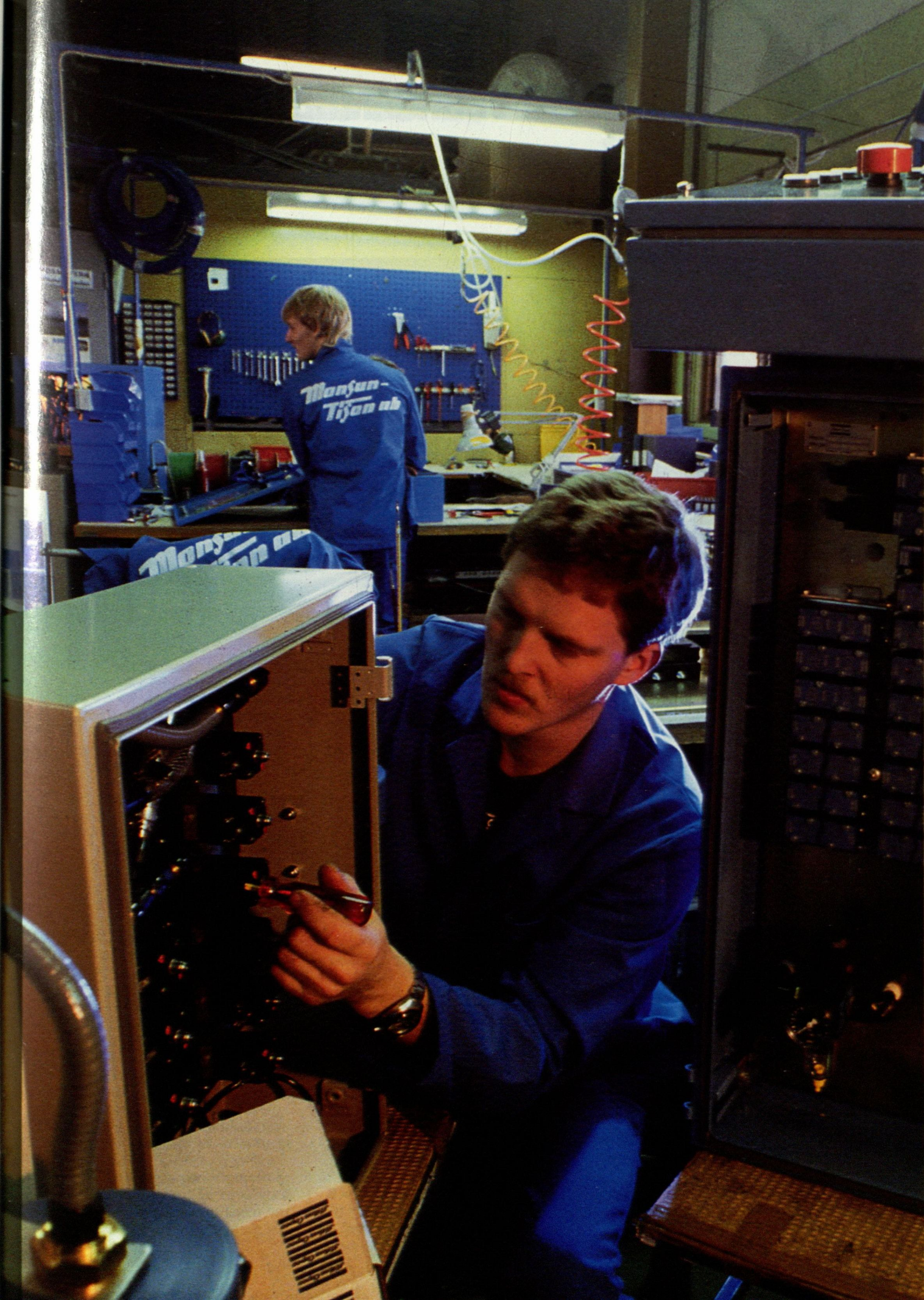
2) Exkl. av Monsun-Tison redovisade extraordinära kostnader på 5 MSEK

Monsun-Tisons hydrauliska styrsystem har gjort det enklare och snabbare att manövrera kranarna på skogsmaskiner för lastning av virke i skogen.

KAPACITETSUTNYTTJANDE

Manson
Tijon ab

ÖVRIG VERKSAMHET

ATLAS COPCO ABEM

Instrumentbolaget Atlas Copco ABEM, bildat 1969 och med rötter i en prospekteringsverksamhet som startade på 1920-talet, har bl a utvecklat Terrametern – ett världsledande instrument för prospektering efter grundvatten. Terrametern används nu i över 90 länder, speciellt vid biståndsprojekt i Asien, Afrika och Latinamerika. Företagets tre affärsområden – geofysiska markundersökningar, industriella mätningar samt övervaknings- och styrsystem – baseras på elektronisk mätteknik, registrering och övervakning främst med hjälp av mikroprocessorteknik.

ABEM marknadsför sina produkter både genom Atlas Copcos säljbolag och fristående återförsäljare. Förutom egna produkter säljer ABEM även produkter från tillverkare i USA, Canada, Storbritannien och Japan på den skandinaviska marknaden.

VERKSAMHETEN 1984

Under verksamhetsåret ökade faktureringen med 21 procent till 27 MSEK (22). Resultatet efter finansiella poster ökade till 3,5 MSEK (1,7). Avkastningen på totalt kapital exklusive icke räntebärande rörelseskulder uppgick till 29 procent (21).

Marknaden för mätinstrument i Skandinavien var god. Försäljningen av agenturinstrument ökade med 40 procent jämfört med 1983.

Det nya seismiska systemet Terraloc rönt stort intresse på den internationella marknaden och försäljningen var god.

I maj 1984 tecknades avtal med Robertson Research Engineering Services Ltd i Wales om rätt till marknadsföring på världsmarknaden av detta företags geofysiska loggutröstningar.

Under året levererade ABEM ett stort antal elektronikutrustningar till Atlas Copco Tools mutter-åtdragningssystem MACS.

Utsikterna för 1985 för fortsatt lönsam expansion är goda inom samtliga affärsområden.

ABEM Terraloc Seismograph används här i Stripagruvan i Bergslagen för undersökning av sprickbildning i berg. Detta forskningsprojekt syftar till att finna lämpligt berg för deponering av kärnkraftavfall.

ATLAS COPCO MANAGEMENT CONSULTING

Atlas Copco Management Consulting är ett affärsdrivande konsult- och servicebolag med kunder huvudsakligen inom Atlas Copco-gruppen. Det främsta syftet är att effektivisera de olika avdelningarnas verksamhet genom resultatstyrning och kostnadsuppföljning.

Under året har två nya avdelningar tillkommit – Företagshälsovården och Atlas Copco Aqua Technique.

Aqua Technique är verksamt inom miljösektorn och utvecklar, tillverkar och marknadsför produkter för bl a rening av sjöar. Visst samarbete sker med vetenskapliga institutioner i Sverige och utlandet. Verksamheten bedrevs tidigare inom Atlas Copco Airpower, Belgien.

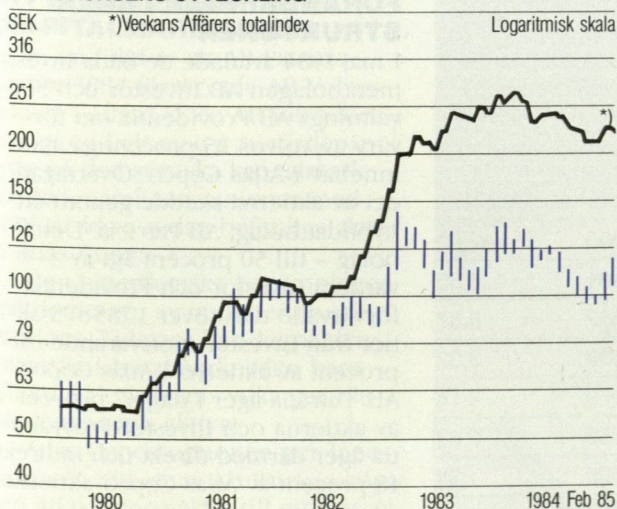
ATLAS COPCO DATA

Atlas Copco Data, som är Gruppens kompetenscentrum för ADB-teknik och servicebyrå för huvuddelen av Gruppens svenska och norska bolag, fortsatte utbyggnaden av Gruppens data- och telekommunikationsnät.

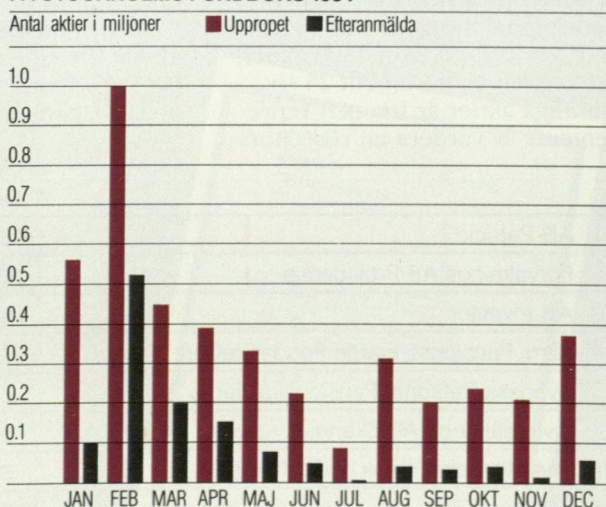
Databolaget ökade sin assistans till Gruppens utländska säljbolag och installerade bl a det egenutvecklade order-, lager- och faktureringsystemet KICK vid säljbolagen i Brasilien, Frankrike och USA.

ATLAS COPCO – AKTIEN

BÖRSKURSENS UTVECKLING

ATLAS COPCO-AKTIENS OMSÄTTNING PÅ STOCKHOLMS FONDBÖRS 1984

UTDELNINGSPOLITIK

Styrelsens avsikt är att aktieägarna skall erhålla en rimlig andel av Atlas Copco-gruppens resultat. Strävan härvid är att täcka större delen av den av moderbolaget lämnade utdelningen med utdelningsintäkter från de utländska dotterbolagen.

I och med bolagsstämmans beslut att sänka utdelningen för verksamhetsåret 1983 bröts en utveckling där en positiv utdelningstillväxt skett under en lång rad av år.

För 10-årsperioden fram till och med 1982 hade då den genomsnittliga årliga utdelningstillväxten varit 10,7 procent, att jämföra med penningvärdesförsämringen som för motsvarande tidsperiod uppgick till 10,3 procent. Sett i ett femårsperspektiv var motsvarande siffror 8,4 procent respektive 10,0 procent.

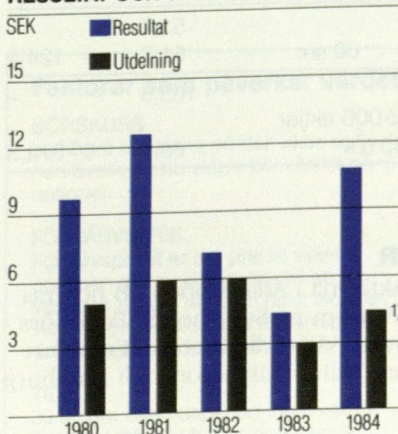
Utdelningsänkningen för verksamhetsåret 1983 skedde till följd av den resultatförsämring som Gruppen fick vidkännas såväl 1982 som 1983.

Styrelsen har för verksamhetsåret 1984 föreslagit en höjning av utdelningen till 4:50 SEK, vilket motsvarar 40 procent av vinsten per aktie. Dispens har erhållits av Bankinspektionen från lagen om tillfälligt förbud mot höjning av aktieutdelning.

DATA PER AKTIE, SEK

	1980	1981	1982 ²⁾	1983	1984
Resultat ¹⁾	10,10	12,95	7,40	4,55	11,25
Resultat efter extraordinära poster	10,10	13,25	6,85	-0,65	11,30
Utdelning	5,20	6,00	6,00	3,00	4,50 ³⁾
Utdelningsandel, % ⁴⁾	52,0	46,3	87,6	65,9	40,0
Börskurs, 31 dec	64	98	90	121	96
Högsta börskurs	68	106	109	150	143
Lägsta börskurs	48	61	82	90	95
Genomsnittlig börskurs	56	83	93	118	118
Eget riskbärande kapital ⁵⁾	136	153	125	117	131
Direktavkastning, % ⁶⁾	9,3	7,2	6,5	2,5	3,8
P/E-tal under året ⁷⁾	5,6	6,4	12,2	24,1	10,5

RESULTAT OCH UTDELNING PER AKTIE

1) Enligt styrelsens förslag

För jämförbarhet mellan åren har justering för emissioner gjorts. Från 1982 har dagskursmetoden tillämpats.

1) Resultat efter finansiella intäkter och kostnader med avdrag för schablonberäknad skatt (50%) och minoritetsandelar i årets resultat dividerat med antal aktier.

2) För 1982 har beräkningarna baserats på vägt genomsnittligt antal aktier.

3) Enligt styrelsens förslag.

4) Utdelning i procent av resultatet per aktie.

5) Eget kapital samt obeskattade reserver dividerat med antal aktier.

6) Utdelning i procent av verksamhetsårets genomsnittliga börskurs.

7) Price/Earning. Verksamhetsårets genomsnittliga börskurs i relation till resultatet per aktie enligt 1).

STÖRSTA AKTIEÄGARNA

Aktiekapitalet uppgår till 586,5 MSEK fördelat på 23 460 500 aktier, var och en på nominellt 25 SEK. Samtliga aktier är fria och representeras av vardera en röst. Börs-

posten uppgår till 100 aktier.

Antalet aktieägare uppgår till ca 42000. De största aktieägarna enligt VPC (februari 1985) redovisas i nedanstående tabell:

	Antal aktier	Andel %
1. AB Patricia	7 650 000	32,60
2. Förvaltnings AB Providentia	2 005 501	8,55
3. AB Investor	1 612 852	6,87
4. Allm. Pensionsf. Fjärde Fondstyrelsen	778 693	3,32
5. Svenska Personal-Pensionskassan	737 369	3,14
6. Livförsäkrings AB Skandia	617 853	2,63
7. The Mitsubishi Bank of California	315 000	1,34
8. Fabege AB	245 600	1,05
9. Atlas Copco Aktiesparfond	210 848	0,90
10. Nats Cumco, New York	200 000	0,85

EMISSIONER 1965–1984

Aktiekapitalet har sedan 1965 ökat genom fond- och nyemissioner enligt följande:

			Ökning av aktiekapital	Inbetalt belopp
1965 Fondemission	1:4		19,1	–
Nyemission	1:4	60 SEK	19,1	46,0
1971 Fondemission	1:10		11,5	–
Nyemission	1:10	100 SEK	11,5	46,0
1973 Fondemission	1:2		69,2	–
1974 Nyemission	1:4	25 SEK	51,7	51,7
1976 Nyemission	1:5	50 SEK	51,7	103,5
1979 Fondemission	1:6		51,7	–
Nyemission	1:6	60 SEK	51,7	124,1
1982 Fondemission	1:4		103,5	–
Nyemission		2 765 000 aktier å 135 SEK	69,1	373,3

OMSÄTTNING OCH NOTERINGAR

Under 1984 omsattes på Stockholms Fondbörs 5 687 267 (8017033) Atlas Copco-aktier. Detta motsvarar 23 900 aktier (32857) per börsdag under året. Omsatta aktier motsvarar 24 procent (34) av det totala antalet.

Aktierna i Atlas Copco AB noteras förutom på Stockholms Fondbörs även på fondbörserna i Frankfurt am Main, Düsseldorf och Hamburg.

FÖRÄNDRINGAR I ÄGARSTRUKTUREN

I maj 1984 avtalade de båda investimentbolagen AB Investor och Förvaltnings AB Providentia om förvärv av Volvos 25 procentiga aktieinnehav i Atlas Copco. Övertagandet av aktierna skedde genom ett nybildat bolag, AB Patricia. Detta bolag – till 50 procent ägt av vardera Investor och Providentia – förvärvade därutöver 1 785 875 aktier från Investor motsvarande ca 7 procent av aktierna i Atlas Copco AB. Patricia äger i dag 32 procent av aktierna och Investor/Providentia äger därmed direkt och indirekt 48 procent av Atlas Copco-aktierna.

AKTIEÄGARSTRUKTUR 1984

Antal aktieägare	% av totala antalet aktier	Aktiepost
12	62,4	100 001–
10	3,2	50 001–100 000
49	4,4	10 001–50 000
319	5,6	2 001–10 000
1 878	7,6	501–2 000
40 138	16,8	1–500

ATLAS COPCO-OPTIONEN

NYTT VÄRDEPAPPER PÅ KAPITALMARKNADEN

Som en följd av att AB Patricia under 1984 förvärvade AB Volvos aktier i Atlas Copco AB introducerades en helt ny typ av värdepapper på den svenska kapitalmarknaden, nämligen optioner med rätt att *köpa* redan befintliga aktier i Atlas Copco.

Den amerikanska benämningen på denna typ av optioner är call options. Tidigare har det på den svenska kapitalmarknaden bara funnits sk warrants vilka ger rätt att *teckna* nya aktier.

Atlas Copco-optionen ger innehavaren rätt att av AB Patricia köpa en Atlas Copco-aktie till ett pris av 150 SEK när som helst inom de närmaste 10 åren. Till skillnad från warrants förorsakar Atlas Copco-optionen ej någon sk utspädnings-effekt.

Optionerna köps och säljs på samma sätt som aktier och har sedan oktober 1984 åsatts ett marknadspris.

Optionens värdering

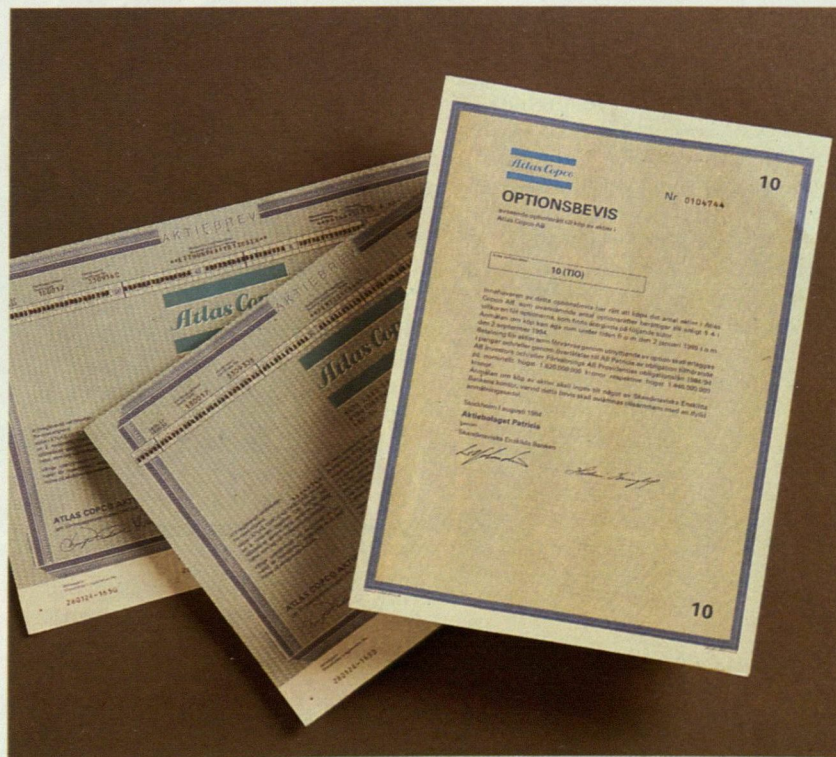
Genom att vissa villkor knyts till optionen kan ett förväntat marknadsvärde beräknas. Kring detta förväntade marknadsvärde kommer kursen på optionen att variera. Denna variation reflekterar olika uppfattningar hos investerare avseende de faktorer som påverkar optionens värde. Dessa faktorer finns angivna i rutan.

Hävstångseffekt

Ett karaktäristiskt drag för optioner är att svängningar i optioners värde är betydligt större än svängningar i den underliggande aktiens börskurs.

Om tex Atlas Copco-aktien stiger från 120 SEK till 160 SEK dvs med 33 procent – så stiger optionens värde från ca 50 SEK till nästan 90 SEK, dvs med drygt 70 procent. Av detta framgår att vinstmöjligheterna – och därmed också risken – i optioner är större än i aktier.

Samtidigt innebär den ovan beskrivna kopplingen mellan aktie-

kursen och optionskursen att en investerare kan tillgodogöra sig de förväntningar han har på en aktie utan att behöva investera hela det belopp som skulle krävs för att investera i aktier. Mellanskillnaden kan istället investeraren välja att placera på annat sätt, tex i riskfritt sparande i bank.

DATA PER OPTION 1984

Antal utelöpande optioner motsvarande i % av antal aktier i Atlas Copco	7 650 000 33
En option ger rätt att köpa	1 aktie
Förvärvspris för aktien, SEK	150
Löptid	1985–1994
Utspädnings-effekt, %	0
Högsta optionskurs, SEK	40
Lägsta optionskurs, SEK	29

Faktorer som påverkar värdet av en option

BÖRSKURS

Ju högre aktiekurs på den aktie optionen avser, desto större blir värdet på optionen.

FÖRVÄRVSPRIS

Förvärvspriset är det pris till vilket optionen ger innehavaren rätt att förvärva en aktie – när som helst inom en viss tidsperiod. Ju lägre förvärvspris desto högre värde på optionen.

TID

Ju längre den tidsperiod inom vilken man har rätt att utnyttja optionen är

desto mer blir optionen värd. Detta beror på att möjligheterna till en kursuppgång på aktien då är större.

UTDELNING OCH TILLVÄXT

Optionen ger ej rätt till utdelning. En höjd utdelning på aktien ger därför optionen ett lägre värde. Å andra sidan brukar en höjd utdelning leda till ökad börskurs och därmed till ett högre optionsvärde.

BANKRÄNTA

En hög ränta ger ett högre värde på optionen.

TEKNIK FÖR VÄRLDSMARKNADEN

– ATLAS COPCOs STYRKA

Teknik som utvecklas av Atlas Copco i samarbete med tex en industri i USA eller en gruva i Sverige blir snabbt tillgänglig i alla de 120 länder där Atlas Copco är verksamt.

Forskning och produktutveckling inom Atlas Copco sker nämligen i direkt samverkan med kunder och kundernas egna forskningsorganisationer över hela världen. Därigenom koncentreras resurserna till områden som bygger på marknadens behov och som bidrar till att förbättra kundernas egen produktivitet. Den långa och gedigna erfarenhet som på detta sätt ackumuleras inom företagets teknikområden vidarebefordras över hela världen av Atlas Copcos säljingenjörer till kundkretsen huvudsakligen genom personliga besök.

Kundernas krav och önskemål om vidareutveckling av teknik rapporteras in till de centrala tekniska avdelningarna, så att en ständig utveckling och förbättring av produkterna kan ske.

Samlad kunskap resulterar i ny teknik

Inom Atlas Copco arbetas på flera olika plan med att utvidga Gruppens kunskaper inom teknologiområden, som är av stor framtida betydelse för redan etablerade och nya verksamhetsområden. De olika divisionernas teknikavdelningar med konstruktionskontor och laboratorier har ett löpande samarbete med sina kunders olika organisationer inom forskningsområdet – tex elektronik, kolforskning och bergteknik – och samlar på detta sätt på sig en bred och värdefull kunskap. Gruppens centrala forskningsenhet Cerac i Schweiz, som har en synnerligen internationell grupp av medarbetare, tillför företaget genom sitt internationella nätverk av industriella och vetenskapliga kontakter ett värdefullt tekniskt know-how. De metodstudier och forskningsresultat som divisionerna på detta sätt får del av

omsätts i praktiken och resulterar i nya maskinutrustningar och i ny teknik, som sedan marknadsförs via Atlas Copcos omfattande säljorganisation.

350 servicecentra garanterar hög tillgänglighet

Genom ett nät av tekniska servicecentra – totalt 350 – i alla länder där Atlas Copco är verksamt kan företaget garantera en hög tillförlitlighet hos produkterna. Därigenom hålls produktiviteten hos kunderna på en hög nivå.

För att nå en så optimal tillgänglighet som möjligt på produkterna databearbetas de större säljbolagens tekniska service rapporter regelbundet. På så sätt kommer produkternas svaga punkter fram. Forsknings- och utvecklingsarbetet koncentreras sedan till dessa punkter. Resultatet blir successivt en allt högre produktkvalitet och ökad tillgänglighet för produkterna.

Tekniskt samarbete nödvändigt för kundanpassade produkter

Automatiserat kontrollsystem

Vid det holländska säljbolaget har den tekniska avdelningen i samarbete med Airpowers tekniska specialister utvecklat ett nytt kontrollsystem för sina kompressorer. Inbyggda sensorer på kundernas kompressorer är via en telefonlinje kopplade till en central kontrollenhet, som automatiskt signalerar om avvikelser sker från angivna värden för bla tryck, temperatur, olja, kylvatten etc. Detta kontrollsystem erbjuder hög utnyttjandegrad av utrustningen, som redan installerats på kompressorer vid Erasmus Universitetet i Rotterdam och Hoechst fabrik i Vlissingen.

Storbålsborrning

I en forskningsgruva i Kiruna pågår ett unikt forskningsprojekt med bla Luleå Tekniska Högskola, LKAB och Atlas Copco inblandade.

Syftet med projektet är att utveckla nya gruvsystem för framtida krav på gruvbrytning.

Atlas Copco har bla konstruerat och byggt en speciell datorstyrd borrhög för precisionsborrning av långa hål med stor diameter. Målsättningen är att borra dubbelt så långa hål som vanligt och därigenom minska antalet mellannivåer. Erfarenheterna från denna forskning kommer att ligga till grund för den utrustning som kommer att introduceras på marknaden.

Tryckluft ersätter skyttlar

Atlas Copco Airpower har i nära samarbete med textilföretags tekniska avdelningar utvecklat en ny teknik som möjliggör vävning med tryckluftstrålar. Denna teknik förbättrar kvaliteten och ökar produktiviteten samtidigt som den är väsentligt snabbare än tidigare konventionell teknik. Den har givit textilindustrin ökad konkurrenskraft.

Högtrycksvattenstrålar bryter betong

Eget forskningsarbete om vätske- och energistrålar med höga effekter i kombination med tidigare insamlad tekniskt kunnande och i nära samarbete med kunder har öppnat nya vägar både för materialavverkning och för selektiv ytbehandling. Conjet – för reparation av betongbroar etc – är en produkt som är ett resultat av detta arbete och som det finns en stor marknad för över hela världen.

Övervakningssystem för ökad säkerhet

Efter noggrann kartläggning i USA och Italien av bilindustrins speciella problem utvecklade Atlas Copco Tools det sk MACS-systemet. Det är ett datorbaserat system för övervakning av att varje skruv får den åtdragning som säkerheten kräver. Detta system används i dag av alla större bilfabrikanter.

Montering av en turbokompressor vid Atlas Copco Energas verkstäder i Köln. Detta är ett nytt teknikområde som Atlas Copco erbjuder världsmarknaden.

Elektronisk service

I USA har Atlas Copco Comptec på prov startat en ny typ av service för vissa utvalda kunder. Det är en elektronisk service, som gör det möjligt för kunderna att via företagets stordator få tillgång till en omfattande teknisk databas med information om kompressorer. Denna information kan kunderna integrera i konstruktionen av sina egna processsystem. Erfarenheterna från denna verksamhet är positiva och planer finns redan att utvidga denna elektroniska service.

Tillverkning vid 34 fabriker i 16 länder

Atlas Copco har sedan länge tillverkat många av sina tekniskt avan-

cerade produkter lokalt i olika länder i världen. För närvarande finns i 16 länder 34 egna fabriker och ett antal enheter med licens-tillverkning.

Genom denna lokala tillverkning har Gruppens höga produktionstekniska kunskaper överförts till de olika länderna. För Atlas Copcos del har det inneburit att samma kvalitetskrav kan uppfyllas för produkterna, var än de är tillverkade. Efterhand som ny produktionsteknik kommer fram, överförs den stegvis till de lokala fabriker.

Avtal om licentillverkning av vissa produkter har tecknats med samarbetspartners i Kina, Jugoslavien och Ungern. Ett sådant avtal omfattar bla överföring av tekniskt

kunskaper och utbildning av teknisk personal. Dessutom ingår hjälp med igångkörning av tillverkningen.

Även vid vissa av Gruppens säljbolag sker ombyggnad och sammansättning av produkter för den lokala marknadens behov.

PERSONAL

	1984	1983
Fakturering per anställd kSEK	552	477
Resultat per anställd kSEK	35	14
Förädlingsvärde per anställd kSEK	217	188

Medelantalet anställda inom Atlas Copco-gruppen 1984 var 16 484 (16 974). I Sverige var antalet anställda 4 761 (4 978) och i utlandet 11 723 (11 996). De totala lönekostnaderna ökade med 6,6 procent till 2 569 MSEK (2 409), varav lönebi-kostnaderna utgjorde 676 MSEK (631).

		Medeltal anställda*)		Löner och övriga personalkostnader	
		1984	1983	1984	1983
SVERIGE	Huvudkontor	63	64	26	22
	Divisioner	3966	4 084	625	580
	Säljbolag	732	830	129	123
Totalt	Sverige	4 761	4 978	780	725
Utlandet	Divisioner	4040	3931	724	646
	Säljbolag	7683	8065	1065	1038
Totalt utlandet		11 723	11 996	1 789	1 684
Totalt		16 484	16 974	2 569	2 409

*) Medelantal anställda i Sverige har beräknats enligt de principer som tillämpas vid rapporteringen av arbetsgivaruppgifter till Riksförsäkringsverket (RFV). Specificerad sammanställning över medelantal anställda och utbetalda löner samt andra ersättningar upprättad enligt bestämmelserna i svensk aktiebolagslag ingår i den till Patent- och Registreringsverket insända årsredovisningen. Denna kan kostnadsfritt erhållas från huvudkontoret i Nacka.

FÖRÄDLINGSVÄRDE OCH INTRESSETER

Förädlingsvärdet, som utgörs av Gruppens totala fakturering minskad med kostnader för inköp av råvaror, hel- och halvfabrikat samt tjänster, uppgick under 1984 till 3 581 MSEK (3 186). Förädlingsvärdet uttrycker företagets produktionsinsats, dvs värdeökningen som uppstår genom hantering, bearbetning etc. Lönekostnader och sociala avgifter utgjorde 72 procent av förädlingsvärdet, motsvarande 2 569 MSEK (2 409), varav lönekostnader 1 893 MSEK och sociala avgifter 676 MSEK.

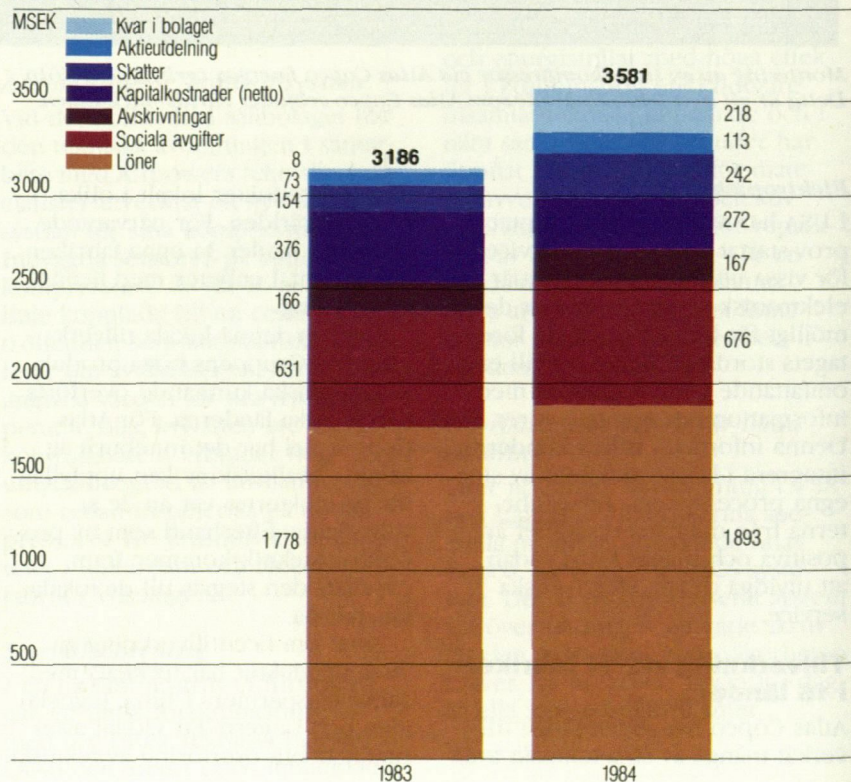
Till långivarna etc utbetalades netto 272 MSEK, motsvarande 8 procent av förädlingsvärdet. Den offentliga sektorn tillfördes förutom sociala avgifter och källskatter för personalen även bolagsskatter på 242 MSEK, motsvarande 7 procent av förädlingsvärdet. Aktieägarnas andel på 3 procent avser ränta på det riskkapital, som de satsat i företaget.

SPARANDE I ALLEMANSFONDEN ERSÄTTER AKTIE-SPARFONDEN

Sparandet i Atlas Copcos Aktie-sparfond upphörde den 31 mars 1984, eftersom regeringen beslutade avskaffa detta sparande och ersätta det med Allemanssparande. Det innebär att endast avkastningen från denna fonds aktier kommer att reinvesteras. Fonden köper enbart aktier i Atlas Copco. 1984 förvärvades 22 000 aktier (47040). Fondens aktieinnehav var den 31 december 1984 206 848 aktier (184 848), motsvarande ett börsvärde av 20 MSEK (22).

Från och med april 1984 erbjöds de anställda att spara i den nya företagsanknutna Allemansfonden, som också köper aktier i enbart Atlas Copco. Fondens aktieinnehav var den 31 december 1984 6 500 aktier, motsvarande ett börsvärde av 1 MSEK. Båda fonderna förvaltas av Atlas Copco Fond AB.

FÖRÄDLINGSVÄRDEANALYS

ÅRETS SÄLJARE

Under 1984 gjordes framstående försäljningsinsatser inom säljbolagen. I de länder som uppvisade de största försäljningsframgångarna har utsetts en Årets säljare. Dessa presenteras nedan med sina resultat.

Thomas Kung, VD för det nystartade säljbolaget Atlas Copco (China) Ltd, samt VD för Atlas Copco (HK) Ltd., Hong Kong, ledde försäljningsarbetet på den kinesiska marknaden. I samarbete med Atlas Copco International och divisionerna såldes under året borrar för gruvor och anläggningsarbeten samt kompressorer till ett värde av 200 MSEK. Dessutom deltog han aktivt i förhandlingsarbetet om de licensavtal som tecknades med kinesiska organisationer.

Leen van Diggele i det holländska säljbolaget lyckades efter långa förhandlingar sälja standardskrivkompressorer till Essos raffinaderi och fabrik i Rotterdam till ett värde av ca 10 MSEK. Dessutom tog han hem en order på kompressorer med torkar från Aramco på ca 4 MSEK.

Dan Momberg, som är försäljningschef för lätt entreprenadutrustning i det sydafrikanska säljbolaget, har under de sista fyra åren sålt mer än 3000 Pionjär motorbormaskiner till South African Transport Services. Han har dessutom fått en fast order på ytterligare enheter till samma kund under de kommande fyra åren samt ett kontrakt på reservdelar under en sexårsperiod. Han har vidare tagit ett ansevärt antal order från konkurrenterna vid försäljning till statliga verk, kommuner och privata entreprenörer.

Mike Zakur har under flera år varit en framgångsrik säljare för Atlas Copco Roctec i New Yorkområdet, USA. Under 1984 lyckades han sälja ovanjords- och underjordsutrustning för närmare 40 MSEK. Försäljningen omfattade bla borrar och lastmaskiner för ett vattentunnelprojekt i New York samt en Jarva tunnelbormaskin för ett entreprenadprojekt i Rochester, New York.

THOMAS KUNG

FRITZ REICHELSDORFER

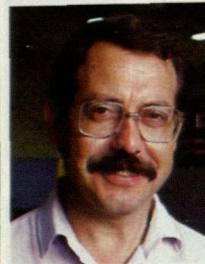
KARL-HEINZ WENNMOHS

JÜRGEN KORIOETH

LEEN VAN DIGGELE

GERALDO VIEIRA

DAN MOMBERG

SHIGEHIRO NAGAYAMA

MIKE ZAKUR

FRANCIS PALMAY

Fritz Reichelsdorfer – säljingenjör i Atlas Copco Tools tyska säljbolag, – sålde under 1984 bla 100 skrivdragare till vägfabriken Bizerba och 50 automatiska borrar och gängenheter till Klöcknergruppen, som är en ledande tillverkare av oljebrännare.

Projektingenjören **Karl-Heinz Wennmoths** och serviceingenjören **Jürgen Koriöth** vid Atlas Copcos tyska säljbolag är de som främst bidrog till att Atlas Copco fick leverera huvuddelen av de hydrauliska tunnelriggarna för järnvägsbygget mellan Hannover och Würzburg. Sträckan är 327 km, varav 125 km utgörs av 60 tunnlar.

Geraldo Vieira, säljingenjör för kompressorer i det brasilianska säljbolaget, kunde tack vare sitt gedigna kunnande och genom specialstudier av kundernas tillämpningar sälja ett stort antal stationära kompressorer för nya användningsområden.

Shigehiro Nagayama, som är MCT-chef vid säljbolaget Atlas Copco Gadelius KK i Japan, hade stor framgång med försäljning av underjordsriggar under 1984 för bla tunnelprojekt. Dessutom sålde han nio borrar, tre Häggloader lastmaskiner och 12 skyttelvagnar för utlastning samt borrarstål och reservdelar till japanska entreprenörer för projekt i Indonesien och Colombia.

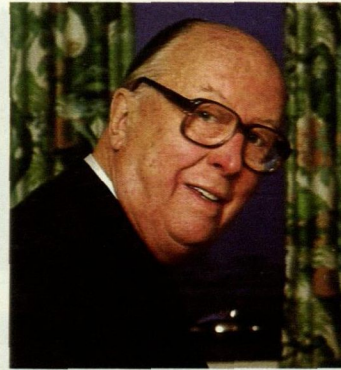
Francis Palmay vid den ungerska agentorganisationen hade stora framgångar med försäljning av skrivkompressorer och handhållna verktyg. Han förhandlade även fram ett licensavtal för tillverkning av skrivkompressorer i Ungern, vilket ytterligare väntas stärka Atlas Copcos ställning på den ungerska marknaden.

STYRELSE

PETER WALLEMBERG

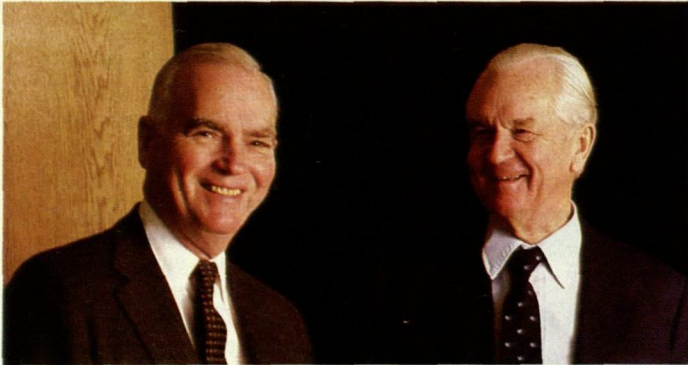
TOM WACHTMEISTER

K-A BELFRAGE

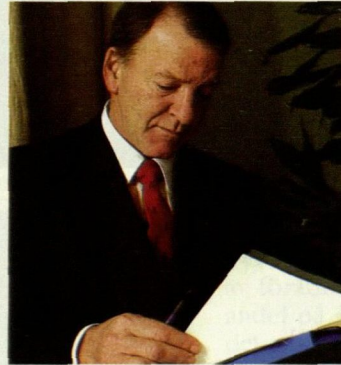

CURT G OLSSON

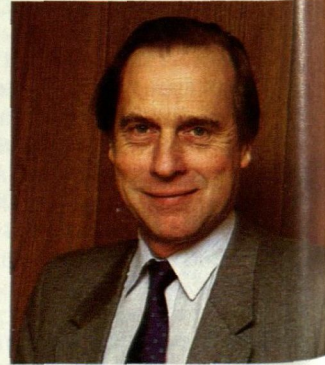

P HENRY MUELLER

OTTO GRIEG TIDEMAND

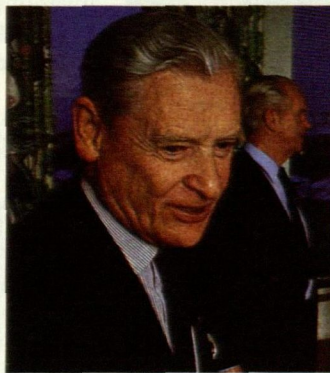
PEHR G GYLLENHAMMAR

BJÖRN SVEDBERG

AXEL IVERÖTH

ERIK JOHNSSON

STURE ÖDNER

TORE HEDBERG

BO HENNING

PER-ERIK NYHOLM

KJELL NORDSTRÖM

STYRELSEN FOTOGRAFERAD VID
STYRELSEMÖTE I ATLAS COPCO AB
DEN 19 DECEMBER 1984.

FÖRETAGSLEDNING

STYRELSE

VALDA AV BOLAGSSTÄMMAN

Peter Wallenberg

Ordförande

Invald 1970. Ekon dr h c.

Förste vice ordf i S-E-Banken.

Anställd i olika befattningar inom Atlas Copco-gruppen 1953-74.

Ordf i Investor, Nymölla, Papyrus, Providentia, SKF, Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse och Enskilda Securities Skandinaviska Enskilda Ltd (Storbritannien). V ordf i ASE, Broströms, Electrolux, L M Ericsson och Stora Kopparberg. Styrelsemedlem i Dillon, Read & Co Inc (USA).

Kurt-Allan Belfrage

Vice ordförande.

Invald 1956. Verkst dir Atlas Copco AB 1957-70. Ordf i LKB Instrument Ges m b H, Wien. Styrelseledamot i Scania France S A.

Henry N Sporborg

Invald 1969. Dir Hambros Ltd, Storbritannien 1949-77. Har frånträtt sitt styrelseuppdrag under 1984 på grund av hälsoskäl. Avliden den 5 mars 1985.

Sture Ödner

Invald 1970. Ordf i J S Saba och STC Venture. Styrelseledamot i Trygg-Hansa, Argonaut och Skandigen.

Erik Johnsson

Invald 1972. Tekn dr h c. Verkst dir Atlas Copco AB 1970-75.

Axel Iveroth

Invald 1975. Verkst dir i Sveriges Industriförbund 1957-77 och dess vice ordf 1977-83.

Curt G Olsson

Invald 1976. Ordf i S-E-Banken och Esselte. Styrelseledamot i Hufvudstaden, Skandia och Dillon, Read & Co Inc (USA).

P Henry Mueller

Invald 1982. Fil dr h c. Ordf i Atlas Copco North America Inc och Saab-Scania of America Inc, USA.

Otto Grieg Tidemand

Invald 1982. Skeppsredare, Belstove Shipping, Oslo. Ordf i A/S Kosmos, Försäkringsgruppen Vesta-Hygea, Store Norske Spitsbergen Kulkompani och Atlas Copco A/S, Oslo. Ordf och styrelseledamot i olika rederier och oljebolag i Norge och andra länder.

Pebr G Gyllenbamm

Invald 1982. Med dr h c. Ordf och koncernchef i AB Volvo. Styrelseledamot i S-E-Banken, United Technologies Corp, USA, S Pearson and Son, London. Ledamot av "International Advisory Committee", The Chase Manhattan Bank, New York. V ordf i "Board of Trustees" Aspen Institute, USA.

Björn Svedberg

Invald 1983. Tekn dr h c. Verkst dir och koncernchef i L M Ericsson. Styrelseledamot i L M Ericsson och AGA.

Tom Wachtmeister

Invald 1975. Verkställande direktör i Atlas Copco sedan 1975. Anställd i företaget sedan 1959. V ordf i Boliden. Styrelseledamot i Export-Invest, Hasselfors, Saab-Scania, S-E-Banken samt ordf i Skattebetalarnas förening och Sweden-China Trade Council. V ordf i Sveriges Mekanförbund.

PERSONALREPRESENTANTER

Bo Henning

Invald 1973. Ordf Atlas Copcos SIF-klubb Nacka.

Per-Erik Nyholm

Invald 1973. Ordf Atlas Copcos Verkstadsklubb Nacka.

Kjell Nordström

Suppleant. Invald 1977. Ordf Ecco-verkens Verkstadsklubb Skara.

Tore Hedberg

Suppleant. Invald 1983. Ordf Atlas Copco Tools' SIF-klubb Stockholm.

REVISORER

Birger Sonesson

aukt revisor

Bertil E Olsson

aukt revisor

Karl-G Giertz

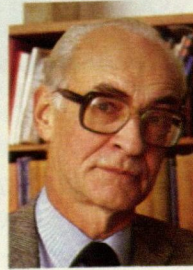
aukt revisor, suppleant

Bo Ribers

aukt revisor, suppleant

BIRGER SONESSON

BERTIL E OLSSON

KARL-G GIERTZ

BO RIBERS

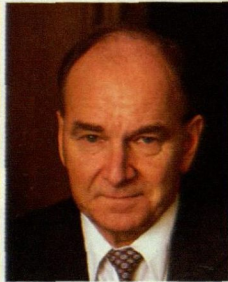
FÖRETAGSLEDNING

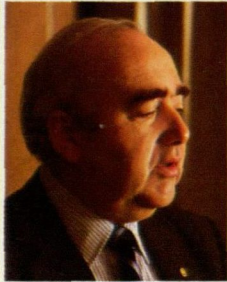
MICHAEL TRESCHOW BERTIL ERIKSSON OLOF SJÖSTRÖM TOM WACHTMEISTER PER WEJKE

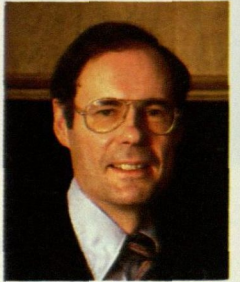
IWAN ÅKERMAN

EINAR LIWENDAHL

SVEN-INGVAR SVENSSON

BO EKLÖF

VERKSTÄLLANDE LEDNING

Tom Wachtmeister, VD
Atlas Copco AB,
född 1931, anställd sedan 1959

Olof Sjöström, förste vice VD,
född 1940, anställd sedan 1980

Iwan Åkerman, vice VD
produktion och logistik,
född 1923, anställd sedan 1955

Einar Liwendabl, vice VD
marknadsföring öst,
född 1927, anställd sedan 1953

Sven-Ingvar Svensson, vice VD
marknadsföring väst,
född 1932, anställd sedan 1958

Bertil Eriksson, VD Atlas Copco
Airpower n.v.,
född 1934, anställd 1959–79 och
sedan 1982

Per Wejke, VD Atlas Copco
MCT AB,
född 1937, anställd 1964–70 och
sedan 1980

Michael Treschow, VD Atlas Copco
Tools AB,
född 1943, anställd sedan 1975

Bo Eklöf, administrativ direktör,
född 1941, anställd sedan 1974

ATLAS COPCO AB**KONCERNSTABER, DIREKTÖRER**

Ekonomi:	<i>Jan Petersson</i>
Finans:	<i>Bo Jobansson</i>
Juridik:	<i>Hans Sandberg</i>
Kommunikation och Samhällskontakt:	<i>Hans Jobnsson</i>
Koncernutveckling:	<i>Gunnar Ruding</i>
Logistik:	<i>Patrick Gnosspeilius, tf</i>
Marknader:	<i>Anders Björk</i>
Personal:	<i>J-A Darlin</i>
Teknik:	<i>Jan Holdo</i>

SPECIELLA RÅDGIVARE

Lennart Friberg
Bo Gyllenberg
Rolf Labnbagen
Ambassadör Olof Landenius
Ambassadör Lennart Petri

ÖVRIGA FÖRETAG

ATLAS COPCO MANAGEMENT CONSULTING AB
Göran Lundborg, VD

SERVICESTABER

Adm utveckling:	<i>Bertil Andersson</i>
Anläggningar:	<i>Ulf Hernestam</i>
Aqua Technique:	<i>Bo Verner</i>
Ekonomi och Koncernredovisning:	<i>Hans Lindblad</i>
Företagshälsövård:	<i>Sven Tänneryd</i>
Information: (tillika informationschef Atlas Copco AB)	<i>Bengt Möller</i>
Intendentur:	<i>Karin Palm Karnell</i>
Organisationsutveckling:	<i>Leif Aadde</i>
Patent:	<i>Alexis Molin</i>
Speciella projekt:	<i>Bo Lemcke</i>
Standard:	<i>Jan Wenström</i>

ATLAS COPCO INTERNATIONAL AB

Erland von Redlich, VD

ATLAS COPCO ABEM AB

Lars Helgöstm, VD

ATLAS COPCO DATA AB

Rolf Jobanson, VD

INSTITUT CERAC S A, SCHWEIZ

Tekn dr Barry Edney, VD

FEM ÅR I SAMMANDRAG

MSEK om ej annat anges. Definitioner se sid 23.

ATLAS COPCO-GRUPPEN

	1980	1981	1982*	1983	1984
Vinst per aktie, SEK	10,10	12,95	7,40	4,55	11,25
Vinstmarginal, %	7,1	7,6	4,3	2,9	6,3
Avkastning på sysselsatt kapital, före skatt, %	16,5	20,2	15,3	12,3	16,7
Avkastning på eget riskbärande kapital, efter skatt, %	9,8	12,2	6,2	3,4	10,5
Andel eget riskbärande kapital, %	38,9	37,0	38,4	38,3	37,3
Orderingång	6448	7651	7877	8277	9581
Fakturering	6227	7488	7924	8093	9100
Förändring i löpande priser, %	+ 17	+ 20	+ 6	+ 2	+ 12
Förändring i volym, %	+ 7	+ 5	- 8	- 10	+ 8
Andel fakturering utomlands, %	91	91	92	91	92
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader	442	570	343	235	573
Räntenetto	- 249	- 370	- 418	- 305	- 284
i % av fakturering	4,0	4,9	5,3	3,8	3,1
Räntetäckningsgrad, ggr	2,5	2,2	1,6	1,4	2,2
Avkastning på eget kapital, efter skatt, %	11,4	13,4	6,8	4,5	10,4
Vinst per aktie, efter extraordinära poster, SEK	10,10	13,25	6,85	- 0,65	11,30
Tillgångar/skulder, ggr	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
Omsättningstillgångar/kortfristiga skulder, ggr	2,2	2,1	2,0	2,1	1,9
Kapitalomsättningshastighet, ggr	1,11	1,15	1,05	1,04	1,17
Räntebärande skulder/justerat eget kapital**, ggr	1,25	1,30	1,25	1,19	1,13
Investeringar i maskiner och fastigheter	231	342	287	175	311
i % av fakturering	3,7	4,6	3,6	2,2	3,4
Medelantal anställda	18786	19538	18402	16974	16484
Fakturering per anställd, kSEK	331	383	431	477	552

*From 1982 redovisas enligt dagskursmetoden.

**Eget kapital, minoritetsintressen och obeskattade reserver med avdrag för latent skatt (50%).

Atlas Copco